

DE GRATIA

Quatuor VULNERA ex peccato originali consequuntur:
IGNORANTIAE in quantum ratio destituitur suo ordine
ad verum;
MALITIAE " " voluntas destituitur ordine ad
bonum;
INFIRMITATIS " " irascibilis destituitur suo or-
dine ad arduum;
CONGUPISCENTIAE " concupiscibilis destituitur
ordine ad delectabile moderatum ratione. (l-2.85.3)

Nemo habet de suo nisi mendacium et peccatum. (Dz195)

Deo Patri sit gloria
Christo, Cujus per Virginem,
Membra sumus et palmites,
Cum Spiritu Paraclito. Amen (Anger).

Deus, in te sperantium fortitudo, adesto propitius
invocationibus nostris: et quia sine te nihil potest
mortalis infirmitas, praesta auxilium gratiae tuae;
ut in exsequendis mandatis tuis, et voluntate tibi
et actione placeamus. Per Dominum.---(Dom. l post Pent)

Montréal. 1933-34.

TRACTATUS DE GRATIA

Breve Schema

1. De ente supernaturali. Sex asserta. W.de Virt.
2. De missione Spiritus Sancti. P.De Deo trino
3. De divisione gratiae. P.l.-7
4. De causa gratiae : Deus. Christus, Sacramenta,
B.V.Maria. de la Taille. M.F.pp 476-522
5. De gratia sanctificante
 - A. Secundum fieri. P.220-234, 205-212
 - B. Secundum naturam. P.194-205
 - C. De eius proprietatibus. P. 234-240
 - D. De effectibus eius formalibus. P 212-220
 - E. De eius effectibus concomitantibus. P.2.
231-239
a/Virtutes infusae, theologicae et morales;
b/Dona Sp. Si. etc.
c/Gratia de cuiuslibet ratione sequens)
- F. De effectibus conditionalibus gratiae sanctificantis P.240-269.

I. DE ENTE SUPERNATURALI.

B. 5. 169-208; S. 7. 179-220;

Palmieri: De Deo creante, p.279 sqq; Hurter II
Proemium th. 128; Pesh: De Deo creante, 163-168; Van
Noort: De Deocreante p.48 sqq; Durocher: De gratia
p.1 sqq; W.:t.8 initio; Bainvel: Nature et surnaturel;
Garrigou-Lagrange: De revelatione p.191 sqq 376 sqq;
Etudes t. 93 pp. 145-165 (Harent); D.A. Immanence.

(Methode. Editio 1911 et 1924: Valensin, (Albert et
Auguste), Tonquédec. R.Tho.: 1902 et 1903 (Mercier,
) P.) D.T.C. cf. Table des matières A-L, Surnaturel;
Labauche: God and Man LI; H.Ligeard: La théologie sco-
lastique et la transcendance du surnaturel;) Col. Lac 7.

ASSERTUM I.

ENS SUPERNATURALE ABSOLUTUM philosophice spec
tatum EST ILLUD QUOD EXCEDIT PROPORTIONEM SUBSTANTIAE
LIMITATAE CUJUSCUMQUE.

SUPERNATURALE (ex etymo) = id quod est supra naturam,
ubi natura intelligitur finita, determinata, singula-
ris aliqua saltem.

NATURA (ex etymo) = id quod cum origine est consertum.

Dynamice = principium radicale operationum et passio-
num quae rei alicui per se conveniunt.

Ontologice: a) metaphysice = essentia rei.
b) physice = summa qualitatum, per quas rei
substantia se prodit, nobis innotescit et ab aliis
distinguitur.

Collective = ESSENTIALIS ordo rerum concurrentium per, ^{Natura - Uniformitas}
se et principaliter ad perfectionem universi. CF.S.

Th. I, 29, 1, 4m.

NATURALE: pro quolibet ente est id quod ei convenit sed
suam substantiam. 1-2.10.1. Naturale dicitur:

- 1) Quod nativitatem vel originem comitatur.
- 2) Quod est naturae conveniens in quantum opponitur
ei quod est contra naturam sed violentum.
- 3) Quod constituit rei essentiam.
- 4) " consequitur necessario vel consequi concipi-

tur rei essentiam.

5) Quod dynamice pertinet ad rei essentiam (passivitates, activitates).

6) Quod eigitur a natura, ne ipsa ejusque vires (recenti) sint frustra.

7) " dispositive se habet ad naturam, scil. id (conveniences) quod promovet to esse vel to agere rei. ^{eq. animal plenum}

8) " finaliter pertinet ad naturam, scil. finem ejusque assecutionem, cum natura rite operatur.

SUPERNATURALE ergo describi potest: id quod

1) neque constitutive,

" consecutive

" dynamice

" exigitive

" dispositive

" finaliter pertinet ad naturam.

2) Quod extra naturae ambitum et velut atmospheram ponitur. ~~potest~~

3) Ad naturam jam constitutam accedit, quam accessu suo perficit, perficiendo elevat, et elevando ad aliorem ordinem transfert.

4) Debitum (meritum) non solum personale (morale) sed et naturale excludit. S.Th. I.2,111,1.2m. et quidem tum ex parte objecti, tum ex parte subjecti.

SUPERNATURALE ergo in genere est id quod excedit proportionem, i.e. essentiam, exigentiam et potentiam (vires) naturae eamque gratuito perficere potest ultra ordinem suum

Non est naturae disconveniens, neque inditius sed conveniens. non quidem esd. potentiam suam connaturalem sed scd. ejus potentiam obedi entialem.
I.2.2.1.m.

Jam vero triplex natura considerari potest:

a) Natura aliqua creata singularis,

b) " universa creata

c) " " possibilis seu creabilis.

Si natura accipitur sensu a) vel b), quod respéc-

tu unius naturae est naturale, relate ad alteram inferiorum poterit esse sile.

Unde duplex supernaturale:

supernaturale relativum seu secundum quid
" absolutum " simpliciter.

SUPERNATURALE RELATIVUM, id quod excedit proportionem alicujus dumtaxat naturae creatae, non totius naturae creatae vel creabilis (possibilis).

SUPERNATURALE ABSOLUTUM, id quod excedit proportionem substantiae (naturae) cujuscumque, i.e. creatae vel creabilis, seu substantiae limitatae cuiuscumque.

PHILOSOPHICE SPECTATUM? i.e. attendendo prime rivo ad naturam, i.e. terminum a quo fit recessus, seu potius supra quem fit excessus et elevatio.

(Definitio negativa; definitio nominalis; idea abstracta, relative spectatus; conceptus secundarius).

Proinde sile. absolutum debet dividi sed.
Fundamentum huius excessus et fundamentum illud nequit esse nisi intrinsecum aut extrinsecum.

Inde supernaturale est essentialiter diversum secundum quod excedit naturam quoad causas sua. intrinsecas, vel it, extrinsecas.

Unde supernaturale absolutum est vel.

1) supernaturale absolutum quoad substantiam, (essentialium). Id quod est intrinseco seu entitative supernaturale.

2) supernaturale absolutum quoad modum, est aliquid essentialiter seu entitative naturale, sed modo supernaturale productum aut ordinatum ad finem supernaturalem. (Sle. modale).

SUPERNATURALE QUOD SUBSTANTIAM (quoad causam formalem)

... Increatum, creatum.

SUPERNATURALE QUOD MODUM

quoad causam finalcm;

" " efficientem;

miraculum quoad substantiam.

" " subjectum in quo.

" " modum.

N.B.1) Hoc sensu, oe. sle. quoad subsam. est etiam sile. quoad modum, sed non vice-versa.

2) Loquendo de auxilio divino, aliqui TT. vocant auxilium sile. quoad modum, auxilium non elevans sed sanans tt. et auxilium sile. quoad subsam. auxilium

quod etiam elevat.

3) Alio sensu etiam ubi agitur de actibus; postea in asserto sexto.

A ntli, ut est determinatum a natura, distinguitur: liberum, contingens, accidentale, adventitium artificiale, acquisitum, fortuitum.

Naturali etiam opponitur: elicitum, morale, spirituale, divinum, insolitum, extraordinarium miraculosum, personale.

Loquendo de natura humana, ntle., dicitur duplii sensu omnino contrario: Video meliora proboque, deteriora sequor. Humanum est errare.

A naturali ut est proportionatum naturae distinguuntur: innaturale, contranaturale (violentum), praeter naturale.

PRAETER NATURALE: (philosophice) id quod non est contra naturam sed extra connaturalitatem.

sensu specifico: gratuitum quid quod creaturam ultra debitum perficit. intra tamen ordinem suum, quin hoc dono elevetur ad ordinem divinum seu ad participationem vitae divinae.

Aliquando dicitur praeter naturale

a) supernaturale relativum (secundum quid) angelicum vel diabolicum.

b) ita tamen, ut non unde quaque, ejusdem naturam intrinsece exsuperet.

Sle. ordinarium (gratia gratum faciens);

Sle. extraordinarium (charismata).

Praek naturale

1. id se quo praedicatur non simpliciter consequitur ex natura
rei cuiuslibet et ultra debitum non praelite sed multipliciter

ERGO philosophice definitum, supernaturale est donum Dei, substantiae cuiusunque sive creatae sive creabilis excedeat, tum vires et exigentias, tum complementa congruentia inter proprios ejus limites.

N.B. Non necessario opponitur ntli. propterea dicit nativum, originarium G.Dz 130; nec ntli. propterea dicit conveniens, i.e. consentaneum naturae

Adv.: ..

Catholici quidam (saltem quoad notam qui tenent substantiam limitatam supernaturalem probabiliter non repugnare, vel saltem argumenta non posse probare substantiam talem repugnare.

Baius: supernaturale = quod originem non comitatur. Ut gratiae dona censeri possint supernaturalia postulant indignitatem naturae.

Jansenius: supernaturale pugnat cum debito ex operibus profecto, sed non cum debito, quod ex insita naturae condictione dimanat.

Rationalistae: (Naturalismus) Dant diversas definitiones supernaturalitatis. Dz 1786, 1790, 1808, 1813, 1816 etc. (Suprasensibile, spirituale, spiritus, libertas moralis, moralitas, vita spiritus)

Semi-Rationalistae:

Günther: Dz. 1655-8;

Hermes: Dz. 1618-22; Kuhn.

dixerunt sp̄tē perficere naturam
in sua propria linea

Modernistae: opponitur notioni supernaturalitatis
a) per agnosticismus, Dz 2072
b) per suam theosiam de innatentia vitali qua affirmatur fidem omnem, omnemque virtutem procedere exigentiae omnino proportionari. Dz 2074, 2077, 2103

spontanea ex sola
animæ et ejus
naturali

IMMANENTISTAE CATHOLICI (Blondel) etc. Dz 2103

Saltem quoad modum loquendi incauti:

"Homo in senetipso i.e. in inspectis suis tendentiis, vel sua infirmitate morali, detegit indigentiam boni religiosi vel auxilii, quod in sola Christiana

religione catholica invenitur, ideoque illud bonum vel auxilium est debitum naturae humanae, ne ipsa sit mala. cf. D'A II p.603 sqq. P.155

CATHOLICI quidam incauti: Stattler, Hirscher.
Supernaturale= id quod non a causis secundis sed immediate a Deo producitur.

Supernaturale= infinitum (finitum); divinum (non divinum); supercreatum (increatum), in creatum= praedominium spiritus super carnem.

Ligeard: (Opus cit. 114-117): "On peut par l'analyse psychologique des tendances de la nature humaine. sans faire intervenir les données de la révélation, démontrer à un incroyant qu'il y a en lui une tendance naturelle inexplicable, une inspiration positive au surnaturel.

NOTA: Quoad rem, Certa

Probatur: N.B. Agitur de sli. absoluto quoad subsame quo solo possit controversia.

Recta est illa definitio supernaturalis absoluti philosophica spectati quod exprimit recessum a natura (excessum supra naturam): convenientem omni et soli supernaturali absoluto; Atque -- ergo --

MAJOR: ex terminis.

MINOR: la pars. (Convenit omni supernaturali):

Omne supernaturale absolutum reducitur ad unionem hypostaticam, visionem beatificam et gratiam sancti facientem.

Atqui nostra definitio exprimit recessum a natura qui convenit omni supernaturali absoluto.

Major 2a: qui cetera supernaturalia absoluta sunt horum causae vel effectus.

Minor 2a: a) quia non datur substantia limitata supernaturalis (postea)

b) quia

ii) quod non superat vires, est fructus na-

turac et proinde, non majoris excellentiae.

2) finis concaturalis, cum necessario connexis specificat naturam.

3) merita personalia sunt fructus morales naturales.

4) complementa consentanea sunt ejusdem generis, ac quae complentur.
MIKOR:2a pars, (Convenit soli supernaturali)

1) secus aliquod naturale nullatenus connecteretur per se cum natura.

2) ex defectu argumenti in oppositum, quia neque animae rationali neque angelo, qui praecipue opponi possent, conveniat recessus; recessus enim ^{tum illius} ~~per se~~ ^{quae} ~~recessus~~ ^{restituit substantiam} soli supernaturali convenit ^{tum illius} ~~per se~~ ^{quae} ~~recessus~~ ^{restituit substantiam} (essentialiam) creatam et quidem complete constitutam. ^{Iugo excludit animalium quae sunt} ~~animalium~~ ^{prima substantia} ~~incompleta~~

tum quia anima rationalis exigitur ut ^{filiis} speci- ^{prima substantia} ficians corpus humanum generatione organisatum a quo dependet tanquam a dispositione positiva et com parte per se naturaliter requisita.

tum quia etsi productio angeli nec ab alio ente naturali, aut aggregato entium, nec ab ipsa angeli substantia exigatur, ejus tamen conservatio, supposita creatione, jure quodam exigitur. Accedit quod angelus sit substantia seu natura, et hinc partim ex ipso conceptu supernaturalitatis excluditur ab ente supernaturali; partim quia substantiam limitatarum implicat.

PP. Loquuntur de DONIS Dei: supra naturam, adscituis, extra substantiam, non in potestate naturae, essentialiter gratuitis et indebitis, quae amitti possunt (ex contra ntrlia.), quae sunt simpliciter gratia; deificatio.

R 235, 253, 407, 529, 607, 699, 766, 770, 780, 788s, 813, 941, 944, 950, 960, 1011, 1027, 1071, 1185, 1203, 1273, 1282, 1318s, 1433, 1343, 1457s, 1456, 1458, 1468, 1473, 1496, 1755, 1777, 1791, 1807, 1837, 1851, 1857, 1889, 1939, 1974, 1982, 1999, 2005, 2034, 2044s, 2063, 2106s, 2115, 2265, 2286, 2353, 2359. Dz 311, 313.

Ex SS. CC., PP, TT, in toto tractatu de gratia.

SCHOLIONL. De sli.absoluto quoad modum.

a) quoad causam efficientem seu de miraculo:

Vide De vera religione; b) quoad causam finalis: 1) De ipso fine sli. Dz 1786 et tract. de revelationem et postea; 2) De actibus: postea in "de merito".

Scholion 2. De diversis statibus humanae nrae.

Status, hic, conditio seu modus se habendi

totius humanae nrae. in ordine ad suum

finem ultimum, scd.divinae providentiae ordinem.

1. STATUS NATURAE PURAE: status in quo non relinqueretur cum salis principiis suae naturae, et cum suis quae ex illis principiis consequuntur. *Int' lectura iuste exp' d' amico*

2. STATUS NATURAE INTEGRÆ seu dono integritatis praeditus: status in quo appetitus sensitivus ita subliecit appetitui rationali ut intra limites honesti sponte contineatur nec unquam ad malum reluctantem voluntatem inclinet. Per se, ille status non includit sli.stricte dictum.

3. STATUS IUSTITIAE ORIGINALIS vel INNOCENTIAE (Protoparentes ante peccatum: status qui constabat triplici rectitudine "scd.hoc quod ratio subdebat Deo, rationi vero inferiores vires, et animæ corpus". 1.95.1.(Gratia setf., immunitas a concupiscentia, ab ignorantia, ab errore, a dolore a morbo, a morte.

4. STATUS NATURÆ LAPSAE: status naturæ humanae post peccatum Adami. Hic status miserrimus his duobus describitur:

Ex una parte, unicus finis hois. remanet, finis sli. ex altera parte, ho. destituitur grat., sine qua talis finis obtineri nequit. Desunt etiam dona seu immunitates quae in statu innocentiae ex gratia setf. sequebantur.

5. STATUS NATURAE REPARATAE per redemptionem Christi: status in quo per grat. scf. restituitur quidem subiectio slis rationis ad Deum et ordinatio ad ultum. finem, sed relinquitur rebellio appetitus inferioris erga superiorem; aliis verbis, remanet concupiscentia, quanquam ei resistere possumus. Hic status est potius personae quam naturae.

Haec asserta accipe.a) De facto nra. humana exstitit tt. in statu justitiae originalis et statu nrae lapsae et reparatae. b) justitia originalis, qua constituitur status innocentiae et cuius amissione homo devenit in statum naturae lapsae, non distinguitur adaequate a gratia scf. et elevante, sed tt. inadaequate.l.100.1.2m.c) Status nrae. purae inclusisset, praeter principia hois. essentialia et facultates requisitas ut ho. physician potentiam habuisset ad finem ntralem. attingendum, auxilia divina specialia omnino necessaria ut ho potentiam moralem habuisset finis sui attingendi.d) In statu justitiae originalis, auxilium contra infirmitatem nrae. habebatur ex domo integritatis, quod ad gratiam scf. tunc consequebatur; in statu autem ntrac. lapsae, amissum est hoc dominum integritatis, et desunt auxilia quae hoem adiuvisset in statu nrae. purae; denique in statu ntrac. reparatae, quanquam permanet deordinatio appetitus inferioris, tamen consecutio possibilis per largitionem auxiliorum solum., quac sub nomine gratiac intellicuntur.e) Ho lapsus, si gratia Xi non sublevaretur, pejors conditionis esset quam in statu purae nrae. fuisset. Boyer.12ss..

A finis attini, qui supernaturale est, fit
possibilem

ASSERTUM 2.

ENS SUPERNATURALE ABSOLUTUM theologice spectatum,
EST ILLUD QUOD, EX INTRINSECA SUA PERFECTIONE, PER-
TINET AD UNIONEM CUM DEO QUIDDITATIVE SUMPTO.

THEOLOGICE SPECTATUM, respiciendo directe et
primario Deum, terminum ad quem fit accessus in
illa elevatione et ascensione. Alii dicunt: posi-
tive spectatum; realis definitio, idea concreta
ontologice spectatum; absolute spectatum; ideal
primaria.

UNIONEM... QUIDDITATIVE SUMPTO,: communicationem
Dei ut in se est, non tt. ut a nobis apprehendi-
tur in hac vita, per scilicet species intelligi-
biles eratas, finitas, abstractas, per speculum et
in aenigmate; cognitione mediata per formam crea-
turarum quae suht effectus ejus et cognitione im-
perfecta; sed scd. conceptum Ejus stricte.
proprium et per participationem perfectionis Deo
ita propriae ut Ipse, utens jure suo proprietatis
possit sapienter illam sibi exclusive reservare,
nec ulli creaturae illam, etiam analogice, commu-
nicare; stante nihilominus ejus voluntate eran-
di mundum, immo entia finita omnia speciei possi-
bilis, si hoc fingere fas est. Dz. 1786, 1808.

Non mera unio cum Deo sub ratione Entis, sed
sub ratione Deitatis, scd: ipsissimam Ipseitatem
divinam, sub ratione VITAE EJUS INTIMAE. (Vid. pa-
gel. de Deo uno: th. 4).

Unio "ab intra" non "ab extra".
INTRINSECA SUA PERFECTIONE: quod non tt. ut entia ex-
trinsecus supernaturalia, ex voluntate Dei ad hanc
unionem tanquam ad finem ordinatum est; scd pro-
curandum quod, ratione suac entitatis, vel forma-
liter constituat hanc unionem vel cum illa connec-
tatur, saltem remote, tanquam per se principium
aut effectus.

Unde supernaturale spectatum quoad accessum creaturae ad Deum recte definitur: id quod ratione suac perfectionis seu per se, connectitur vel identice, vel formaliter, vel efficienter vel effective cum perfectione solè Deo, hoc sensu PROPRIA, quod saperter possit Deus illam sibi omnino reservare quocumque ceteroquin supposito usu omnipotentiae ejus ad creandum.

Sicut in hoc & natura sua properet sed & habens tunc in illa - pars altera propriam Deum participare in illa vita

ADVERSARI: 2) Per excessum peccaverunt:

- 1) Transsubstantip creaturae in Deum:

Eckardus: Dz 510, 513; Molinos Dz 1225;
Rosmini Dz 1918, 1926 ss.

- 2) Deus fieret forma creaturae sicut v.g. anima est forma corporis: Eutyches cf Dz 710:

Michel Servet.

- 3) Necessario est unio hypostatica sicut in Christo:
Molinos. Dz 511s. {V. Kierkegaard}

b) Per defectum peccaverunt:

- 1) Perfectio "à la limite" ipsius naturae
creatae in sua propria linea: *informatio* *matting*
augmentum non quantitativum sed qualitativum: Bergson:
Les 2 sources.

- 2) Applicatio extrinseca sanctitatis divinæ (V.g.
Silver plated, or plaqueé) v.g. Lutherus

3) Bains Dz 1021, 1023s.

4) Modernistæ Dz 2108, 2087, 2081.

5) Pantheistæ (la peur du divin) Dz 1801 ss. - 1806

6) Rationalistæ (c'est trop beau pr. être vrai)

Dz 1807 s.

NOTA: Certa, et a quibusdam dicitur
DE FIDE[¶] tanquam aperte contûta in SS. et Traditio. ¶

SENSUS THEOS: Słe. quoad subsam. in creaturis
dicitur, in quantum. id quoad substantialiter est et
potest esse tamen in Deo, accidentaliter fit in creatura
participante divinam bonitatem. Non necessario fit
creatura- Deus, sed utique creatura-divina.

12/110 / 2 ad 2

PROPATUR.

per quem maxima et pretiosa uisio promissa
debita ut per hanc officiam
divinae consortio naturae

EX SS.2 Pet i.4

Hoc loco asseritur quoddam supernaturale absolute, scilicet gratia sanctificans, theologicè sumptum, dici propriè consortium naturæ divinæ, physicum, physice permanens, et nobis infusum.

ATQUI 1) tale consortium naturæ diuinæ ex intrinseca sua perfectione pertinet ad unionem cum Deo quidditative sumpto.

2) cetera supernaturalia, absoluta:

a) omnia et b) quidem sola; constant ejusdem ordinis excellentia ac gratia sanctificans.

ERGO.....

MAJOR: patet in prob de gratia sanctificante.

MINOR: 1) ex terminis.

2) a) Omnia. (cf. R.S.R. de la Taille 1928)

De unione hypostatica, patet ex ipsa notione quam non esse ordinis inferioris: Tr. de Incarnat.

De visione beatifica: I. Jo. III 2-3: Tr. de Deo Uno.

De aliis: quia sunt causæ vel effectus gratiarum sanctificantis. Cf. etiam M.F. p. 515

b) Sola: ex terminis.

2) Ex Doc. Eccl. v.g. Dz 178s; 799s; 811-3; 796. 842; 1785.

3) Ex FP: Hac dona ab ipsis vocantur: Deificatione (theosis); assimilatio et unitio cum Deo (aphōmoiōsis- kai enōsis- pros theon); familiaritas cum Deo; ex "servi" (douloi) sumus dii (theoi kata charin).

4) Ex T T. v.g. S. th. de Caritate 2.15m.

COR. I: Sicut. absolutum posset etiam definiri Cf Mazella: De Deo creante. n. 670, scl.:

a) donum ordinis divini (Dz 1786);

b) " quo participatur aliqua proprietas ntiliter Dei solius propria

c) donum Dei pertinens ad deificationem, ad vitam Dei deiformem, ad consortium naturas divinas, ad

"nihil qualem
unitatem dedit
whis fatus ut
filii Dei nominaverit
et simus"

"nihil si omnes
quoniam vidimus
hunc scientem"

unionem cum Deo ut auctore gloriae, ad visionem Dei intuitivam.

COR. II: Sicut in ordine naturali, alia aliis exigitur, et in hoc exstat rerum harmonia, pariter in ordine supernaturali, alia ab aliis exiguntur, etc, et sic habetur mundus quidam supernaturalis, non minori harmonia praeditus in suis partibus quam mundus naturalis. Unde unum donum supernaturale potest dici debitum alteri supernaturali dono et nihilominus remanere supernaturale.

COR. III Unde supernaturale absolutum theologice spectatum, non est mera evolutio naturae intellectualis in propria sua sphera, ut v.g. perfectio hominis vel angeli, qua hominis vel angeli, sed est mutatio radicitalis, sed est transitus de mero ordine hominis vel angeli vel naturae superioris, ad ordinem divinum. R. 1171, 1203, 2193.

*Exemplum: Transformation of Our Lord a figure of our transfiguration by sanctifying grace
of the heaven. Not beneath the whole human.*

~~Naturales dona dat in supernaturalibus duxerat.~~

~~Cf. loc c. 555. b W. q. 9 de Virtutibus~~

ASSERTUM 3

REPUGNAT SUBSTANTIA INTRINSECE SUPERNATURALIS, seu CREATURA INTELLECTUALIS, CUI EX NATURAE PRINCIPIS CONNATURALITER DEBITA SINT DONA SUPER-NATURALIA.

S.Th. 1.12.4; Suarez: De grat. 1.8.c.3; Ripalda: De ente sli. disp. 23; Molina: in 1.12.5 disp. 2; Valencia Qu 1 disp 1. quaest 12. punct. 3; Becanus Qu 1.c 9; q. 5. nn. 3 et 4; P. de Deo p 35, n. 51; Piccirelli: De Deo 385

REPUGNAT: i.e. constans notis inter se insociabilibus.
SUBSTANTIA INTRINSECE SUPERNATURALIS: i.e. creatura

intellectualis creata quiae sit per se et natura sua, tam excellens ordine quam donum supernaturale absolutum theologie spectatum.

CREATURA INTELLECTUALIS: scilicet omnis creatura participans intellectualitatem et proinde etiam creatura rationalis.

CUI... DEBITA SINT CONNATURALITER: nempe sine quibus natura illa esset frustra, immo et monstrum sic v.g. igni debetur calor; homini, ratio, etc.

DONA SUPERNATURALIA: V.g. gratia sanctificans, lumen gloriae, visio Dei intuitiva, unde hypostatica etc

Non repugnat accidens supernaturale, ergo substantia supernaturali non repugnat.

ADVERSARII:

Molina, Valentia, Morlaix, Ripalda. *Bessus, (Vander Bee) Gaudens*

NOTA:

Certa et communissima; omnes theologi antiquiores et recentiores, paucis exceptis, hanc doctrinam tenent.

P. 3.168
PROBATUR (Ex PP.)

PP. consentiunt in hoc quod creatura in universaliter est serva, non vero filia, neque amica Dei, et hanc assertionem fundant in ipsa notione creationis.

ATQUI qui sicut universaliter statuit de creatura et quidem ex hoc fundamento, evidenter censet nulli creaturae intellectuali, non, tamen existenti, sed etiam possibili, ex intrinsecis principiis naturae suae proportionatam esse ad gratiam sanctificantem etc.

ERGO juxta PP. etc

ERGO repugnat substantia intrinsece supernaturalis.

MINOR: Patet 1) Ex eo quod AA. intelligendi sunt sensu proprio, ubi nihil obstat; et praesertim, quia ratio creationis est eadem in creaturis, sive existentibus, sive mere possibilibus.

2) Quia creatura cui naturaliter debetur gratia Dei, ut postea patebit ex Tr. de gratia;

sanctificans est naturaliter amica et filia

quod pari modo staret de quocumque supernaturali ab-soluto, propter connexionem intrinsecam aliorum.

MAJOR: V.g. Cyrill. Alex., Athanasius etc, etc

v.g. R 187, 385, 410, 766, 788, 811, 1911, 1273, 1468,
1777, 2089, 2106.

Confirmatur hoc argumentum ex ei quod creatio i.e. productio rei ex nihilo sui et subjecti, nullo modo confundi potest, nec debet, cum generalitione, quae est origo viventis a principio vivente coniuncto in similitudinem naturae specificae

(Postea in these de consortio naturae divinae)

Ex SS; (cf. Pagel de Deo th.5.): M 11.27; 16.17;

Js 1.8; 6.46; 1 Cor 2.11; 1 Tim 1.17; 6.16.

RATIONE:

Revelatione constat christianum bonis supernatura-libus et praesertim gratia sanctificante vere deifi-cari, et quidem per assimilationem quamdam ad naturam divinam.

ATQUI si possibilis esset substantia finita supernaturalis, impossibilis esset vera christiani deificatio per assimilationem...

ERGO...

MAJOR: Patet ex Tr. de gratia.

MINOR:

Impossibile est vera christiani deificatio, per assimilationem ad naturam divinam. ope gratiae sanc-tificantis, nisi illa Dei perfectio cuius similitudinem per hanc gratiam accipimus, sit vere propria Dei solius ita ut solus Deus connaturaliter et jure suo illam possideat.

ATQUI si possibilis esset substantia supernaturalis, jam illa perfetio cuius similitudinem accipimus ope gratiae sanctificantis, non esset vere propria solius Dei, ita ut solus Deus connaturaliter et jure suo illam possideat,

ERGO: si possibilis esset substantia supernaturalis, impossibilis esset vera christiani deificatio, per assimilationem ad naturam divinam

ULT. MINOR: Quia christianus recipiens gratiam sancti-

ficantem reciperet perfectionem, Deo et illi substantiae propriam; unde donum illud non esset specificē ~~ODINIS~~ DIVINI.

CONFIRMATUR ex variis absurdis, quae ex opposita sententia sequerentur. Sequeretur possiblement esse creaturam.

- 1) cui connaturaliter debita sit unio hypostatica cum divina Persona;
- 2) ex natura sua impeccahilem.
- 3) naturaliter filiam Dei adoptativam et consequenter filius natus; filiatio enim quae fieret essentialis (scilicet ex natura rei), necessario transit in filiationem natum. Verbum Dei non esset unicum.

PROBATIO EX ATTRIBUTO DEI MORALI:

Independencia Dei summa, dignitas ejus moralis ejus jus essendi dominum apud se postulant ut possit Deus sibi soli reservare sanctuarium Vitae intimae, quod jus, homo et angelus habent. Sed visio intuitiva Dei est summa revelatio essentiae divinae, i.e. revelatio sanctuarii vitae divinae intimae. Jamvero si substantia aliqua cœata intrinsece supernaturalis esset possibilis, Deus, supposita voluntate creandi, non posset sibi soli reservare revelationem vitae suae intimae (secretæ etc.) Quod, ut patet, repugnat.

Quod valet de vi. dono sibi, quia omne donum sibi specificationem suam accipit ex visione beatificâ ad quam saltem radicaliter ordinatur. (1 Cor 13.8)
Etudes 93.159 (Harent).

Cor 1. Dona natiua: liberrimo consilio Dz 1783; 1865

Cor 1. Dona sibi : ex infinita bonitate Dz 1786; liberrimo dininæ bonitatis consilio collata. Col. Lac. 7.548a.

Cor 2. seul peut naturellement se donner tel qu'il est en lui-même, s'aimer sans intermédiaire, créer, jouir de la vision et de la possession im-

médiate de son Essence infinie; bref, le "surnaturel" n'est naturel qu'à Dieu.

Cor3. Omne ens sive est accidentale quid; Sola gratia unionis in Christo, reductive pertinet ad praedicamentum substantiae, ut pote modus substantialis.

~~Dicitur~~

~~Prof~~ ~~III~~ ~~867~~
~~Est~~ ~~60~~

ASSERTUM IV

ORDO SUPERNATURALIS NON PEPUGNAT seu EST NEGATIVE POSSIBILIS. Van Noort

Pesch I - 150-159

ORDO- apta dispositio mediorum ad finem.

ORDO SUPERNATURALIS - apta dispositio mediorum et legum supernaturalium ad supernaturalem. Creatura autem cui, finis supernaturalis praefigitur, et cui media illi fini proportionata subministrantur, dicitur ad finem supernaturalem elevari.

NON REPUGANT I.e. non constat notis contradictoriis.

SEU...UT elucidius appareat quid probare velimus.

NEGATIVE POSSIBILIS, i.e. impossibilitas ordinis supernaturalis nulla ratione apodictica probari potest.

Probatio illa negativa nobis sufficit, cum concedendum putemus, possibilitatem ordinis et boni simpliciter et absolute supernaturalis, non posse ex ratione positive probari.

ADVERSARI:

Rationalistae, a priori, rejiciunt elevationem creature ad ordinem supernaturalem, impossibilitatem praetendentem.

NOTA:

Apologetice: certa.

Dogmatice : de fide definita (Dz 1786, 1807, 1808)

PROBATIO:

Elevatio creaturae ad ordinem supernaturalrum impossibilis dici nequit, nisi ostendatur

- a) notionem boni supernaturalis contradictionem involvere;
- b) ejus collationem repugnare
 - 1) sive ex parte Dei
 - 2) sive ex parte creaturae.

ATQUI hoc ostendi nequit

ERGO...

MAJOR: Patet

MINOR:

a) Notio doni supernaturalis facultatem et exigentiam totius creaturae excedentis, notis contradictoriis non constat; unde nam enim implicaret talis participatio bonorum dñvinorum, quae nulli creaturae debetur? Quo posito

b) Collatio talis doni non repugnat, neque

1) ex parte Dei, cuius

aa) potentia ad omnia intrinsecè possibilia extenditur;

bb) sapientia res ita disponere valet ut supernaturalia cum naturalibus harmonice uniantur;

cc) bonitas in tanta sublimatione creaturae maxime elucet.

2) ex parte creaturae elevandae

Supernaturalia enim non sunt disconvenientia naturae, nec contra naturam sed supra; naturam ergo neque destruunt

neque substantialiter immutant,

" ci violentiam inferunt,

sed ultra suum ordinem perficiunt.

Supernaturalia non sunt indifferentia naturae, quia tunc nec bonum, nec malum esset.

Supernaturalia conveniunt naturae, non scd. essentiam, vires, exigentias etc., tunc esset naturale; sed scd. ejus potentiam obedientialism

seu elevabilem. Haec potentia obedientialis necessario fluit ex pleno dominio quod Deus habet in creaturam quam. Secus enim implicaret dari creaturam qua Deus uti non posset ad omnia, illius naturae non repugnantia.

Cor I. Sile. a) non est:

- 1) Contra naturam (indifferens, neutrum, disconveniens, inconveniens, violentum)
 - 2) intra objectum naturae proport~~on~~onatum;
 - 3) extra " " adaequatum,
 - b) sed est
- 1) ultra naturae potentiam ntlem. sibi relicta
 - 2) juxta " " obediencialem.

Bryson - 'de vita - versus naturalis -

Pisch 2/50, 3/167, 5/60 O.T. 1^a / 12
principium id agere primario est prout ex agit
+20-

ASSERTUM 5

Potentia

objectiva - concentratio finis unius operis
EXISTENTIA POTENTIAE OBEDIENTIALIS NATURAE
NOSTRAE AD ORDINEM SUPERNATURALEM

subjectiva - capacitas agentis SUADERI POTEST.

Activa - principium agentis.

Passiva - principium recipiendi → potest proportionatus naturalis

utiles - ~~utiles~~ obedientialis

redemptio
simplicies

POTENTIA OBEDIENTIALIS: aptitudo rerum creatarum
ut pro arbitrio agentis superioris aliquid su-
pra naturam suam suscipiant, quo suscepto et
concursu agentis superioris ipsiss indebito,
munus impleant, quod nativa virtute et concursu
debito non possent.

POTENTIA

SUBJECTIVA

Activa

Passiva

Obedientialis

per respectum ad agens relative super na-
turale " " " absolute "

Haec a S.Thoma definitur: "Aptitudo seu capa-
citas quae rebus induta est ad suscipiendum
illud in se quod voluntas Dei disponit. Cf.
3.11.1c; 3.1.3.3m; 1.115.2c et 4m.

SUADETUR:

1) Ex consideratione objecti adaequati intel-
lectus nostri.

Praetendenda:

Objectum proportionatum intellectus nostri
est intelligibile in sensibilibus existens.

Objectum adaequatum intellectus nostri est ens
intelligibile scd. totam latitudinem entis, et
non solum prout est cognoscibile in speculo
sensibilium.

Unde sic arguitur:

In intellectu nostro distinguendae sunt,
virtus activa intelligendi quae nobis est spe-

↑
quae de materialitate nos.

intellectus nostri

proportionatus si N

proportionabilis C

per hunc genere

- Assertum 4.
- 1 Deus est omnipotens; ergo potest facere substantiam esse
 - 2 Existit accidentis supernaturale; ergo substantia in possibili
 - 3 Ens supernaturale est finitum; ergo, potest esse
finitum - terminative ergo - entitative esse (terminus = redos)

4 Dico supernaturalis

Assertum 5.

- ① Magis distat Deo ab Deo quam intellectus a sensu
Hoc enim sensus regit elevari
Ergo negare intellectus
- Dist. — magis distat secundum modum essendi C
secundum rationem formam ut fallaces N
- ② Objectum intellectus est ens in sensibilibus ① adequatem nego
proportionem esse
- ③ Deus est supra omnes ens — Ergo regit attingi. or Non ulti argumentum
Deus non est in genere C.
Deus non est formaliter ens N
- ④ Non potest elevari, quia non est desiderium naturale objecti supernaturalis
Non datur desiderium intentione esse
elevatum sub-dicit { effectus esse
inefficax nego
- enim
Sicut ubi beatitudo non est.
- ⑤ Potentia Redientialis est in intelligibili, abpto mysterium
unit. positive C. non negative N (i.e. non sibi contradicit)
intelligibili positive C. non negative N
- ⑥ Supernaturale non continetur in naturali, ergo nulla elevatio. futuris
non in inveniibili C. — in elevabili subdit potentia activa C passiva E
agentis
- ⑦ Homo non potest creari in statu non naturali in quo appetitus
suum naturalis satisponi regit. Atque sine vicinam Dei, non
salvo from potest appetitus. (Jansenius) | Appetitus effectus i.e. in ordine suo C
Appetitus inefficax seu velletas
regit vicem N.

⑧ faltum in statu presenti post ordinatio in genere
humani ad finem spiritus, etiam infidelis habet
desiderium beatitudinis supernaturae q D.T. 1^a/12/1
(Blandl) desiderium intrinsecus efficax vi suae naturae N
inconscientis efficax et efficax a patre Dei
et vi extrinsecis et sub influxu gracie - transat

⑨ Non procedit a natura genitale conce
a suppositione nego.

Augustini "cor inquietum" due to grace.

*Arg. Si objectum adequate intellectus latius patet quam objectum proportionatum,
necesse resistit punitio obedientialis. Atque Ergo*

-21-

cifica, et capacitas passiva, quae convenit omni
creato intellectui et secundum quam anima nostra
est ad imaginem Dei. *imago representationis huius conformitatis*

latinopatet
ATQUI heac capacitas passiva intellectus nos-
tri major est quam virtus ejus activa, nec de se
limitatur ad aliquem ordinem intelligibilium, dum
e contra activa sese extendit solum ad ea quae
sunt ex sensibilibus cognoscibilia.

ERGO haec capacitas non repugnat elevari ad
cognitionem entis intelligibilis perfectissimi,
speculum creaturam superantem.

MAJOR: haec capacitas non repugnat ele-

MAJOR: haec capacitas passiva convenit intellectui
nostro non ut humano sed:
" intellectui.

Capacitas autem activa convenit intellectui
nostro ut humano. Modus cognoscendi enim sequitur
modum essendi.

MINOR: Capacitas illa, et si excedat objectum
proportionatum, non tamen excedit objectum adae-
quatum.

E contra pro sensu. Deus autem ut in se est
continetur intra objectum intellectus qua talis
cum Deus sit ens, quod invenitur in omnibus exis-
tentibus. q R 1982

SUADETUR . 2) Ex consideratione nostri desi-
derii videndi Deum per essentiam. e/ OT. 1/2/8, +

Loc.
Grae Ver (ed. 547c) Difficultates. 137/114/2.
t.6 516 b 17/18/2. Inframini le trinitate 4 De Veritate q.8 a.3; q.22, a.7;
623 billet. De Deo Uno ut Unum p.150 De Molo 5, 3 1/62/1

Sub un creato nam accidens; dicit potest id educi de potentia
obedientiali naturae creatae - ipsa natura est positivum quid;
non tamen datur positiva ordinatio in natura ad subi

Supernaturale est attingere Deum ut se ipse Deus attingit.

-22-

ASSERTUM 6.

ACTUS NATURALES ET ACTUS SUPERNATURALES EN TITATIVE ET ESSENTIALITER DIFFERUNT (Ia PARS), DISTINGUUNTUR AUTEM NON SOLUM RATIONE PRINCIPII ELICITIVI SED ETIAM RATIONE OBJECTI FORMALIS (2a Pars).

S. De grat. l 2.; Salmat. disp 3 dub 3; P. 69; P. 8. 576-586; Ledochowski: De doctrina S. Thomae. pp. 39-42; locc. C. Beraza: De Virt. 39-46, de Deo créante, initio; Boyer: 22-23 (ex quo thesis mutuatur quasi verbo ad verbum).

ACTUS NATURALIS EST ILLE qui non superat vires vel saltem exigentias alicujus naturae.

ACTUS SUPERNATURALIS est ille qui superat et vires et exigentias alicujus naturae.

ESSENTIALITER DIFFERUNT ea quae saltam diversam habent ultimam differentiam, v.g. homo et lupus, albus et ruber; et non differunt tantum aliqua differentia extranea proprie rationi sicut homo albus et homo niger, cogitatio in hac aula et cogitatio in alia aula habita. Ea quae essentialiter differunt possunt convenire, in genere v.g. cogitatio naturalis et cogitatio supernaturalis quas essentialiter differre ditio ~~supernaturalis~~ tamen in hoc convenient quod sunt cogitationes. Buch I 66

PRINCIPIUM ELECTIVUM, principium quo ponimus actum.

OBJECTUM FORMALE, id quod movet potentiam ad agendum, seu id propter quod potentia tendit in objectum materiale. Objectum formale nil aliud est quam motivum.

STATUS QUESTIONIS 2 ae Partis.

Extra conversiam manet et actus superhatu-

Objectum formale specificat potentiam quia est potentiae relatis transendentialis ad finem a potentiae i.e. Objectum formale

rales esse entitative et intrinsece supernaturales, et eos necessario a principio elicito per gratiam elevato procedere.

Disputatur tantum de hoc, utrum scl. actus naturales et supernaturales specificari inter se et ab invicem disinguui debeant ex objecto, sed illud tritum axiona: actus specificantur ab objecto. Existitne ~~tempore~~ aliquod objectum quod respondeat actui supernaturali, ut praecise supernaturalis est? P. 69.

Aliis verbis, quaeritur utrum actus supernaturalis, v.g. fidei, spei, vel caritatis, possit habere idem objectum formale ac actus correspondens naturalis; utrum v.g. amare Deum talis sit actus, qui possit indifferenter, manente eadem tendentia et eodem motivo, fieri ntlis, vel slis., sed. hoc tt. qiod voluntas amantis, fuerit à Deo ad altiorem ordinem elevata vel non.

Si autem actus naturales et supernaturales ex objecto formalis specificantur, actus supernaturalis talis erit, qui manente eadem tendentia et eodem motivo, a facultate non elevata numquam elici poterit.

Agitur tñntum de objecto formalis, seu de objecto considerato sub ratione speciali et determinata ab agente prospecta; v.g. Deus ut auctor ordinis naturalis et Deus ut auctor ordinis supernaturalis duo sunt objecta formalia, unicum vero objectum materiale.

Tandem non disputatur nisi de specificatione actus supernaturalis universaliter sumpta. Saltem aliqui actus tale habent objectum formale, ut omnium consensu, nonnisi a facultate elevata produci possint. Agitur de omnibus actibus quos in via exercemus ex infusis virtutibus (fides, spes, charitas) et a fortiori de aliis actibus supernaturalibus. P. 66. Agitur scl. de viatoribus, et de actibus viae. Aliis verbis

Quaestio non ~~existit~~ est utrum sit in actibus slibus;

aliqua entitas sli., vel
principium sli.; de hoc enim
dubitari nequit.

Sed quaestio est utrum heac sufficient ad
habendam slitatem. actum. Queastio np. est ut-
rum entitas et principium sli. semper cohae-
reant cum objecto formalis sli.. Quod duplicitate
negari potest. Dicendo np.:

Quod potest dari objectum sli. absque
actu entitative sli. (1a pars);
Vel actus entitative sli. absque objec-
to formalis sli.. (2a pars).

ADVERSARII:

1a Pars: Nemo catholicus negavit actum visio-
nis intuitivae in patria esse entitative su-
pernaturalem. Quoad autem actus viae vsuperna-
turales, quidam thologi ante Conc. Trid. ne-
gabant eos essentialiter ab actibus naturali-
bus differre, et tantum differentiam sucundum
aliquem modum accidentalem ponebant: sic Gu-
lielmus Parisiensis, Durandus, Occam etc.

2a Pars: Scotus, Molina, Ripalda, De Lugo,
Franzelin, Billit, Jansens etc. Cf. Bainvel:
Foi et acte de foi, p.168.--- Nobiscum sentiunt
Suarez, Salmanticenses, Mazella, Pesch, Gar-
rigou-Lagrange, Matiussi, de la Taille. R.S.R.
1913, 449. note.

Sic Billot 2. De Virt. Hic:

SUBSTANTIA ACTUS nihil est aliud quam actus
consideratus sub ea praecisione sub qua adhuc
est, indifferens ad determinationem naturalita-
tis vel supernaturalitatis: v.g. fides praecis-
sive accepta sed. quod est assensus, in rem re-
velatam propter Dei auctoritatem; sic enim,
tam a gratia, quam a natura physice, saltem
esse potest.

MODUS vero SUPERNATURALITATIS est forma-
litas contrahens actum ad eam perfectionem

Actus siles
 substantia modus
 a fine
 a principio

Rillot { Actus quod substantiam supernaturalem a principio
 quod modum - supernaturae quod modum
 ratione finis in quantum habet
 -25-

Ergo virtutus actus quod substantiam modum non est quia non specificatur
 entitativam per quam ordinem habet ad vitam aeternam. (p.80) "Actus virtutum
 (infusarum) reduplicative ut siles., non specificantur ab obiecto. (p.81)!" -

NOTA: la Pars: THEOLOGICE CERTA (Suarez 2,5,2.)
 2a Pars: Multo PROBABILIOR.

- PROBATUR la PARS

I- Oportet ut media sint proportionata ad finem.
 Atqui finis cuius obtinendi actus supernaturales sunt media, est entitative, essentialiter et intrinsece supernaturalis.
 Ergo et actus, qui sunt media ad illum finem, debent esse entitative, essentialiter et intrinsece supernaturales.

MAJOR: Patet.

MINOR: Ex Tractatu de Deo uno et de Deo creante quum visio Dei sit propria et naturalis soli Deo tum scd. S. Scripturam tum scd. rationem. Quod autem actus qui dicuntur supernaturales habeant rationem mediorum ad hunc finem consequendum, hoc etiam ex tota S. Scriptura et Traditione habetur, juxta quas, coelum rationem habet mercedis ex justitia conquisitae a beatis; vitae; perfectae in hoc mundo inchoatae et in semine possessae; regni omnium oculis revelati, quod in terris occultatum habetur.

II-Oportet ut proportio adsit inter actus et principia eorum.

ATQUI actus, qui supernaturales vocantur, procedunt, ut a suis principiis, ab habitibus infusis intrinsece supernaturalibus.

ERGO et ipsi sunt intrinsece et essentialiter supernaturales.

MAJOR: Principium enim per se alicujus actus, non est principium ejus per se, nisi quia habet proportionem ad illum.

MINOR: Post Conc. Trid. difficile admodum negari

posset ut patebit ex tractatu de Gratia et
de Virtutibus et admittatur et omnia Catholico

ATQUI tales sunt actus voluntatis et intellec-
tus immediate et specialissime motus a Deo
in ordine ad vitam aeternam est essentialiter
et intrinsece supernaturalis. Atqui tales sunt actus voluntatis et
intellec-
tus qui
dicitur supernaturales.

ERGO illi actus sunt intrinsece supernatu-
rals.
MAJOR: Cur enim requiriatur motio Dei spe-
cialissima, si effectus non intrinsece supera-
ret vires naturae cum solo concursu Dei ordi-
nario? non quod sufficiente scire cogitare aliqd ambis
MINOR: Jo. 15, 5; 2 Cor. 3, 5. quasi unus sed sufficienter nostra
vix deo est

IV-Ex documentis Ecclesiae:

Conc. Milevit. can. 4 et 5 (Dz 104, 105,)

" Arausic. " 3 sqq. (Dz 176, 177, 178)

" Erid. Dz 812 sqq. Vat. 1791, 1814 R 308 index

PROBATUR 2a Pars.

I- Actus naturales et actus supernaturales
essentialiter et intrinsece differunt.

ERGO non habent idem objectum formale.

Probatur adesse consequentia (nexus)

Actus specificantur ab objecto formalis

ATQUI actus naturales et actus supernaturales
specie differunt

ERGO differunt et objecto formalis.

MAJOR declaratur. Sensus ejus est quod actus
non sunt specie diversi nisi diversitatem acci-
piant a diversis objectis formalibus.

Actus specificantur ab objecto formalis, vel
quod idem est, objectum est specificativum
extrinsecum actus. Etenim specificativum ex-
trinsecum actus est id ad quod actus ita ap-
petari et commensurari debet, ut sine eo nec
definiri, nec intelligi potest.

ATQUI tale est objectum formale. Objectum en-
im actus potentiae passivae (ut sunt intellec-

Ego sum uis
vros palmites
quia sine me
nil possit facere

tus et voluntas) est principium et causa motiva actus; sed actus ita aptatur et commensuratur ad suam causam immediate motivam ut sine illa nec definiri, nec intelligi possit. Nam potentia talis, ut moveatur ad talem actum, debet habere intrinsecam et determinatam ordinationem ut moveatur a tali movente immediato ita ut alia potentia eamdem ordinationem non habeat secus desset proportio essentialiter inter potentiam et actum. Sed movens immediatum intellectus et potentiae passivae est objectum formale actus (quod etiam dicitur movitum)

ERGO

CONFIRMATUR ex tota praedicatione Christi:
Christus semper dicit: Facite talia opera et possidebitis vitam aeternam, i.e. semper indicat motivum quod nempe est objectum formale supernaturale.

V.g. Mt. 6, 21¹⁸sqq. Intentio, i.e. motivum psychologicum et morale, coincidit cum objecto formalis (de la Taille) *lucerna corporis tui est stratus tuus — si oculis tuis fuerit singulis totum corpus tuum lucidum erit*

II-Ex documentis fidei:

Documenta illa, in sensu obvio, exigunt gratiam propter naturam actus eliciendi, in se considerati (quoad substantiam actus); ergo ex propria natura habet idem actus ut a facultate relicita in statu naturali non possit elici. Ergo non fit supernaturalis quia a facultate seu principio supernaturali procedit sed procedit a facultate elevata quia ex natura sua (secundum substantiam suam ultimo determinatam)

ERGO

Consequentiae sunt manifestae. *qui cor et sanguis non vndebit tibi sed Petri meus qui in celis est*
Veritas antecedentis: Mt. 16, 17; *q. Iohann. 14:6:5 qd sum in te*

2 Cor. 3:5
differentia nostra
ex Deo iste

I Thess. 2, 13:a) Actus est ex gratia productus.
b) Ex objecto formalis: acciperunt
Agapites illud non verbum Dei praedisse ut verbum Dei. Nil dicitur ut verbum bonum de aliqua entitate supernaturali adjuncta actui.
sed (sicut est in verbis Dei qui operatur in verbis qui credidisti)

CONFIRMATUR v.g. ex eo quod gratia requiritur non tantum ad modum credendi (actus quoad substantiam). *modum*

sed item ad credere simpliciter

Q178,180

Contra concilium carolinum interpretationem habere videtur nam illud
in filio non habens quia dicit pro hominem ²⁸ credere ex misericordia eius, fidei ex gratia

PL. 33-ffo Ex PP.: V.g. S.Aug. Epist. 194, c.4, n.18- (P.-
33) "Sicut ergo nemo recte sapit, recte intel-
ligit.....nisi acceperit spiritum sapientiae
et intellectus...: ita sine spiritu fidei non
est quisquam recte creditus."

EX S.TOMA:

Quoad fidem: 2-2, 5, 2 et 3

2-2, 1

2-2, 6, 1

Quoad charitatem: 1-2, 109, 3, lum

Quoad virtutes morales: 1-2, 63, 4

Cf. 1, 77, 3; (1, 1, 1; 1, 12, 4 : Secus habere-
tur distinctio tantum modi non autem essentiae
inter ordinem veritatis naturalis et ordinem
veritatis supernaturalis)

COROLL.

Supernaturale illud quod dicitur superna-
turale tantum ex principio elicitive non etiam
ex objecto formaliter, vocatur a Thomistis super-
naturale quod modum, gallice, "le surnaturel
pâque."

Cf. Rousselot: R.S.R. 1913, 33.

Difficultates.

69/1 p. 76

R.S.R. p. 1913-1916 - Institut Affait - Ex objectum formaliter est supernatural

Objections against Assertion VI after de virtutibus moribus & theologicas - wonderous

Si Discrimen, ^{existit} inter ipsum materialm et supernaturalem, Atque illa nos de hoc doceret
quod est, ut illa ab aliis esset abeundissimilis.

Si secundum id in quo resolvuntur - objectum formale specificum
Si secundum modum resolutionis (i.e. naturalis & supernaturalis) actus inflati in sensu

Specimen legatum datus transact

Quid discriminem orthopicium non datur nego

Daret ecclesia - sic pro sic contra

Ques
of 179

2111
Causae non exigunt gratiam ad substantiam sed tantum ad modum "sicut operat"
non exigunt ad substantiam materialiter seu logice symptomata
formaliter symptomata S R

④ Ex fonte libertate credendi ipsum propter minimum fideli - (haeresis materialis)
Mf - auctoritas dñi reverentis

Mkt - auctoribus di remanentis

of 22^{ac}-1-3

5 Possamus amare Deum ex natura sub ratione respectu
et diverso respectu affectionis N. N
in natura integra vel pura C
in natura lata transcendit

Rosmarus desiderare healthadivum

6. In nostro systemate, impossibile explicare judicium credititatis - Pro

7. Actus speculator non tantum objects specific, sed etiam a generali.

+ dividend at share formula - Come

Distr consequentes dependentes at os antecedentes e independentes

Nego

Nam medium debet proportionari ad finem - Atque objectum frustis et strumentis
antecedenter & independenter.

After brief conciliatory specifications, a propria enuntiata

145 conceptus primum
ut a principio formati et intrinsecos

ut a principio formulati et extrinsecos.

9 Actos spreciantur ab objecto si qualitatem de substance aenea
actus del modo actus - Nego

sed non est verum si agitur al modo venia —

Parmi les modes d'assassinats

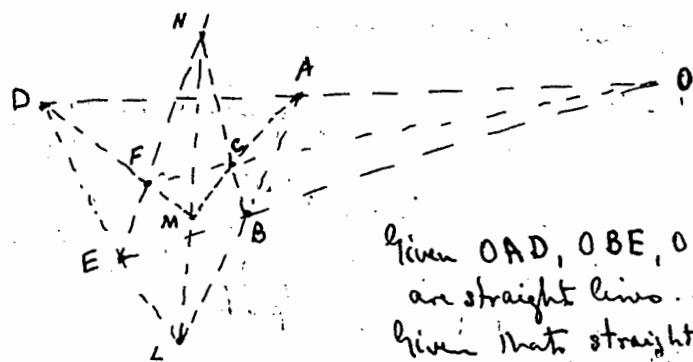
s. accidentalis *extus*, non *spurialis*

Si accidentalis sensus, non substantialis, intrinsece et substantialiter mutata actionem.

10 Negari non potest quosdam actus esse qui cum eadem
potentia ^{physica potentia} possunt trahi a sola natura tunc & facultate ab extra

R. Nego posse rendere actionem poni tunc retroaliter tunc supernaturaliter
Actio sive est in deum quia Deum

11 $\sqrt{22^{\circ}} \sqrt{171} \sqrt{2 \text{ ad } 3^{\text{m}}}$ Logitur D.T. de prophetia quae est
supernaturalis quoad modum - non quoad causam formalem
ad causam efficientem.

Given OAD, OBE, OCF
are straight lines.

Given that straight lines
AB + DE intersect in L

BC + EF " " " N

AC + DF " " " M

Prove LMN a straight line.

Praenotandum 2. De missione Spiritus Sancti.
S.Th. l.43.

Praenotandum 3. De divisione gratiae. P.l-
ll.

Gratia multiplici sensu intelligitur. Signifi-
cat:

1) benevolentiam, favorem et amorem alicujus
pro aliquo. S.Th. 1-2, 110, 1.

Gn. 6,8; Z8,3; Esther: 2, 15-17; 5,2; 8,3;
Lc. 1,30; Gen 39,4

2) recompensationem beneficium accépti:
gratias agere: Lc 17,16; 1Tim.1,12.

3) speciem, pulchritudinem, amabilitatem:
Prov. 22,11; 31,30; Ps.44,3; Prov.4,9

4) aliquod donum gratis datum:

Ps. 144,16; Dt.33,23; Jo.1,16; Act.11,23;

Heb.12,15; 1)an 3:2

Eph.3,8; Rom. 11,6; etc.etc.Rom.4,40.

Hic sensus fluit ex 1) ita ut quandoque
non multum referat unum vel alterum eligere
Qui enim amat dat amato: amor consistit in mu-
tua facultatum, rerum et operum communicatio-
ne. (Contempl. ad amorem)- In tractatu de
gratia, agitur de gratia ultimo sensu intellec-
ta. S.Th. l.38.2.

DIVISIONE GRATIAE.

Increata: ipse Deus, prout se nobis commu-
nicat:

Jo.4,10 (Filius Dei qui datus est nobis);

Le 2. 11.

Rom. 5,5. (Sp. Sanctus qui datus est nobis), 1 Jo. 3,2.

Creata: quodecumque donum a Deo distinctum.

patriae "videlimos cum sancti est"

viae

late dicta

stricte dicta

externa Rm 10,4,

interna

gratis data (S.Th.1-2,111,4,5.)

gratum faciens (S.Th.1-2,111,1) {de congruo
{de conatu}

habitualis

actualis.

Ruth 1443, 1939

Dz 1786

1 Thess 2,3
Dz 1794

1 Cor 12,13

Gratia Dei et Christi.

" efficax et sufficiens;

" excitans et adjuvans;

" operans et cooperans; l-2,111.2.

" praeveniens et subsequens; l-2,111,3.

" elevans et medicinalis.

" supernaturalis quoad substantiam et
" modum.

Praeno tandem 4.: De causa gratiae

Causa principalis; instrumentalis

A. DEUS SOLUS potest esse causa efficiens principalis gratiae. l-2.112.1.

De facto: Dz 799; Is 43,25; Job 14,4; Lc 5,21;
Rom 5,5; 1 Jo 3,1; R 1515; Dz 134: nemo aliunde
ei placet, nisi ex eo quod ipse donaverit.

De jure:

B. Humanitas Christi et sacramenta sunt causae
instrumentales gratiae.

HUMANITAS CHRISTI:

a) Ut causa meritoria: Dz 799, 820

b) " " - instrumentalis: Jo 1,16s; R 1839
1841; l-2. 112. 1m; 3.8.1.1m.
de la Taille: MF pp 476-522. Matinssi
in Greg: 1920.372-93; 513-57.

SACRAMENTA: Jo 3,5; 6,27-58; Dz 799, 851; l-2.
112.2m.

C. De Maria mediatrix.

Non nunc ad nos pertinet de universalis
Mariae quoad gratiam hominibus collatam ex pro-
fesso agere, juvat tamen ad complementum doctri-
nae recolere haec praecipua puncta.

1) Pretium-redemptionis a solo Christo solvi
poterat; proinde in hoc pretio acquirendo et
solvendo, B.V.M. non fuit mediatrix; sed ip-
sa fuit redempta, hac tamen meliori redemp-
tione, qua a labe peccati originalis immunis
praeservata est: Dz 1641.

Cf. Dissertationem Card. Billot, initio
"Marie, Mère de grâce" a de la Broise et Bain-
vel.

2) In applicando autem pretio redemptionis a
Christo operatae, seu in distributione gratia-
rum, Maria est mediatrix, et quidem universa-
li mediatione, ad omnes et singulas gratias
nobis concessas pertingente; hoc exsurgit ex
suo munere secundae Evae, ex suo titulo Matris
Christi et hominum. Cf. Breviarium. Supple-
mentum pro Societate: 31 mai.

3) Modus autem quo B.V.M. dat nobis gratias
non est modus physicus, qualis causalitas
instrumentalis, sed consistit in influxu mo-
rali; et hic influxus in potentissima virtute
intercessionis ejus, seu in ejus oratione
ad Filium suum est colligandus: Maria est "om-
nipotentia supplex". Pius X "Ad diem illum" 1904: "Patet itaque abesse profecto, efficienda
vim tribuamus, quae Dei unius est." Ea tamen
quoniam universis sanctitate praestat conjunc-
tioneque cum Christo, atque a Christus ascita
in humanae salutis opus, de congruo, ut aiunt
promeret nobis quae Christus de condigno pro-
meruit, estque princeps largiendarum gratia-
rum ministra".

Causalitas Mariae est "affectiva" non "ef-
fectiva";

Pro Maria, "impetrare" est "imperare".

of de la Talle in Reg. 1926 p 293
1924-1926

D. De auctoritate S. Aug. in materia gratiae:
S. Proleg. 6.n.17.

fus

MEDULLA ejus doctrinae continetur in:

- S. Aug: Epist 194 ad Sixtum 33.874-91;
" " " Paulin. Nol 33.815-33;
" " : 217 " Vitalem 33.978-90;
" " : De grat. et lib. arb. 44.881-915;
" " : De corrept. et grat. 44.915-59;
S. Prosp: Epist. ad Aug (Epist 225) 33.1002-13;
S. Hilar. Arebat. " " (" 226) 33.1007-13;
S. Aug. (libri duo his epistolis resp.)
 1. I. De Praed Sanctorum 44.959-93;
 L. 2. De Dono Perseverantiae 45.993-1049

Conc Aransicanum II. Dz 178 sqq; 3038s vel
200 a et b.

S. Aug: In Joannis Evang 35. 1379-1977
" Joan. 35.1977-2063.

Rom 5⁴ Justificatio ex fideI Cor 3²⁰ Quicquid habet utrum alterum

-32-

1° litterae ad CorinthonEccl 5²⁷ justificare timore.1 Cor 3²³ justus in speDan 4²⁴ eleemosynistimor Dei: Eccli. 1, 28; Pro. 14, 27;
opera misericordiae: Dan. 4, 24;
spes: Mt. 9, 2 etc. Lc 7, 67; 13, 3.
poenitentia: Joel 2, 12-8..etc. etc.2° Fidem / fiduciam N

Fidem dignitatem C

Fidem stercor N

Fidem activam C

2) EX PP.: A. Docent hoem. debere se disponere: R. 15, 419, 1024, 1163, 1445s, 1450,
2163, 2260, 2327. R. 362

B. Non per solam fidem

a) Fides sine caritate potest esse sed non prodesse: R. v.g. 16, 1679, 1933;

b) Fides est tt. inchoatio viae salutis: v.g.
R. 1024, 1163, 2260;c) Actus aliarum virtutum sunt ad justif.
necessarii v.g. R. 72, 416, 428, 1310, 1362
1515, 1590, 1827, 2327;Rom 3²⁷
Eph 2⁸ab aliis legis operibus non
meritio nisi MeritumJac 2²¹ Ita et 11⁸Luc 8⁵⁰ Credite tantum et

salva eris.

Non agitur de justificatione
et radicem justificatiunculae

Qui non vivunt juxta fidem suam dannabuntur. v.g. R. 481.

4 Dz 801

3) EX RATIONE: (1-2. 113. 3, 4, 5)

A) Iis omnibus qui admittunt libertatem arbitrii patet non sufficere ut homo cognoscat finem suum ultimum ad illum attinendum, sed requiri ut illum aeterno appetat et ad eum tendat, ideoque ut sese avertat ab omnibus quae ipsi contraria sunt;

ATQUI hic appetitus finis ultimi inducit varicos actus praeter finem;

ERGO...

B) Ex consectariis in rebus moralibus, quum fides lutherana non prohibeat opera peccaminosa. Polhe 219.

Hodge: Systematic Theology: 3.171ss.

C) Theoria lutherana falsis nititur suppositis: sequentibus:Jo 3¹⁴s Act 18³⁹ 1 Ad 5¹

Quoniam qui credunt justificantur

Omnis simile non C

q. Rom 1¹⁶ Eccles 2¹¹Rom 10¹³ Mat 7²¹B. I c 22 ~~Kirche~~ VII 2025

justificatio 1^a State grace
2^a Accessioin of more grace

-83-

5. DE GRATIA SANCTIFICANTE.

A. DE GRATIA SANCTIFICANTE SCD. FIERI
seu de dispositionibus ad justificationem.

THESES 1

DEBET

AD GRATIAM JUSTIFICANTEM SUSCIPENDAM, HOMO ADULTUS SE CUM AUXILIO GRATIAE ACTUALIS PRAEPARARE (Ia)
NON PER SOLAM FIDEM SED ETIAM PER ACTUS ALIARUM
VIRTUTUM (2a) QUI SUNT DISPOSITIONES POSITIVAE
AD JUSTIFICATIONEM. (3a).

S.Th. I-2.112.2; 113, 3, 4; VB. 6.172-208; S. 9.397-453; P. 352 sqq; W. 413 sqq; Prat 1. 200 ss; DTC: Grâce 1630 ss; justification; Murray: Disp 9,10; Tobac: Le problème de la justification ds. S.Paul; Mazella 1073 ss; Ber. 600 ss, Pele 285 ss. CE.
Justification. F 118

JUSTIFICATIO: multiplici sensu adhibetur, P.336.
Hic justificatio (passive)= translatio a statu peccati mortalis in statum justitiae seu gratiae.
DZ.796.

ACTIVE: actus Dei hominem ad seipsum convertentis
in ordine supernaturali. Van Noort 120.

AD GRATIAM JUSTIFICANTEM recipiendam, -gratia qua
producitur justificatio passive sumpta.

HOMO ADULTUS: Qui rationis usu fruitur.

Jus Can. 745 n.2.

GRATIA ACTUALIS: Auxilium supernaturale transiens.

SE PRAEPARARE: se disponere.

DISPOSITIO: id quo aliquid plus minusve proxime

justus et consciente agni secundum legem - justitia interna - principia justificatio - Prover 17:15

constituitur idoneum ad aliquid suscipiendum. (proportio subjecti ad aliquid)

dispositio
dispositio

PHYSICA: id quo materia plus minusve constituitur idonea ad formam recipiendam.

MORALIS: id quod suo valore movet aliquem ad modum removentis prohibenda.

NEGATIVA: ad quod se habet ad modum removentis prohibenda.

SE PRAEPARARE = scl. non tantum negative. sed etiam positive. Haec autem dispositio positiva nequit haberi absque gratia actuali.

Dz 801

Si haec operatio fides in modo fidei formaliter sumptam ut distinctam a ceteris virtutibus, scl.: Assensus intellectus supernaturalis, firmus et liber in veritatem a Deo revelatam, propter auctoritatem Dei revelantis. Dz 1789

Si intelligitur fides viva, tunc ipsi et soli fidei adscribi posset justificatio. P. 354 sqq.

SED PER ACTUS ALIARUM VIRTUTUM: Unice probamus solam fidem non sufficere, non determinando quinam, nec utrum requirantur omnes actus a Trid. indicati. Dz 798.

POSITIVAE DISPOSITIONES: i.e. non sunt tt. instrumenta nullius dignitatis quibus arripiuntur merita Christi, sed habent rationem meriti de congruo et impetrations, seu verae causalitatis relate ad justificationem, P. 356; Sunt tamen merae dispositiones, non autem forma ex se justificans, P. 358.

ADVERSARI:

Heresiarchae XVI saeculi: Protestantismi phares.

NOTA

1a Pars: De fide def. Dz 798, 819.

2a " " " " 819, (801)

3a " " " " 819 - cooperatur;

*Sicut operatio fides
in modo fidei formaliter sumptam*

*Bettsp 29, I 47
Archivm Fath
Kilpatrick p. 122, 129
Maitland 37 p. 12, 15*

GIA-818

(814-7).
la Pars: (Homo debet se praeparare).

Probatur. Dz 798.

1. Ex SS: Lc 13.3; Act 2.38; 8.37; Mt 19.17; 6.14;
1 Cor 13.2; Jac 2.14-26; Jo 14.23; Ez 18.31; 1 Reg 7.3;
Zach 1.3; Eccli 2.20: Cf Dz 797 s; P. 353.

Juxta S.S. homo debet poenitentiam agere ut justificationem consequatur.

ATQUI poenitentiam agere est sese praepare.

ERGO...

2.- Ex CONC: Dz 797-800, 814, 817-819, 897 s 915, 1035, 1038
1395, 1409, 1523, 642 Hes

3.- Ex TRAD. ET PRAK. ECCL.

Praescritim ex dispositionibus quas semper exegit ex catechismis ut baptizarentur.

Exercitia spiritualia, missiones, etc.

4.- Ex PP. v.g. R 1515 et 2a et 3a pars. Augustinus "Qui ergo facte sunt bona iustificat sunt"

5) RATIONE: (1-2, ill 3, 3.)

Deus sicut movet omnia modo conformi eorum naturae, ita hominem movet ad justificationem sed conditionem naturae humanae;

ATQUI naturae humanae conforme ut dona libere acceptet.

ERGO convenit ut homo libere accipiat gratiam justificantem, seu se praeparet ad eam recipiendam.

2a Pars PROBATUR: (Non per solam fidem) P. 354, sq.

I) EX S.S.:

A) Teste S.S., qui habet fidem sine opere et charitate, hic non justificatur, ERGO... *Habent fides, fidei sunt, fidei sunt fideles*.
Antec: Mt. 7.21; 1 Cor. 13.2; Gal. 5.6; Jac. 2.14-26.

Non est enim omnis qui dicit Dominum, Dominus intrabit in regnum coelorum.

b) Ex omnibus S.S. testimoniosis quibus ad aeternam salutem, praeter fidem, opera postulantur: v.g.

wp.young / med. *Ad fides* → fides quae per caritatem operatur
/ pss. *4k fides* → quae animatur

- 1) Per pecc. Adae est essentialiter "depravata"
non tamen "deprivata";
2) Extinctum est lib. arb.;
3) Cia. opera peccatorum sunt peccata;
4) Secus, justificatio non esset gratuita. Dz 801

3a Pars (Dispomunt actus illi).

Probatur:

- 1) Ex S.S. locis jam citatis et ex aliis sexcentis:
v.g. Rom. 3,28-30; 4,2-25; 5,1-21; ii,6;
Eph. 2,8-22; Phil. 3,9; Tit. 3,5.

His omnibus locis constat homines pervenire ad justificationem per actus fidei utique supernaturales, i.e. cum auxilio gratiae actualis productos; in aliis vero locis horitur homines ut se praeparent ad justificationem: 1 Reg. 7,3; Zach. 1,3; Jonas 3,4sq. etc.

ATQUI tales locutiones (praesertim "per" "ex") indicant actus hominis esse dispositiones vere positivas ad justificationem, seu eos habere relationem verae causalitatis cum justificacione.

ERGO...

MAJOR: evidens

MINOR: apparet verus nexus inter actus et justificationem in istis locis ex vocibus v.g. per
1) ex. N.B. Paul against Judaisers - Mosaic law is no avail. i.e. without faith.
2) Ex Conc.:

Praesertim Trid. Dz 797 sqq., 814.

3) Ex praxi Eccl. (Cf. Iam. partem) ad baptismum pro adultis
in penitentia.

Schol. 1. De variis conditionibus quac concurrere possunt ad justificationem, nempe num semper requiruntur omnes actus indicati a Trid. Dz 798 P. 359

Præparatio esentialis - Fides - Contritus & Motus in Deum & Aversio a peccato

Schol. a. Num homo eliciat actus immediate disponentes ad justificationem ope gratiae sanctificantis, an gratiae actualis. P. 360; D.T.C. Græce 1631;

sicutem implicita

at 7 art 8
S.Th. 1-2, 113. Billot
th 17.

Dz 177 Deus non expectat nostram voluntatem singulis C adiutans N
Opera iusti sunt mortua; ergo non justificant opera mortua et mortifica C
R. H. 63 Opera peccatoris sunt inania (Augustinus) -38- ad utrumque C
ad disponere C
de condigno C
de congruo N

Schol 3. Illa dispositio estne etiam physica?

P. 357 sq.

Schol 4: Cur in SS. justif. potissimum adscribitur fidei?

Prat 2.281. 12.800.

q.P. II p. 221 f.

12/112

Rom 3/28

Jac. 2/24

Gal 2/16

Rom 15/6

Rom 4/23

Jac 2/23

DIFFICULTATES.

Paulus "justificatio prima" nescit per opera legis sed per fidem in Christo

Rom 3/24 D. 881 Deus nos iustificat in Christo Activo: C

Rom 3/24 D. 881 Deus nos iustificat in Christo Passivo: subdit C opera naturalia
de coniuncto N de congruo C

D. 777-800 opera gratia actuali producta

THESES 2

FIDES AD JUSTIFICATIONEM NECESSARIA EST.
FIDES DOGMATICA: FIDES FIDUCIALIS PROTESTANTIUM,
sed FIDUCIA DIVINAE MISERICORDIAE PECCATA REMITTENTIS PROPTER CHRISTUM, PRORSUS REJICIENDA EST.

S. Th: 1-2.113.4; B. De reparatione gratiae.
L 1.cc 4-12; S. I-8.cc 15,16; P 361 ss; DA.Foi
35ss; DTC Foi SS-84, 511ss; Prat 1.202 ss;
2.279s; RHE 1929.471ss; Ber 644; Folhe 274.

FIDES DOGMATICA: Assensus intellectus supernaturalis, firmus et liber in veritatem a Deo revelatam, propter auctoritatem Dei revelantis.

TRIPLEX FIDES juxta Novatores:

fides miraculorum: I Cor 13.2; ~~ad hanc non habemus rationem~~
" historica: Heb 11.3; ~~ad hanc non habemus rationem~~
" promissionum: Mc 16.16; haec est generalis i.e. fides qua credimus promissam esse salutem.

specialis: fides fiducialis = actus, quo quis firmiter confidit sibi, per imputationem

Dz 822
fides fiducialis

1. Triplex in applicatione operum
a patribus facta: pro fermentis in vita virtutibus utrinque

Hodge System. III 89 - Dei Commun. Faith p 168 - Eccl. Rev. 1929, p. 135-148, 234 -

"Not drawn" of mystic hope/faith without sensible consolation or assurance

39

justitiae Christi, misericordia Dei,
Dei peccata sua esse condonata. P. 361

ADVERSARI:

Protestantes tum veteres, tum moderni.

(presbyteriani, Methodistae, Evangelicales) Jansenists

artida via Consolation
Breviary IV (Basel)

NOTA:

Utraque pars de Fide Definita

Dz 798, 822-824, Cf. 1789

p337

Prima pars (Fides dogmatica requiritur)

Probatur. Fiducia antecedens - fides in teste

Fiducia consequens - fides in testis promissionibus.

1) Ex SS.

Juxta S.S. illa fides est necessaria ad justificationem et salutem qua creduntur facta et veritates latentes;

ATQUI haec fides est, fides dogmatica, II 434 Prat realis, prævia non vero fiducialis;

ERGO... P. 362

Majör: Heb 10.38s et Heb 1.1,3,6: Prat 1. 2° firm conviction

461 ss;

Mc 16.15ss et Mt 28.19ss; Rom 1.16s; 4.9,
17-24, 5; 10.8-21;

L Cor 13.13; 2 Cor 10.5; Gal 2.16; Jo
3.16; 20.31;

Act. cc 2, 4, 10, 13, 17.

1° *σύνθετης assurance*
W. *έπειρος conviction*

1° *fundamentum*

2° *firm conviction*

3° *realitas*

2) Ex PRAXI ECCL. quae semper a baptizandis fidem symboli postulavit. P. 363

D.T.C. Baptême 214 sq. Catéchuménat 1984 sq.

Dz 2074 et symbola

Ex toto tractatu "De fide".

Tractatus de Trinitate: Pagel. 30-49.

β *fundamentum sp̄ie*

δ *appui de l'espérance*

ε *qui précipituit actus*

γ *assurance par exequuntur*

assurance

έπειρος implicet actionem

in intellectualem

3) Ex PP. v.g. R 16, 289, 419, 531, 1024, 1163, 1445s,
1450, 1945, 2163, 2260, 2327.

Secunda Pars: (fides fiducialis rejicienda)

Difficultate: 1º Hch-11' Creditoris = fiducia seu expectatio P. 388
1º Hch-11' Creditoris = fiducia seu expectatio P. 388
1º Hch-11' Creditoris = fiducia seu expectatio P. 388
1º Hch-11' Creditoris = fiducia seu expectatio P. 388

Fides sicut si fiducia c. j. n. fidei
Fides sicut si fiducia c. j. n. fidei
Fides sicut si fiducia c. j. n. fidei
Fides sicut si fiducia c. j. n. fidei

Act. 13³⁹ Fiducia non credit resumptionem
of Bellarmino I¹¹ Fiducia protestantica C.
Rom 10 - Iu 24²⁵ Maritain: Ostiarii credunt credentes
of Discip. Thomae Ostrati credentes
inventum tam hominem non. Ante
Report. Lut 17¹⁹ Jo. 3²¹ - Jo 13³⁵ - Jo 4^{13, 21}
Lut 17¹⁹ Jo. 3²¹ - Jo 13³⁵ - Jo 4^{13, 21} Rom 9^{13, 21}
Rom 8²⁸ gl 15⁵ 5¹⁹ Jo 3³
Fiducia non credit resumptionem
Fiducia non credit resumptionem
Fiducia non credit resumptionem
Fiducia non credit resumptionem

Cor 92⁷

40

Probatur

1) Ex SS:

Fides fiducialis protestantium est intima persuasio qua quis certus esset se esse justum et salutem consecuturum;

ATQUI juxta S.S. nescit homo utrum sit justus, sed timere debet ne salutem non consequatur, nec ullibi credentum proponitur ut unusquisque certum habeat se esse justificatum.

ERGO fides fiducialis protestantium est rejicienda

MAJOR: Ex dictis protestantium.

P. 352. (Salvation Army) D.A.

Nec non utrum homo etiam amore an odio dignus Foi 35 sqq.

Minime gnos inter de propria pueris MINOR: Eccl. 9, 1sq.; Eccli. 5, 5;
Quis potest dicere puerum suum corde Pro. 20, 9;
Nil enim nisi concordum ad novum hoc iustificandum I Cor. 4, 4; 2 Pet. 1, 10. P. 364.

2) Ex Doc. Eccl.: Dz 802, 823s.

3) Ex PP: R 1374, 1800, 2296; P. 365; Pôlhe 278;
B.L. 3.c7 (t6.260ss).

4) RATIONE:

Nil est cum certitudine fidei admittendum nisi quod a Deo revelatum est; Dz 1171; ATQUI experientia constat, singulis hominibus nonnisi raro revelari statum iustitiae et perseverantiam finalem, ceteris vero conditionalia tantum signa justificationis et perseverantiae praeteri;

ERGO

Minor: S. Ignat. Regulae ad spiritus dignoscendos.

CONFIRMATIO. P. 368; Maritain: 3 reformatore Laynes: Opera t2. De justitia imputata; Broderick: The Jesuits at the Council of Trent:

Month 1930. 1sq; 97sqq; Murray: p355 n10.

*infundit: initum quid a deo solo productum ut aucto^re & p^l. donorum
constans non moribus aut auxiliis sed dono a deo instantantere productu*

-41-

B. DE NATURA GRATIAE SANCTIFICANTES.

THESES 3

DEUS HOMINI IN JUSTIFICATIONE INFUNDIT PRINCIPIUM INTERNUM PERMANENS VITAE SUPERNATURALES QUAE VOCARI SOLET GRATIA HABITALIS, VEL GRATIA SANCTIFICANS.

S.Th. 1-2.110.1; B. De reparat. grat. L2 (t 6.208-48); S. L 6. let2; P. 307; DTC Grâce 1604; Ber 641; Mazella 877; Polhe 328.

JUSTIFICATIO: (activa)
passiva)

Hic intelligitur passiva Dz 793 795-800
799 ad fin.

INTERNUM: non mere aliquid extrinsecum, sed aliquid homini coniunctum tanquam accidens. Praeter scil. remissionem peccati, omnes Novatores admittunt in justificatione aliquod elementum positivum, sed dicunt illud elementum esse extrinsecum aliquid quod nobis imputatur. *ab aut.*

PERMANENS: aliquid in sua existentia perseverans.

PRINCIPIUM PERMANENS vitae supernaturalis, nempe donum internum in sua existentia perseverans quo homo fit particeps altioris naturae, quae excedit proportionem substantiae limitatae cuiuscumque et quae, ex intrinseca sua perfectio-
ne, pertinet ad unionem cum Deo quidditative sumpto.

PRINCIPIUM: "Primum ex quo aliquid aut est, aut fit aut cognoscitur". (Arist. 5 Metaph. c.1)

Hic, est principium primum alicujus novae operationis correspondentis, sed habens ad instar naturae, seu per modum naturae, i.e. afficiens directe non operationem aut facultatem sed substantiam. P'307.

GRATIA SANCTIFICANS (habitualis): Donum Dei permanens et internum, inhaerens animae, qua hoc in ordinem slem. elevatur et naturae divinae aliquo modo fit particeps.

ADVERSARI:

Novatores: Saec. XVI. Cf. Bellarminus: De Justif. l.2, l.

Quinque sentiae:

Luther Jesus nostra iustificatione est ipsius causa formalis

Matthias Illyricus operante iustitia Christi in his imputatae

Csiander iustitia Divinitatis (sub Paulist) inhaerens

Calvinus remissio peccatorum in his inhaerens

Martinus Bucer imputatio in his inhaerens

Presbyteriani et Methodistae hodierni.

Omnes prout Anglicanos Post. sunt adversarii - quasi

NOTA:

1) Quod gratia sanctificans non consistat in sola imputatione iustitiae Christi:
DE FIDE DEFINITA Dz 800, 820

2) Quod aliquo sensu permanens, videtur assisi a Conc. (inhaerens) et vix non est de fide. P. 308.

3) Si quis diceret in justificato non infundi nec rem permanentem, nec transeuntem, aperte loqueretur contra mentem Concilii.

et a gravi errori excusari negat.

Probatur.

1) Ex SS.

Juxta SS.:

- justificatio est renovatio, vivificatio regeneratio, nova creatio;
- per justificationem facti sumus spiritus, nati ex Deo vel ex Sp. S., filii Dei, habentes spiritum adoptionis filiorum Dei, conformes imaginis unigeniti Filii, divinae consortes naturae;

c) qui justificantur accipiunt donum donum Sp. Sancti, effunditur in eis gratia Sp. Sancti; accipiunt maxima et pretiosa promissa, efficiuntur diviae consortes naturae, denique habent semen Dei in seipsis manens;

ATQUI haec omnia indicant

a) per justificationem infundi principium vitae novae;

b) hanc vitam esse supernaturalem;

c) 1) hoc principium a Deo prodire

2) et esse aliquo modo permanens.

ERGO...

MAJOR:

a) Tit.3,3,-6 Eph.2,5; Col.2,13; I Jo.3,14;

2 Cor.5,17 (graec.); Gal.6,15; I pet.1,23;

Jo.1,13; 3,3 sqq. etc. qui non est carnibus sanguinibus regni et voluntate

corpis regni et voluntate vestre sed in Deo vult sunt

b) Jo.3,5sq.; 1,13; I jo.3,1; Gal.4,6; Rom.

8,15 sq.

28; 2 Pet. 1,3 sq.

c) Act. 2,38; 10,45; Rom.5,5; 2 Pet. 1,4; I

Jo. 3,9. quia charitas Dei diffundit in cordibus nostris principium san-

qui datus est nobis - Quis enim natus est de pecatum non fit; quoniam semper in eo manet et

MINOR: patet quoad a) b) c) 1) non potest peccare quoniam in Deo vult sunt.

quoad c)2):

Regeneratio (Jo 3,5) consortium naturae, (2 Pet.

1,4) nova vita, (Jo 3,3ss) pignus seu sigil-

lum (2 Cor. 1,21), semen manens (1 Jo 3,9)

sunt haec omnia aliquo modo res permanentes;

ATQUI juxta loca S.S. indicata, haec omnia designant gratiam sanctificantem;

ERGO principium illud est aliquid aliquo modo permanens.

102 sub fin.

2) Ex Doc Eccl.: Dz 410, 483, 742, 792, 795, 799s,
804, 809, 820ss, 898, 1042s, 1063s, 1031-3, 1925,
102, 186;

In Schemat. Vat: Col. Eccl 7: 517 d, 518.a.c.

- 1) 0.4¹⁶ Caritas et Deum 551 c, d, 562 bss. 566d;
 Caritas et iustitia Catech. Romanus P.2. c2.n. 50 P. p 196
 Ergo
 Deus caritas substat C. 3) Ex PP. P 308; DTC 1605; Polhe 308 sqq.
 accidentalis causa C
 formalis causa R. 251, 253, 449, 564, 835, 915, 944, 1228, 1319,
 1698, 1701, 1715, 1730, 1732, 2063, 2080, 2099,
 4) Ex TT: 1-2.110.1; 2-2. 23.2; DTC 1606 ss.
 5) Ratione theologica.
 a) Homo destinatur ad visionem beatificam -
 quam Deus vult ut mereatur per actus super-
 naturales, i.e. actus proportionati fini
 illi supernaturali;
 ATQUI actus intrinsece supernaturales
 procedere debent a principio operationis,
 seu forma suoernaturali, quod convenientius
 est permanens, sed scil. modum ordinarium agendi Dei.
 1-2, 110, 2; D.T.C. Gr. 1607.
 b) Deus non amat creaturam nisi ut bonam,
 e jusque amor proportionatur rationi boni
 quae invenitur in creatura.
 Ergo ut Deus amet creaturam amore gra-
 tuito praeter amorem proportionatum naturae
 hominis, necesse est ipsi infundatur aliqua
 bonitas superior permanens. D.T.U. 1607 sq.
 Mazella 901 sq.
 c) Peccatum originale nequit explicari nisi
 per privationem alicujus doni supernatura-
 lis interni permanentis.
 Ergo homini iustificato Deus reddere
 debet illud donum. D.T.C. 1608
 d) Ex absurdis consequentiis. Polhe 321
 .. 1) Absurdum est aliquem esse intrinsece
 peccatum et extrinsece justum coram
 Deo;
 .. 2) Ocs. iustificati haberent eamdem sanc-
 titatem;

Nota

1º Tractatio sacerdices non consistit in sola imputacione justitiae Xti:
nei in modo (avere extrinsecus) Dei
sed aliquid reali in anima
abstractione facta a modo explicationis
et consequenter aliquid intrinsecum ut animae in haerens

D.F. Def. Dz 821, 820, 800, 799

2º Contra Baenum.

a) Obedientia mandatorum	Proximum Fidei
b) vicinus permanens aliquid	infra
c) supernaturale	De Fid. Cath. saltem

3º Permanens

i.e. non vera transiens sed res aliqua creator, ab actibus distincta,
et essentibus illis in hominem permanere

D.F. Def. qsup. Suarez, Bellarmine Cat. Conc. Trent.

4º

Justitia Christi in nobis ita ut peccatum Adae = pecc. Adae imputatus
Rom 5¹⁸ 1º Propterea "natura depravata" propter intrinsecum.
2º N. paritatem 3º Peccatum Adae whis imputatur, personale & naturae = privatio C.
3) Justitia non posset amitti;
4) Infantes non possent justificari, siquidem
nequeunt ponere actus quibus "apprehenderetur"
externa Christi justitia.

Xtus est nostra justitia, ergo ut oratione Rom 5¹⁹; Phil 3⁹ Mortalis ut exemplar, C. Formulatio N.
Reputamus justitiam Rom 4³; 5,5,8; Gal 3⁶; Jas 2²³; 2 Cor 5¹⁹; Col 2¹³; consequenter ex infusione C.

Difficultates. Indumentum non intrinsec. Rom 13¹⁴; Eph 4²⁴; 1⁶ - indumentum spirituale C.

Justitia non plus in nobis quam in Xto peccatum - 2 Cor 5²¹ II Pet 2,4 f. Solidarity of man + XE.
(peccatum fecit, s. l. hominem fecit) B.c. Phil 2⁵

THESES 4

GRATIA SANCTIFICANS NON EST IPSE
SPIRITUS SANCTUS sed DONUM CREATUM PHYSICE
PERMANENS, ANIMAE INHAERENS PER MODUM HABITUS.

S. Th 1-2.110; 2-2.23.2;
B. De grat. et L. arb: L 1. cc 8,9 (Vives 5.518-
22); De reparatione gratiae: L 2. cc 15,16
(Vives 6. 241-8); S.II. 6,7; P.309-18; Ber
722; Maz. 907; DTC 1609;

GRATIA SANCTIFICANS: principium internum perma-
nens vitae supernaturalis, homini infusum a Deo
injustificatione.

SPIRITUS SANCTUS: Tertia persona in diminis,
cui appropriantur opera quae pertinent
ad sanctificationem animarum.

APPROPRIATIO nil aliud est quam commune trahere
ad proprium. Specifico est: Modus intelli-
gendi et loquendi quo per solam operationem
mentis, attributa essentialiae aut communis
operatio trium personarum divinarum ad
extra, uni personae divinae prae aliis
tribuuntur, propterea quod habetur simili-
tudo quedam inter attributum et operatio-
nem appropriatam atque proprietatem perso-
nae filii cui appropriatur. 1.39.7,8;
De Verit 7,3, Vi scil. appropriationis, id

quod tribus personis divinis est commune, NON EXCLUSIVE sed ASSERTIVE SOLUM uni personae abjudicatur. Cav. 546, 610.

CREATUM: hic sensu, quatenus opponitur increato, non determinando modum quo producitur donum illud; aliquid scil, finitum.

PERMANENS: ALIQUID IN SUO ESSE perseverans.

PHYSICE PERMANENS: EST ENTITAS physica in sua existentia perseverans, sive sit aliquid cuius quidditati debetur esse non in alio (substantia), sive illi debetur esse in alio (accidens).

MORALITER PERMANENS: est illud quod constat pluribus entibus sibi continuo succedentibus, puta, gratiam sanctificantem constare, juxta fautores, vel actibus supernaturalibus, vel gratiis actualibus. *ut retractatus.*

INHAERENS: cui nempe debetur esse in alio, ut forma in subjecto jam constituto in suo esse primo, cui dat esse secundum.

HABITUS: qualitas primae speciei difficile mobilis a subjecto. (una seconde nature).

PER MODUM HABITUS: quia habitus stricto sensu est qualitas quae disponit subjectum in ordine ad suam naturam; gratia autem disponit ad ea quae sunt supra naturam.

P. 311, Pohle 329;

Billot 2: De Virt. Prol. II p.32 ss.

ADVERSARII:

Contra Iam partem: Petrus Lombardus. 22^{ca}/23^{ca}

Gratia sanctificans non distinguitur a caritate; Caritas non distinguitur a Spiritu Sancto.

Unde juxta ipsum gratia sanctificans nihil aliud est nisi ipsa persona

Spiritus Sancti.

Admittit tamen dari internam renovationem animae in justificatione, unde ejus sententia non est confundenda cum dictis Novatorum.

Contra 2am partem. Morinus. P.310.

NOTA:

1a Pars: Quod gratia sanctificans sit donum aliquod realiter distinctum a Spiritu Sancto: ut minimum, Theologice CERTA; ab aliquibus dicitur Prox. fidei, ab aliquibus aliis De Fide.

2a Pars: 1) Quod gratia sanctificans sit aliquid intrinsecum et inhaerens animae:

DE FIDE DEF. Dz 821, 799. (Durocher);

2) Quod sit aliquid permanens, i.e. aliquid distinctum ab actibus et his cessantibus permanere: vix nom de Fide quidam dicunt de Fide Catholica;

Dz 821, 799}

3) Quod sit aliquid physice permanens; Theologice certum, cuius contradicteum affirmari nequit absque magna temeritate. Dz 1042.

Probstur:

N.B. Non negamus Sp. Sm. dari in justif., sed affirmamus praeterea grat. scđfm. implicare donum creatum.

1) Ex S.S.: 2 Cor. 1,22; 1 Jo. 3,9; 1 Cor. 11; Eph. 1,13; Rom. 5,5.

Ex his textibus, gratia sanctificans; dicitur signum, pignus, semen, diffusio passiva; Deus autem aut Spiritus Sanctus signans pignorans, seminans, diffundens;

ATQUI signum realiter distinguitur a signante, etc.

ERGO....

2) Ex Doc. Eccl: Dz 102, 130, 186, 424, 482, 1047; Cel. Lac. 7: 517d, 562, 1635.

3) Ex Conc Trid: 792s, 799, 800, 802s, 821
827, 831, 838, 847, 849s, 862.

Juxta haec loca, principium novae
vitae dicitur inhaerere (accidens), augeri
infundi per Spiritum Sanctum, esse opus
Dei ut causae efficientis et esse unicam
causam formalem nostrae justificationis;

ATQUI inhaerere, augeri, causam esse
formalem etc. non convenientur Spiriti
tui Sancto.

ERGO principium seu donum, de quo
loquitur Trid. non est Spiritus
Sanctus, sed aliquid creatum.

4) Ex PP: #354: R.2099 Cyp. Ali.

5) Ex TT: 2-2.23.2

6) ratione

a) Gratia sanctificans est forma informans
animam, quod Spiritus Sanctus esse non
potest.

b) Spiritus Sanctus non potest novo-modo
esse alicubi nisi aliquid novum pro*ducatur*.

2a Pars PROBATOR: DONUM PHYSIQUE PERMANENS, ANIMA INHAERENS PER MODUM HABITUS.

a) DONUM PHYSICE PERMANENS:

Ex S.S.: 1 Pet. 1, 3; Tit. 3, 5; 2 Pet. 1, 4;
Rom. 8, 15; 2 Cor. 3, 18; Jo 1.13; 3.3-7;
2 Cor 1.21; 1 Jo 3.9.

Regeneratio, consortium naturae, nova vita, *transformatio*,

pignus sigillum, semen manens, sensu obvio designant res physice permanentes;

ATQUI juxta loca S.S. indicata, haec omnia designant donum gratiae sanctificantis;
ERGO est donum physice permanens.

b) DONUM INHAERENS ANIMAE:

EX S. S.

Ex textibus supra allatis, vita nova, sigillum etc. inhaerent subiecto.

Aliae etiam locutiones S.S. idem indicant, v.g. induere Christum (Gal. 3,27), accipere cor novum etc.

c) Etiam ex Trid. Dz 800 et 821, et ex thesi 3a. ERGO ut inhaerens animae est accidentis.

ERGO non est substantia increata (Ia Pars) nec substantia creata, sive completa, sive incompleta (D. E. C. 1610), siquidem advenit post essentiam completam animae.

c) PER MODUM HABITUS: P 310-3; Polhe p 332; 1-2.49.
2s; 50.1; 110.4.2m; 111.2; De Verit 27. 2-7m.

Provatur: argumento exclusionis.

a) Est qualitas nam non est aliud ex accidentibus; non relatio, quia est aliquid absolutum; etsi habetur relatio realis ad Sp. Sm., non quantitas, nec ubi nec quando nec situs, nec HABITUS (vestitus etc.) quia proprie pertinent ad corpora, dum gratia sit spirituale quid utpote inhaerens animae;

non actio nec passio, quia per gratiam sanctificat anima perficitur, non quidem directe et immediate in agendo, sed in essendo, quatenus Deo speciali modo assimilatur; se habet donum illud ad instar naturae.

b) Illa qualitas pertinet ad genus habitus.

Habitus est qualitas permanens et difficile mobilis, quae bene (vel male) disponit subiec-

tum vel in seipso (entitativus) vel ad suam operationem (habitus operativus).

ATQUI gratia est qualitas permanens, ex jam dictis difficile mobilis; nam non tollitur nisi per peccatum grave; sane animam bene disponit in seipsa, ut evidens est, et ex sequentibus thesibus apertissime patebit.

Nec potest esse alia species qualitatis:

non forma, nec figura, quia non est qualitas corporis; non passio, nec patibilis qualitas, nam non est in parte sensitiva animae; non potentia, vel impotentia, quia se habet tanrum ad bonum et quidem supernaturale. P.311.

Ergo vel dispositio vel habitus; nec est dispositio quia non est facile mobilis.

ERGO.

Rursus, accidens quo anima spiritualis in seipsa perficitur, nullum aliud esse potest quam qualitas. (Billot).

2) Ex Doc. Eccl.

Quod sit habitus, erat mens. PP. Conc. Trid. Dz 800, 821.

De qua definitione narrat Pallavicinus:

"Postulantibus quibusdam, ut expressius declaretur fieri justitiam per habitum infusionem, delecti PP. ad id responderunt id statis explicari per vocem: INHAERET, quae stabilitatem significat et habitibus congruit, non actibus." P.308.

Gatech. Onc Trid. P.2 c2 nn 49, 50;

" PiiX (Gallice, Bonne Presse): nn. 68, 144, 230s, 270;

Col. Lac 7. 517d.ss; 518b, c, a; 551c, d, a; 562 d, 566d; 1635c 2.d; 1638a;

Dz 483: " Informantem gratiam" = id quod

infunditur ut forma est qualitas.

Adde quod homo debet continuo moveri a gratia, ut continuo habeat ordinem ad finem suum ultimum; sed si gratia non esset habitus, i.e. bona dispositio permanens, non continuo dirigeret hominem ad suum finem.

ERGO gratia est habitualis.

Nomina quibus illud principium designatur in S.S. et quae de illo dicuntur in Conc., confirmant argumentum philosophicum.

3) Ex PP:

a) Comparant grat. scf. ARTI quae semper est praesens etsi non semper operans, et QUALITATI quae in nobis est et perpetuo habitat;

b) Gratia in nobis efformat picturam Dei permanentem;

c) Gratia est vestimentum innocentiae, imaginem Verba;

d) Docent passim nos per gratiam regenerari, renasci, re-creari, evadere novam creaturam, esse consortes ntrac. divinae; quae omnia, ut patet, aliquid permanens subandunt.

Cf. theses sequentes.

COROLL. I. De subjecto gratiae sanctificantis.

Ber. n 758; S.Th. 1-2, 110, 4.

COROLL. 2. Quo sensu gratia sanctificans dicatur donum creatum. P.3.8ss.

COROLL. 3. Gratia sanctificans utpote accidens reale realiter distinguitur ut res a re, ab anima ejusque potentiis. Col. Lac. 7.562c; n 2:

"Ut quidpiam reale ab animae essentia distinctum concipi debeat."

COROLL. 4. Gratia scf. non est substantia, sed accidens, spirituale, absolutum, in praedicamento qualitatis, per modum habitus entitativi ut principii remoti quo operationis. De Ver 27.2.7m.

1/11/82

-52-

Non obstat quod habitus sit difficile mobilis,
gratia autem per pecc. facile amittatur.

Hoc enim non provenit ex nra. gratiae, quae
per se est perpetuo durabilis; sed ex vertibili-
tate voltis. humanae, quae, utpote vento
mobilior, huc illuc facile verti solet.

Schol. I.

Gratia non est idem ac virtus, et proinde
distinguitur realiter a caritate, sicut a quacum-
que virtute. (Probabilissimum) 1-2, 110, 3. Cf.
B. De grat. et L. arb:L l.c6. qui negat.

Schol. II.

De influxu gratiae sanctificantis in actus
virtutum supernaturalium.

I Joh¹⁶ charitas non dicitur nisi in substantia C - char. accidentalis nostra effectio N

Joh¹⁴ 23 gratia est ueritatis spiritus & ita C. tantum N

Joh¹⁴ 15 f Promittitur SS ut principium effectuum C formula N

Reuiss. - SS perficit ut principium effectuum C formula N. Universitas ad rationem consequenter
Dei maiestas immediate ad Deum - Justificati sunt hec spe. Et consequenter
Perfectus agit sine melio quam cum indicet. Ita ut de puritatis expiatio sua C
Cor 13 Nil melius est charitate. Igo Deus - Relatio dilecta - trans. Absque dict. substantia C Accidentia sing. in plant
omnibus C

I Joh³ 7 Ex actione justitiae uenientes iustos - dispositio seu consequenter C quoad justificationem N.
Pecatum libet alii omnes sententia physice proacti. moraliter perseverantes. Igo a pari
disponent C formula N uero prout formula.

Aduersus potest justificari post actionem charitatis physice proactum moraliter perseverans.

de jactu negatione transact - postea reprobatione. Tamen H.

Effectus gratiae sanctificantis sunt morales - Effectus morales sunt a causis physicas etiam C

Nulli loquitur Trist. dubitatio of P. explicite C ampliata N

Gratia est facile uoluens aut N aut - natura sua N ex natura subjecti C

Gratia est uolilior quam anima - quoad uerbum existendi N quoad esse habendum C.

Multa qualitas physica facit sanctos - naturalis - transact - supernaturalis N

5. C. DE EFFECTIBUS GRATIAE SANCTIFICANTIS.

THESIS 5

GRATIA SANCTIFICANS DELET PECCATA ET HOMINEM INTERNE RENOVAT.

S.Th 1.-2.113.1s; B. justif.L2.cl (Vives 6.208-48);
S.L7. cl0ss; P. 325ss; Maz. 966; Ber. 619; Polhe 302;
DA et DTC: Baptème.

GRATIA SANCTIFICANS: donum Dei creatum et internum,
inhaerens animae per modum habitus, quo homo
elecvatur ad ordinem divinum.

DELET: i.e. nontantum tegit vel non imputat. Duo
nempe asseruntur: a) actum pravum non amplius
i, putari ad culpam et poenam, saltem aeternam,
quod omnes concedunt;

b) auferri maculam ex hoc
actu in anima relictam, i.e. statum in quo
homo dignus est odio Dei. Minime tamen dicimus
gratiam officere ut homo peccator non peccaverit. Van Noort 132; P.329; vere scl. remittuntur,
seu destruuntur ita ut nil remaneat in
justificato de ratione culpac qua provocantis
iram Dei, sed tt. factum praeteritum, np, quod
comissa fuerint. Hic effectus potius effecitus
gratiac negativus.

PECCATUM: inordinatio respectu finis ultimi; scl.
peccatum tum personale, tum originale. Mazella 970.

HOMINEM INTERNE RENOVAT: i.c. acquirit homo formam
physicam animam intrinsecus affidentem. Scl.
Homo non justificatur sola imputatione justi-
tiae Christi (Lutherani et Calvinistac); neque
sola remissione etiam interna peccatorum (An-
glicani), neque tali gratia quac sit solum

favor Dei externus, sed formaliter justificatur per intrasusceptionem gratiae et donorum quae in cordibus infunduntur et inhaerent. Hic est effectus gratiae positivus. Van Noort 134.

Adversarii: Novatores saec.16. P 325.

Nota: Utraque pars: De fide definita: Dz 792, 799, 820s.

Prima Pars: (Grat. scf. delet peccata)
Sensus: Justificatio non est tt. declarativa, juridica, extrinscca sed effectiva, ontologica, intrinseca.

Probatur:

1) Ex SS.

a) Juxta S.S. peccata in iustificatione impii delentur, auferuntur, transferuntur, remittuntur, longe fiunt, abluuntur et peccator mundatur, dealbatur etc.

ATQUI haec omnia dici non possent si peccata remanerent in homine et solum non imputarentur.

ERGO per gratiam sanctificantem peccata vere delentur, non autem tantum non imputantur. P 326; Polhe 306.

MAJOR:

Deleri: Ps 50. 3,11; Is 43.25; 44.22;

Act 3.19;

Auferri: Mich 7.18ss; 1 Par 21.8; 1 Jo 3.5;

2 Cor 6.14ss;

Transferri, longe fieri: Ps 102.12;

Remitti: Mt 9.2; Lc 7.47; Heb 9.28;

Mundari: Ps 50.4,9; Ez 36.25ss,33; Is 1.16-

19; 1 Cor 6.0-12; Eph 1.4; 1 Jo

1.7; Apc 1.5;

Abhui: Jer 2.21s; 1 Cor 6.11; ¹⁶ Act 22.

Abstergi (propitiari): Ps 64.4; 77.38; Jer 18.23.
MINOR: ex sensu obvio verborum quem nulla est ratio
cessandi.

- b) Implicite ex parte secunda.
- c) Ex effectibus Baptismi: Rom 6.4, 7, 9s; -8.1;
Eph 5.8, 25s; Act 2.38; 22.16; Tit 3.5-7.
- d) Ex effectibus Sac. Poenitentiae; contritionis
perfectae; actus Charitatis.
- 2) Ex Doc. Ecclae: Dz 483, 742, 804, 1042, 1925;
Col. Lac. 7: 517d, 562a, d, 566d, 1635e, 8, 1638a-
- 3) Ex PP: R 146, 407, 1120, 1216, 1256, 1886, 1910,
2009, 2298; Vide B.Dc Justif L2.c.8 (Vives 6)
- 4) Ex ratione:
- a) Mors Christi non est minoris efficaciae quam
peccatum Adami;
ATQUI per peccatum Adami homines constituuntur
intrinsecos peccatores;
ERGO per applicacionem mortis Christi peccatores
intrinsecus constituuntur justi.
Rom. 5, 15sqq. P.328.
- b) Non decet Dei justitiam, sapientiam, sancti-
ficantem reputare hominem justum qui re justus
non est sed peccator. Cf. Jer 17.20; Ps 7.10;
Lpc 2.23; 1 Reg 16.17; 1 Par 28.9; Jcr 11.20
20.12.
- c) Peccata in justificatione non declarantur, vel
quia Deus non posset ea delere propter intrin-
secam repugnantiam, vel quia non vollet ea de-
clari.

ATQUI neutrum

ERGO

MINOR: Non primum, quia omnes fatentur ea
dolori saltem in coclo (Apc.21,27).
Ergo nulla repugantia metaphysica; hacc
practerea evanescit si recte intelli-
gitur quid sit dolere peccatum (np. non
amplius esse Deo odiosum); non enim si-
gnificat peccatum jam non fuisse com-
missum.

Ncque secundum, quum Deus tam sao-
pe praeannuntiit In S.S. peccata dolori.
Polhe 309.

a) Non videtur quomodo peccatum quod remane-
ret, non esset dignum odio Dei, et proin-
de non esset simul justus et peccator.

Secunda Pars: (Grat. sc̄tf. hominom interne
renovat).

Sensus: Justificatio est aliquid positivum.
Probatur.

1) Ex SS

Juxta S.S. homo in justificatione constitui-
tur justus, justificatus ita ut nihil sit dam-
nationis in ipso, mortuus peccato ut Deo vi-
vat lux, mundatus, lavatus, immaculatus, re-
generatus, renovatus, vivificatus;

ATQUI q i per gratiam sanctificantem hacc
omnia efficitur, per gratiam sanctificantem in-
terne renovatur.

ERGO....

MAJOR: Rom. passim v.g. S.5.19ss; 6.9ss;

Tit 3.5;

Eph 5.8-15; 25ss; 4.17ss; Jo 3.5; Gal 5.
6 coll cum 6.15;

Jac 1.18; 1 Cor 6.11; Eph 1.4ss; 4.23s;

Rom 5.5; 6.4,7,9; 8.1ss,11; Eph 2.10;

Ps50.12; 2 Cor 5.17 (graec.); 1 Jo 3.4;

Col 2.13; Eph 2.5s; 5.8,25ss; Rom 6.9s;

8.11;

v
Simile of the crystal

..-57-

- 2) EX DOC ECCL: Dz 197, 752, 792, 795s, 798ss, 809s, 1018, 1021, 1031s, 1042s, 1069; Col Lac 7.517d, 562d,a; 1635s 9.
- 3) EX PRAXI FIDELIUM; ex scl. nominibus Baptizatis impositis v.g. Reparatus (a); Redemptus (a); Renatus (a); Zōē etc. Regeneratus (a);
- 4) EX PP v.g. R 32, 36, 219, 548, 607, 835, 973, 1011, 1144, 1203, 2080, 2089, 2106, 2109, 2193, 34, 92, 181, 220, 302, 304, 362, 407, 491, 493, 613, 683, 812, 968, 1228, 1240, 1295, 1301, 1331, 1336, 1536, 1622, 1715, 1725, 1725s, 1768, 1864, 1874, 1918; 26, 433, 1251.

5) EX RATIONE.

A) Gratia sanctificans non tt. liberat hominem a damnatione, sed etiā ei confortnjs ad vitam aeternam. (Rom. 6, 2isq.; 8, 30)

ATQUI sola remissio peccati liberat a poena, non vero jus tribuit ad gloriam, uti cotidie videmus in justificatione forensi.

ERGO...

B) Gratia sanctificans facit ex injusto justum, ex inimico amicum, ex filiis diaboli filios Dei (Cf. infra)

ATQUI tales mutationes a contrario in contrarium important praeter destructionem unius formae (status peccati), productionem alius formae.

ERGO...

C) Gratia sanctificans potest esse major vel minor. (Apc. 22, 11)

ATQUI justus qui nullum habet peccatum nequit majis justificari per solam remissionem peccatorum.

ERGO....

Ps 31¹ Rom 4^{5f} q R2009

2° Pro 10¹² - 1 Pet 4⁸ Cuntas un. Indigies ad peccata
cause non imputanda C. - 58 -

Td. 9¹, 12⁹ Dan 4²⁴ causa non imputanda N

3° Ps 145⁷, 3²⁵ Lc 16²² f. D) Per pecc. Adae sumus intrinsece peccatores;
(Róm 5,15ss); unde per justificationem Chris-
tum 2¹⁵, 3¹⁹, 14¹⁰ ti sumus intrinsece justi. P.328.

1 Jo. 2¹ ad adamandos effectus internos C
ad excludendos effectus internos N

4° Rom 5¹³ Comely p 284 SCHOL: Utrum justitia Christi nobis imputetur?
Prat I 258 peccatum non imputatur P. 337; RSR 1911.167: La justice de D. ds.
S. Paul; Prat 2.545
et peccata C = nos propter peccatum nra C.

5° Rom 7 17-20 Duf 92.

formis peccata C DIFFICULTATES.

peccatum stricto sensu non imputatur N

1° Jfb 9², 19, 30 P. 142² & 6³ Ejusdicti participata specieq; Ne*gratia graduum* C

At dimidit in radicali - immunitate in perfectum

7 Oct 3⁸ B. 31⁷ Plus dignatio N Imputata postea N

8° 1 Jfb 3⁸ 2 Cr 5¹¹ ^{an renovatum} C primariae nullorum N

Rom 4²⁵

THESIS 6

GRATIA SANCTIFICANS HOMINEM SENSU VERO, LICET
ANALOGICO, CONSORTEM EFFICIT NATURAE DIVINAE.

S.Th 1-2.110; B. De grat et L. arb. L.1cc 3,
4,5 (Vivès 5.502ss)

S. L7. cl; P 338ss; Maz 995ss; Ber 603ss; Polhe
356 ss;

Ramière: La divinisation du chrétien; Terrien:
La grâce et la gloire 1.1 et 2; Froget: L'Inha-
bitation; Gardeil: La structure de l'âme mystic.
RSR 1928, 87ss.

GRATIA SANCTIFICANS: donum Dei creatum et
internum inhaerens animae per modum habitus,
quod delet peccata et hominem interne renovat.

CONSORTEM EFFICIT NATURAE DIVINAE: I.E.
hominem reddit Deo similem, ex eo quod infun-
ditur homini forma, visionem ac fruitionem di-
per quam radicaliter ordinatus ad illam inflatum

vini boni quae sola Deo est naturalis. P.341,345.
Nota ergo specifica gratiae sanctificantis consistit in eo quod gratia illa est participatio quae-
dam supernaturalis, finita NATURAE DIVINAE, ita ut
visio beatifica connaturaliter debeatur gratiae
sctf.; grat.scl.sctf. est forma exigens visionem
beatificam ut operationem connaturalem.

Radicaliter quia gratia sctf. est semem gloriae seu visionis beatificae (vitae divinae);
jamvero ut perfecte participemus vitam divinam,
debet somini gratiae addi lumen gloriae.

PARTICIPARE (participatio)= imitari et exprimere perfectionem rei superioris non adaequate,
sed quoad aliquam rationem partiale.

MORALIS: quae convenit alicui mediante ali-
quo actu voluntatis designante aliquid ut
vices alterius gerat, vel ad ipsum pertineat.

V.g. uxor participat dignitatem viri
ratione matrimonii.

pecunia participat valorem mediante signo
regis.

Dicitur etiam de communicatione Dei et creaturae, in aliqua perfectione morali, quatenus
creatura sanc titatem et attributa Dei moralia
imitatur v.g. recta dispositio hois in ordine
moralitatis, sanctitatis; ad benc agendum erga
Deum sicut ipse D. bene agit erga nos.

PHYSICA: quae convenit alicui ex natura ipsa rei,
secluso omni pacto vel actu voluntatis.

V.g. imago naturaliter participat repraesentatum.

Physica participatio:1) non est tt.scd. pac-
tum aut actum voluntatis:2) nec consistsens
solum in actibus volti.divinae conformibus;
3) nec in actu tt.cognoscitivo et effectivo
cuius obiectum immediatum sit Deus;4) nec in
aliqua denominatione extrinseca imitationis
sicuti v.g. credentes dicuntur filii Abrahae
aut oeccatores, filii diaboli; sed 5) quod

novum quid introducat, ad instar naturae ex qua procedant effectus salutares et actiones, quodque consequenter permaneat non tamen moraliter sed et physice.

Participatio physica est univoca vel analogia.

UNIVOCA(Formalis virtualis): participatio alicujus virtutis ad producendum vel continendum id quod in se habet participationem formalem.

Vége scmen; species impressa.

ANALOGA: participatio in qua perfectio participata dicitur de principio et participatio sed. rationem partim eamdem partim diversam. V.g. quaelibet perfectio creaturae seve natura- lia, sive supernaturalis nequit esse nisi participatio analogia alicujus Dei perfectionis.

Haec iterum est

VIRTUALIS: scl. participatio qua participatur id quod est virtualiter eminenter tamen in suo principio. V.g. materia est participatio virtualis Dei analogia

FORMALIS: scl. participatio qua participatur formaliter id quod est in principio. V.g. creatura omnis participat transcendentalia quae sunt in Deo (ens, unum etc.). Ens intelligens participat intellectum et voluntatem Dei.

FORMALIS RADICALIS (praegnans) est participatio formalis cum virtute tenuendi efficaciter in essentiam divinam quidditative sumptam. (Haec est participatione supernaturalis finita quidem).

Hac participatione creatura fit ontologice capax actuum proprie divinorum; quatenus scl. Deus Semetipsum intel-

ligit et diligit.

Haec capacitas ontologica connaturaliter florescere debet in participationem Dei ut in se est terminativam seu obiectivam. (Aspectus psychologicus consortii divini).

PARTICIPATIO TERMINATIVA(OBJECTIVA).

Fruitio qualitatum intrr entia, ex qua oritur aliqua relatio v.g. amicitia.

(Postea, in thesibus sequentibus).

CONSORTEM NATURAE DIVINAE SENSU ANAMOGICO: I.e.

participatio seu similitudo seu imitatio non materialis seu physica, non univoca sed analoga, non tt. virtualis et formalis sed formalis praegnans naturae divinae.

NATURÆ DIVINÆ, hic nempc essentiae, non ut est essentia, sed secundum quod habet ordinem ad propriam operationem seu ut est principium radicale operationum, i.e. naturae reduplicative sumptae. Non quod essentia et natura sint aliud, sed quia, propter diversum modum significandi, alia et alia importatur participationis ratio.

SENSU VERO i.e. non sensu illusorio et inepto, pure metaphorico, rhetorice hyperbolico, pia aliqua, ut aiunt, exaggeratione, (une pieuse-rie) sed adaequatio inter verba significantia et rem significatam ut ontologice et a parte rei existentem.

ADVERSARI:

1) Protestantes.

Baiani.

Jansenistae

Semi-Rationalistae

Rationalistae

Modernistae

- 2) Eckardus Molinos
- 3) Quidam Thomistae ut Gonet P.346
Lessius. P 2.676
Ripalda. P2. 679; P5.345
Viva P.2.680.

Nota

- 1) Hominem justum esse consortem divinae nrae (abstractiohe facta ab explicatione):
de Fide;
- 2) Esse talem, per gratiam sctf: Prox.Fidei
Dz 1042;
Div. illud munus ASS 29.641; Cav 544;
- 3) Esse talem, formaliter per gratiam:
Theologica certa.

SENSUS THESEOS: per grat. setfem. influentem per modum causae formalis, accipit justus participationem ntrae. divinae, in qntum. accipit principium radicale operationum quae nulli enti creato aut creabili debentur aut exigi possunt sed SOLI DEO sunt propriae, et quas D. posset sibi soli retinere absque ulla injustitia, etiamsi voluisse et velle creare adhuc numerum infinitum mundorum.

Probatur.

Ex SS:

a) 2 Pet 1.4

Juxta hunc locum, homines dicuntur effici divinae consortes naturae, per ea maxima dona quae, ipsis a Christo promissa donantyr iis qui vocantur;

ATQUI haec indicant hominem fieri con-

soritem naturae divinae per justificationem, i.e.
per gratiam sanctificantem;

ERGO gratia sanctificans efficit hominem
consortem divinae naturae.

MAJOR:

- 1) Agitur de dono supernaturali nempe ex meritis Christi.
- 2) Deus distinguitur a donis promissis.
- 3) Illa promissa jam realizantur.
- 4) Natura divina significat aliquid quod Deo proprium.
- 5) intelligi potest tum de praeterito, tum de futuro;

Non debet accipi dubitatio Dni Tobac:
D.A. Grâce col. 339.

Cf. Ladenze in R.B. 1905; p. 543 sqq.)
Cornelius a Lapide in h.l.

6)

- a) Non agitur de fuga concupiscentiarum;
- b) Nec de consortio per Incarnationem ut talem.

7) illa est physica:

- a) ex sensu obvio;
- b) ex usu vocis illius in S.S.: I Cor. 1,9; 10,16;
1 Jo. 1,3.
- c) ex regula generali interpretandi vocabula quibus Deus nobis sua dona commendat. V.g. Jo. 11,
23, 24.
- d) ex speciali vi totius contextus.

Cf. ex parallelis: Eph. 1,15sq; 3,17sq;
Col. 1,10.

Secus essent verba illusoria. Cf. Lebreton 1.438

- e) Protestantes hodierni multi consentiunt.
- f) PP. R. 845, 1283, 2107, 2109, 2114, 2193.

B) Multis in locis S.S. docet homines per gratiam sanctificantem regenerari, renasci, nasci a Deo, filios Dei fieri, semen Dei in eis manere, renovari, accipere novam vitam, esse novas creature etc.

ATQUI omnis generatio fit, saltem aliquo modo in similitudinem seu consortium naturae;

ERGO

MAJOR: Jo 1,12-13; 3,3-8; 1 Jo.3,1,9; 4,7;
5,1,4;
Jac.1,18; Rom.8,15sq.; Tit,3,5; Eph.2,5;
I Cor.14,15; Gal.4,19; Jo. 11,10; 15,1,
5; Colos,a,13. I Pet.1,23; etc.

- 2) EX DOC. ECCL.
Dz.102, 792, 795sq., 799sq., 809sq., 1021,
1042, 1069.
Divinum illud munus Cf. Cavaliera §544.
Collectio Lacensis VII: 562a,c,d; 563c;
1635d.

- 3) EX LITURGIA: Dz 139

a) MISSALE

In missa: D. qui humanae subae,-----
" Praefat Aascens.: Qui post-----
" Secreta Dom 4 post Pascha.
" Post oam. Missa contra Persecutores.
" Natuvutate. Poste. 3ae Missac.
" Sabb. Sancto. Orat post 3am et 4am Pro-
phet ad benedictionem fontis
" Secreta Dom 18. post Pent.
" Poste. " 23 " "
" " S.Cyril. Hieros. (18 Martii).

b) BREVIARIUM

In officio S Smi Sac. (Auct S.Th.) lect 4
" Die Natalis: "Unigenitus signidem Dei
Filius, suae divinitatis volens nos esse
participes, naturam nostram assumpsit, ut
homines deos faceret factus homo.

c) RITUALE: Caeremoniae Baptismi

- 4) EX FIDE FIDELIUM:a) Ex nominibus in Bmo. im-
positis: Regeneratus, Renatus, Theogonius,
Adepta, Deigenitus, Vitalis, Viventius, Vi-
vianus, Vitalissimus, Restitutus, Zoe, Zo-
tique.

Vid DACL : Baptème, baptistère, Poisson, Phenix;
Martigny: Noms des chrétiens: 2e classe.
RSR 1928. 90s, 93-6, 103s.

b) Inscription où l'épouse survivante se félicite d'être de même race que son mari, qui avait lui-même le bonheur de posséder "le don de la ressemblance divine." Bellamy: La théol. au 19e Siècle.

5) Ex PP v.g. R. 31, 40, 412, 613, 770, 780, 787s, 944, 973, 1283, 1318s, 1468, 1698, 2063, 2079, 2089, 2099, 2106s, 2115, 2286, 2360, 2370;

Idem erunt ex eorum interpretatione 2 Pet 1.4
v.g. R. 845, 1283, 2107, 2109, 2114, 2193.

Etiam ex interpret Gen 1.26:

- a) Distinguunt inter imaginem (gratia) et similitudinem (ntra)
- b) Etsi nullam distinctionem faciunt, agnoscent tamen in hoc duplicem imaginem:
 - 1) ntelim. quae est in mente, nec unquam amittitur.
 - 2) slem. quae amitti potest
v.g. R. 1318s, 1698, 31, 235, 361, 518, 746, 775, 973, 1399, 1673, 1860, 2081, 2106.

Etiam ex vocibus: deiformis, deificatio, deifici, dii.

Ex comparationibus ab ipsis adhibitis v.g. ferrum significatum, crystallus luce perfusus, Aromata in veste, etc etc.

6) EX TT:1-2.110; 112.1

7) RATIONE

Operatio propria alicujus agentis superioris nequit connaturaliter fieri ab agente inferiori,

nisi aliquo modo participet physicam illius naturam, i.e. habeat consortium naturae.

ATQUI operatio quae est propria Dei, fit ab homine connaturaliter, etsi radicaliter tamen per gratiam sanctificantem.

ERGO gratia sanctificans reddit hominem consortem divinae naturae.

MAJOR: Tunc enim dicitur aliqua operatio fieri connaturaliter, cum datur in operante principium proximum et remotum proportionatum operationi.

MINOR: Nequit enim fieri illa operatio per donum nisi supernaturale.

COROLL. I.

De supernaturali pulchritudine inducta in homine per gratiam sanctificantem. Polhe 349 sq.
Tanquerey 145; Beraza 712.

COROLL. II.

De sacerdotio laicorum per gratiam sanctificantem.

SCHOL. I.

De desiderio deificationis creaturarum intellectualium.

SCHOL. 2.

Juxta quod attributum homo praecipue assimiletur divinitati. P. Sal; Polhe 344; Van Noort 144.

SCHOL. 3.

De generatione per gratiam, comparata cum creatione.

DIFFICULTATES:

THESIS 7

GRATIA SANCTIFICANS CONSTITUIT HOMINEM DEI
FILIUM ADOPTIVUM ET HEREDEM VITAE AETERNAE ET
QUIDEM FORMALITER.

S.Th. 3.23; 14.3.3 et 6; S. de Grat 7.2-5; P. 347ss;
P.2. pp 391-99; DTC Adoption surnat.; Grâce 1613; Ber
713ss; Van Noort 148; Maz. 1011ss; Polhe 356; Terrien
etc.

GRATIA SANCTIFICANS: qualitas intrinseca superna-
turalis, animae per modum habitus inhaerens, qua
divinae naturae consortes reddimur.

FILIUS ADOPTIVUS: homo qui per adoptionem recipi-
tur in filium ab alio.

ADOPTIO (in genere): gratuita assumptio (acceptio)
personae extranae (non genitae) in filium cum
jure ad jura et bona familiae, praesertim jus
haereditatis. S.Th. 3.23, l.

ADOPTIO DIVINA: electio Dei gratuita et efficax qua
persona recipitur in filium et idonea fit quae jus
habeat ad bona divina, maxime ad visionem beatifi-
cam parricipandam. P 347; Van Noort p 148.

HEREDITAS alicujus: id ex quo ipse est dives. 3.23, l.

HERES: ille qui suuedit in bona alterius. Quia
vero bona spiritualia a pluribus possideri pos-
sunt, spiritualis heres particeps bonorum spi-
ritualium: sine detimento illius a quo recipit
hereditatem, nec eorum quibuscum est particeps
ejusdem haereditatis. Relate ad Deum, heres fit
particeps visionis beatificae. (saltem radicaliter).
Jam nunc habet jus ad illam. Est "heres secundum
specm vitae aeternac". Tit. 3.7. Cf. 799. Frogctpp.
323sqq.

VITA AETERNA: visio beatifica.

FORMALITER: nempe adoptio resultat necessario, ne-

cessitate orta ex ipsa natura gratiae sanc-
tificantis informantis animam.

ADVERSARI:

1a et 2a Pars: Protestantes tenent filiationem mere extrinsecam, meram denominatio-
nem extrinsecam, titulum mere honorificum absque ulla gratia interna.

3a Pars: Ripalda: P.2.678;

Lessius: P2.669, 671;

Petavius: P2. 669, 676;

Viva: p2.680;

DTC: Adoption 427ss; Grâce 1613

Nominales:

NOTA: Quoad factum: Videtur de Fide catholica.
Hoc fit per gratiam: Theologice certa.
Formaliter per gratiam: Probabilissima
si non certa.

PROBATUR

I) Ex S.S.

A) Juxta S.S. justificati nominantur et
sunt nunc filii Dei, jam non sunt servi sed
filii et heredes, adoptionem filiorum recepe-
runt, sunt fratres Christi, filii dilectionis
divinae, coheredes Christi.

ATQUI justificati haec omnia habent per
gratiam sanctificantem.

ERGO

MAJOR: L Jo.3,1sqq,9;5.1 Rom. 8, 14sq,29;
Gal.4,4sq.; 3.26;
Eph.1,3-5,6; Jac.1,18; Jo.20,17;
Col.1,12-13; Heb.2,11; Eph.2,19; Act.17
28;
Mt.17,5; Heb.1,2; Mt.11,27; Jo.16,15. MT
28,10; Jol.12s;3.5; Tit3.5.; 1 Pet 1.3,23

HERES: Rom 8.17; Gal 3.29; 4.7; Tit 3.7;
1 Pet 3.22; Jac 2.5; 1 Pet 1.3s; Ephl.18
5.5; Col 3.24; Heb 1.2,14; 9.15.

69

B) S.S. docēt hominem iūstificatum esse regeneratum, ex Deo natum. Jo. 1, 12sqq; 1 Jo. 3,9; Eph 2,19; Jo. 3,5; Jac. 1,18.

ATQUI hæc generatio nova habetur per gratiam sanctificatam, nec potest esse nisi filiatio adoptiva.

ERGO

MINOR: Nequit agi de filiationi substantiali qua homo fieret consubstantialis Dei, sed accidentaliter et analoga quae constituit filiationem adoptivam.

Nec de filiatione improprie dicta propter solam similitudinem cum Deo ob creationem (Deut. 32, 6; Job 38, 28); titulo enim creationis non sumus heredes Dei nec coheredes Christi.

Præterea Deus non misit Filium suum ut acciperemus id quod titulo creationis nobis deberetur.

2) Ex Doc Eccl. Dz 792, 795s, 799s, 803, 809s, 1042; Cav 544; Catech. Trid 2.2.5

3) Ex Liturgia.

Feria ßa in Parascene: 5m: Omnipotens;
Sabb. So: Orat 3 et 5am. Proph.; ad Bened
fontis;
Orat post Litan.; Praefat. Pentec; Canon:
Hanc igitur oblat... et cunctae familiae;
Introit. Dom. in Albis (Quasi modo geniti);
in vigilia Pentec; Orat S.Hier. Aemiliani (20
jul.) et in transfig. (6 Aug).

Rituale: do Bmo; ipse Bmus. vocatur: Unde
genitalis; nativitas sedunda. (DACL Baptême).

4) Ex fide fidelium: Dict. des Antig. chrétiennes de Martigny: Noms chrétiens: Quasi modo geniti, Parvuli, adolescentuli. agni, pisciculi, vituli lactentes, infantes, pulki columbarum, filii Dei, filii Altissimi; Renatus (a); Regeneratus (a); Adeptus (a); Theogonius. Inter se "fratres".

5) Ex PP:

- a) Filii adoptivi: v.g. R 407, 766, 770, 788, 813, 948, 1171, 1187, 1216, 1228, 1273, 1433, 1468, 1777, 2106,
- b) Herédes: v.g. R 236, 239, 432, 607, 1187, 1228; 1788, 1791.

6) RATIONE:

Ad adoptionem duo requiruntur:

- a) similitudō naturae inter adoptantem et adoptatum,
- b) assumptio adoptati in familiam cum jure ad hereditatem.

ATQUI gratia sanctificans illa duo nobis confert:

- a) facit nos consortes divinae naturae,
- b) in familiam divinam et ejus vitam nos introduceit, cum Deus nos generet ad vitam supernaturalem, fiat Pater noster, jus det ad hereditatem coelestem.

Beraza 820

ERGO

ET QVIDEM FORMALITER: PROBATUS:

1) Ex Conc. Trid. Dz. 799:

Unica causa formalis justificacionis est gratia sanctificans;

ATQUI juxta Conc. adoptio divina constitutive continetur in justificatione;

ERGO

Dz. 796, ubi un justificatione asseritur adoptio divina et praesentatur ut identificata cum gratia sanctificante.

2) RATIONE:

Relatio filiationis formaliter resultat ex generatione in consortium naturae;

ATQUI generatio in consortium naturae divinae fit per gratiam sanctifican-

tem.

Idem dicendum de jure hereditatis, licet fortasse sit effectus formalis secundarius.

Praeterea omnia argumenta allata in prima parte vindicentur confirmare sententiam nostram.

SCHOL. I.

Discrimen inter humanam et divinam adop-

Tota Trinitas est pater adoptivus in divinis, sed primae personae ratio patris adoptivi in S.S. appropriatur. Rom. 8, 17, 29; Mt. 10, 20; Eph 3, 15.

Cf. S. Th. 3, 23, 2, 3m.

SCHOL. I/.

Gratia sanctificans nos reddit fratres et coheredes Filii. Mt 28,10; Jo 20,17; Rom 8,29.

SCHOL. §.

Quum patris sit filiis suis providere panem, Deus pater coelestis filiis suis adoptivis in panem quotidianum praeparavit SS. Eucharistiam, corpus et sanguinem Unigeniti. Atque ex dignitate iujus cibi conjicere licet, quanti pretii sit vita gratiae, quae tali pane conservari et augeri mereatur. Van Noort 150.

DIFFICULTATES

-72-

THESIS 8.

GRATIA SANCTIFICANS HOMINEM EFFICIT DEO
GRATUM ET AMICUM.

S.Th. 1-2, 26.4; 28.1; 2-2. 23,1,3,5; 114.1;
B.De grat. et L. arb. Ll.cc 3-10 (Vives 5.502-
22); S.De grat 7.1ss;
Dc carit d 3:s2.5ss; P.8.586-96; W.408; Ber.
p 729;
Pohle 351; Van Noort n 149; Tanquerey n116ss;

GRATIA SANCTIFICANS

GRATUM: gratia sanctificans vocatur gratia
gratum faciens quatenus per eam homo Deo
conjugitur. S.Th. 1-2,111,1.

DEO GRATUM: nempe quodlibet donum datum a Deo
est formalis perfectio ejus cui datur,
et consequenter sub ea ratione formaliter
constituit illum in aliquo gradu bonitatis
seu pulchritudinis ratione cuius Deo pla-
cere possit. Quod non solum in donis gra-
tiae sed etiam in donis naturae suo modo
verum est. Gn. 1, 31. In praesenti, non
sumitur "esse gratum" in illa generalita,
te, sed sub ratione speciali, quatenus est
donum quoddam constitutus recipientem
gratum tanquam amicum, vel tanquam ob-
jectum donum amicitia Dei.

Sensus quaestioneis est an gratia san-
tificans sit aliquod donum intrinsece
homini inhaerens, quod formaliter illum
constitut simpliciter Deo gratum per-
fecta amicitiae gratitudine, ita ut Deus
ratione illius doni in illo, tanquam amico
complacet, seu singulari amore, ac proprio

justorum, illum prosequatur.

Suarez: De Grat. l.7, c.1, nn.1 et 2.

Proinde "Deo gratum" significat nos frui Dei benevolentia eique placere, ita ut Deus iustificatos prosequatur speciali benevolentia, quae ad amicitiam attingat. P.8.59lss.

AMICITIA: est aliquarum (duarum) personarum ad invicem conscientius amor benevolentiae, fundatus in aliqua communitate et communicatione bohorum.

Sed. verba Aristotelis: Ethica 8,2, sub fine: "Ut sint amici, et eos oportet se mutua benevolentia comprehendere, velleque alterum alteri bona evenire, ita ut hoc utriusque sit cognitum" supposita utique similitudine aliqua. Cf. Ethica 8,3.

Cf. S. Ignatium: Contemplatio ad amorem.

TRIPLEX amicitia distingui solet:

Utilis

Delectabilis; in his duabus, id quod primario amatur est ego.

Honestas seu stricta dicta amicitia.

In hac amicitia stricte dicta, elementa essentialia sunt:

a) Amor non concupiscentiae, sed benevolentiae; Amico amicus est quasi alter ipse.

(Dimidium animae meae)

b) Amor non simplicis complacentiae in bono alterius, sed efficax, i.e. communicatio quaedam bonorum.

c) Amor tendens in alterum ut redamandam, aut saltem ut dispositum ad redamandum.

d) Amor mutuus utriusq[ue] natus.

Amicus enim amico est amicus.

r) Amor inter aequales.

Amicitia pares aut invenit, aut facit.

Beraza: l.c. Schiffini p. 306 sqq.

Cf. Canticus Canticus Canticorum; 1 Reg. 18,1; 20,17; 2 Reg 1,26; Prov 8,17; Jo 14,21,23.

NOTA: Gratia sanctificans facit hominem Deo gratum et amicum. CERTA.

Gratia sanct. formaliter hoc facit:
Probissimum.

PROBATUR:

1) Ex S.S.

In plurimis locis S.S. homines dicuntur amici Dei, modo ejus mandata servaverint eique fideles manserint vel facti sint et hoc propter grat. sctfm.

Sap. 7,14; Lc 12,4; Jo. 15,14-15;
Judith 8,22;

Ps. 138,17; Jac 2,23; Is 41,8;
Ex comparatione sponsi et sponsae; Mt. 9,15;

Apc.19,7; Jo. 3,29; Eph. 5, 23sq.; 2 Cor.
11,2;

Canticum per totum; Ps.44; Eph 5,25ss;
Mc 2,19; Lc 5,34; Jo 3,29

2) Ex DOC. ECCL v.g. Dz 799,803 initio.

3) Ex LITURGIA: Se nascens dedit socium
Convescens in edulium
Se moriens in pretium
Se regnans dat in praemium.

4) Ex FIDE FIDELIUM: Ex nominibus in Bmo.
impositis: Theophilus; Philotes; Theotimus; Timothens etc.

5) Ex PP. v.g. P 8,588; R 26,433,1187,1203,
1251,1474,1491,1528,1671,1763.

6) RATIONE

In amicitia quae interdedit inter
Deum et homines per gratiam sanctificantem
sunt omnes conditions quae ad veram et
proprie dictam amicitiam requiruntur, scil.:
a) Amor mutuus: Mt.22,32; Ps. 145,8; Pro.8,
17; Jo 14.21.

- b) Amor strictae benevolentiae
- c) Amor utriusque notus: 2,19; Rom.8,16.
- d) Amor mutua bonorum communicatione conjunctus:
Pro.23,26; 1 Par.29,14.
- e) Amor qui vel perfectam aequalitatem vel saltem quandam communem dignitatem et proportionem inter amantes exposcit. 1 Jo 3,16s.

ERGO....

SC. OL. I.

Praedicta amicitia habetur formaliter per gratiam sanctificantem. P8.595.

SCHOL. 2.

Amicitia illa quae est communis tribus personis divinis, appropriatur Spiritui Sancto. Anima justa dicitur v.g. sponsa Spiritus Sancti; aliqui PP. vocant. Eph.5,23sqq.; Cantic. Cantic.

SCHOL. 3.

Utrum amicitia sit habitus. 2-2, 114. 1.

SCHOL. 4.

An, in pura natura, amicitia proprii nominis vigere posset inter Deum et hominem.

Schiffini p.313.

SCHOL. 5.

An possit D. de potentia absoluta admitter aliquem in amicum et in filium sine gratia inhacrente.

COROLL.

DIFFICULTATES..

THEISIS 9

S.Th 1-2.113.1; 2-2.81.8; B.De reparacione
gratiae I2. cc5-15; S.7,6; P 344ss; 2.312;
Hurter: th 203; Schiffini 303; Polhe 347;
Ber 737.

GRATIA SANCTIFICANS

JUSTITIA: forma qua quis redditur justus.

JUSTUM: id quod est aequale suae regulae
vel mensurae. In genere m̄dium est id quod
est conforme normae moralitatis. Unde in
conceptu justitiae duplex elementum.

- a) aliquid quod exigit impleri
- b) aliquid quo impletur exigentia

JUSTITIA PARTICULARIS: virtus perficiens
voluntatem in ordine ad reddendum alteri
jus quod habet.

JUSTITIA GENERALIS: rectitudo illa qua ali-
is dicitur simpliciter justus.

Naturalis: acquiritur.

Supernaturalis: infunditur a Deo.

naturaHic generalē s̄t Deosth̄ fugas c̄it p̄o s̄nper-

CONSTITUERE JUSTUM: reddere hominem non solum
immunitam a peccato gravi (clementum negativum)
sed etiam bene dispositum ad omne id operan-
dum, quod est aequum et debitum scd. lumen
fidei (elementum positivum).

Agitur tt. de facto non de quomodo quod
pertinet ad tractatum de virtutibus.

SANCTITAS (sensu obvio): Immunitas a peccato
cum puritate morum conjuncta. = est ab omni
scelere libera, et perfecta et prorsus
immaculata puritas (Pseudo-Dionysius, De
divinis Nomjn. c.12).

Implicat impeccantiam, immo in gradu summo imperabilitatem, et proinde majus vel minus odium peccati, juxta gradum suum, et positive, puritatem.

SANCTITAS (Prat: 1.133; 2.300.

Ethice: Adaequatio voluntatis perseverans cum lege aeterna. Se habet ad voluntatem sicut veritas logica ad intellectum (adaequatio intellectus et rei) sed addit perseverantiam. Importat generalitatem quandam perfectionum moralium. 2-2, 81,8, ad 1. Sensu strictissimo: est amor Dei seu caritas.

Jamvero Deus est caritas substantialis. "Est divinus amor bonus boni propter bonum". Cf. R.2282 fine. Hacc definitio est profundior conceptus sanctitatis, quam ethica aequatio de qua supra. Est nempe adhaesio firma Summo Bono.

In actu lo: Habere in se quidquid sed. normam honestatis (caritatis) habere quis debet, et esse immunem ab omnibus quacum cum hac norma pugnat. (Effectus primarius).

In actu 2o: Ille qui regulariter agit juxta normam honestatis (caritatis). Cf. Polhe: God etc. p.256 sqq. P. De Deo n.311sq.: P.VIII 662 sqq. (Effectus secundarius).

Quid intercedit inter justitiam et sanctitatem: Utraque convenient in conceptu negativo, nempe immunitas a peccato, de qua in thesi proxima. Discrepant in conceptu positivo. Sanctitas addit justitiae ideam firmitatis. 2-2,81,8. Sanctitas & "sancire" dicitur.

SANCTUS: i.e. gaudens sanctitate perfecta habituali supernaturali, seu affectu ita, sed. habitum conjunctus cum voluntate divina ut, ratione hujus conjunctionis, Deus illum specialiter amet in ordine ad beatitudinem supernaturalem conferendam.

Agitur de facto, non de quomodo.

ADVERSARII

NOTA: C?et C.

PROBATUS

I) Ex S.S. N.B. Sufficit probare sanctitatem
quae int̄ludit justitiam.

- a) Per illud formaliter efficitur homo
sanctus quod formaliter.
a) ab homine excludit peccatum mortale;
b) illum recte et firmiter disponit ad
honeste (caritative) et supernaturali-
ter agendum;
c) illum unit Deo unione intrinseca et supe-
rnaturali.

ATQUI gratia sanctificans haec tria
facit.

ERGO

MAJOR: Patet ex praenotatis.

MINOR:

- a) 1 Jo.3,9; Eph.5,8-9; 2 Cor.6,14; Rom.
8,1.
b) Rom. 4,25; 5,19; 3,26; 6,15ss; 8,10;
L Cor. 6,11; Eph.4,22sq.; 5,25.
c) Rom. 8,38-39.

B) Ex PAULO: Pro ipso, omnis christianus
est sanctus (agios= a-gē absque terra;
i.e. non terrenus scl. coelestis); hoc
30 vices; Scribit scl. sanctis qui sunt
Romae, etc.
Rom 1,7; 8,28; 1 Cor 1,2,12; 7,14; Eph
1,4; 3,18; Col 1,2; 3,12; Cf 1 Pet 1,15s.

2) Ex CONC: Dz 803,799 (Renovatio) 792.

3) Ex PP:

a) Appellationes primitivae christianorum;
Sancti; Christianus alter Christus;
Quodvultdens; Deografias; Redemptus (a).

b) Germinae Christi ecclesiae soli compe-
tit principiorum et membrorum sanctitas.
v.g. R 226,516, 525, 544, 838. Cf Tract.de

Ecclesia.

4) RATIONE

Gratia sanctificans facit hominem consortem
naturae divinae;
ATQUI natura divina est caritas;
ERGO

COROLL. I.

Sanctifas etiam intelligi potest objectivo,
quatenus denotat dignitatem, inviolabilitatem,
sanctitudinem personae aut rei (augustum, sacrum,
Haec etiam, saltem si praecise consideratur, ex
eo quod per gratiam sanctificantem homo sit templum
Dei. 1 Cor. 3,7; 6,19. Et postea in thesi speciali.
Etiam exterior et legalis v.g. 1 Cor 7,14.

COROLL. 2.

Effectus hujus sanctitatis sunt ut homo justificatus
constituatur.

- a) membrum vivum corporis Christi mystici. Gal 2,20.
- b) dignus speciali providentia divina.
Is 49, 15sq. 46, 3; Mt. 6,25; Zac.2,8; Rom. 8,28.
- c) Habeat custodiam specialem angelorum.
Heb. 1,14; Ps. 90,11.
- d) Habeat singularem virtutem et potentiam;
V.g. martyres, virgines, juvenes casti.
Ex. 8,19; Ps. 76,11; 67,36; 45,9; Phil. 4,13.
Postea in thesi de necessitate gratiae
sanctis.
- e) Veram habeat felicitatem et pacem spiritua-
lem.
2 Cor. 7,4.
- f) Illuminatur, veram confert libertatem, verum
progressum et cultum, siquidem formamur ad
similitudinem Christi et Dei. Unde de ea po-
test dici quae de Sapientia. Sap.7,8 sq.

COROLL 3. Haec sanctitas, natura sua est pe-
rennis; nec titur enim cum gloria manetque in

aeternum, ut patet ex SS. in Cujus textibus:

- a) Regnum coelorum exhibetur ut jam existens in justis huius vitae; REFUGIOL
- b) Justi dicuntur jam habere vitam aeternam in se: Tit 3.7; REFUGIOL
- c) Necessitas regenerationis inculcatur pro ingressu in regnum coelorum: Jo 3.5; REFUGIOL
- d) Jo 4.10,13s; REFUGIOL
- e) Praesens status justi exhibetur ut arrha vitae aeternae: Jo 6; REFUGIOL
- f) Ex PP doctrina, sed quod gratia sanctificamur, eaque fruuntur etiam angeli.
Hurter: p 141 nota. REFUGIOL

SCHOLION: An ho justus viator ad gratias mysticas pervenire connaturaliter potest an tt. ex ordinatione Dei extrinseca? Cf. S.Ignat. Reg. ad spiritus dignosc.

THEISIS 10

GRATIA SANCTIFICANS EX INTRINSECA SUA
NATURA HOMINEM AB OMNI PECCATO LETALI
MULDAT.

S. th. 1-2, 113.2; B. De reparat. grat.
L2.c 15s (Vives 6.241s);
S. 7.20 et 22; Vasquez in 1-2. disp 204-206; P 330-6;
Schiffini 178; Pahineri: De Deo creante 73;
Maz. 991;
Cf 2-2, 24, 10; De Verit 28.7.

GRATIA SCTFANS.

EX INTRINSECA SUA NATURA: i.e. vi ipsius entitatis gratiae sanctificantis; hoc non solum de facto sed de jure et ex natura rei, non solum propter connaturalitem, sed propter vinculum metaphysicum omnino requiri. Aliis verbis, entitas gratiae sanctificantis est metaphysice incomposita cum peccato letali, tum actuali, tum habituali, ita ut gratia sanctificans et peccatum letale nec de potentia Dei absoluta existere simul in eodem subiecto.

PECCATUM IETALE: status aut actus quo homo simpliciter avertatur a Deo fine ultimo.

STATUS QULATIONIS: In thesibus praecedentibus ostendimus gratiam sctfem. esse necessariam ad intrinsecam justitiam quae est terminus ad quem justificationis.
(conversio ad Deum.)

In hac thesi consideramus terminum a qui justificationis, i.e. injustitia auferenda, (aversio a Deo,) et iterum statuimus necessitatem gratiae. Contra Protestantes jam probavimus in justificatione peccata vere deleri et ad hanc remissionem peccati requiri infusionem gratiae. Sed hic non contra haereticos agimus sed contra doctores catholicos nonnullos.

ADVERSARII

Scotistae: Gratia sanctificans non nisi de facto et ex institutione divina requiri ad remissionem peccati. "Gratum facere" non pertinet ad gratiam nisi ex divina institutione; et proinde "a fortiori" remittere peccatum ad gratiam non pertinet nisi extrinsece ex institutione Dei; proinde ex se sola ollum effectum praestare non valet.

Suarez, Mendive, Medina etc. Habetur incompos-

sibilitas gratiae cum peccato mortali, tum actuali, tum habituali, quae oritur quidem ab intrinseco, ex natura physica gratiae, ea tamen impossibilitas non est metaphysica, sed solum physica et conaturalis, cui Deus de potentia absoluta contravenire possit. Miraculose sc. posset Deus etiam in statu praesenti remittere peccatum, quamquam imperfecte sine infusione gratiae.

De opinione Gonzales cf. Beraza p.744.

NOTA: Hodie communis et videtur certa.

PROBATUR contra Scotistas:

1) Ex. S.S.: Eph. 5,8; 2 Cor. 6,14; Rom. 5,15.21; 6,3sq; Tit 3,5.

Unde in S.S. gratia sanctificans opponitur peccato letali sicut lumen opponitur tenebris; sanitas aegritudini; novitas vetustati; vita morti; resurrectio sepulcro.

ATQUI haec opponuntur ad invicem ex intrinseca sua natura.

ERGO

2) Ex TRID.:

Dz. 799: Gratia sanctificans est causa formalis rémissionis peccati.

Dz. ~~¶~~ statu filii Adae (peccati) ad statum filii Dei.

Dz. 822,838.

3) RATIONE

a) In statu praesenti, ordinatio hominis ad Deum finem suum ultimum fit per gratiam, propter naturam finis qui est Deus intuitive videndus;

ATQUI peccatum remitti nequit quin homo ordinetur ad finem suum ultimum,

ERGO in statu praesenti, gratia sanctificans ex intrinseca sua natura.

b) 1-2.111.2 et ideo 1-2.113.2.

CONTRA SUA REZIUM (absolute requiritur); (7.22n.19)

Illud requiritur absolute et etiam de Potentia Dei absoluta, quod vi principii contradictionis requiritur;

ATQUI in statu praesenti, gratia requiritur ad remissionem peccatorum ut vitetur contradictione.

ERGO absolute requiritur.

MAJOR: Evidens.

MINOR: Remissio peccati supponit eum cui peccata sunt remissa, esse ordinatum interne ad suum finem ultimum: secus enim esset simul et aversus a Deo, quia ad Deum non ordinatus, et non aversus a Deo, quia sine peccato. Sed ordinatio interna ad finem ultimum in statu praesenti nequit haberi nisi per gratiam.

Ergo "non posset intelligi remissio culpaे, si non adesset infusio gratiae".

Palmieri: De Poenitentia p.184ss.

Argumenta contra Scotum videntur etiam vim suam retinere contra Suarezium.

Cum gratia sanctificans (donum creatum) necessario importat donum increatum (inhabitationem Trinitatis) non videtur quomodo etiam de potentia Dei absoluta, gratia sanctificans et peccatum mortale in eodem subiecto simul existere possint.

Contradiccio involvitur in hoc quod quis gaudeat visione beatifica, existens in peccato mortali (immo et cum veniali); Atqui gratia sctf. est ejusdem specificae entitatis ac visio beatifica;

Ergo....

SCHOL. IUTRUM in statu naturae non elevatae posset peccatum remitti absque infusione gratiae.

Affirmative. Tamen dicendum videtur requiri aliquam mutationem intrinsecam, imo aliquem habitum, ut reparetur habitualis deordinatio peccati. Ber 754. P 329, 330-6.

SCHOL.2 An forma justificationis sit semper et unice habitus, non autem quandoque, saltem in adultis, actus contritionis sine habitu.

Utique. Ratio est quia nulli actui transiunti convenire possunt ea, quae de forma justificante posuimus. Autus vitae nequit esse forma et principium VIDENDI. Unde actus dilectionis non est forma justificationis, sed dispositio ad hanc formam convenientem.

Beraza p.739 sqq.

SCHOL.3. An possit divinitus unum peccatum mortale remitti, aliis non remissis. Negative.

SCHOL.4. An peccatum mortale possit divinitus remitti absque ulla peccatoris retractatione.

Negative.

SCHOL.5. An peccatum posset remitti a Deo dum fit vel antequam fiat. Negative.

SCHOL.6. De peccati venialis remissione

- a) Gratia sanctificans non est forma per se expressa formaliter peccata venialia.
- b) Remissio peccati venialis non datur sone aliquo actu peccatoris.
- c) Peccata venialia non remittuntur peccatoribus quamdiu sunt in statu peccati mortalis.

THESES II

-85-

GRATIA SANCTIFICANS EFFICIT HOMINEM TEMPLUM SPIRITUS SANCTI TOTIUSQUE SANCTISSIMAE TRINITATIS.

S.Th. I, 43,3 et 6; Saurez: De Trin. I.12,c.4 sqq.; Schiffini: DE GRATIA n.185-189; Mazella 1025 sqq.; Beraza p. 757sqq.; Polhe p.370; Froget: De l'habitation...; Terrien: Grâce et gloire 1,4,5,6; Pesch: De Dco 662 sq.; D.T.C. Grâce 1615; Prat 2.348 Franzelin: De Dco Trino; Galtier: L'habitation en ns. des 3 pers.div..

TEMPLUM: locus sanctus Deo ejusque laudibus consecratus, in quo Deus habitat aliquo speciali modo. Vide Brevarium: Officium dedicationis Ecclae.

INESSE: esse praesens in loco. Hoc sensu Deus inest omnibus creaturis per potentiam, per presentiam per essentiam. 1.8.3; i Sent 37.1.2

Haec accipe ex tractatu de Deo Uno: Pagell 112 ss.

SPATIUM = dimensiva extensio in latum, longum et profundum.

- a) reale = quod constituitur per dimensiones vel continuas, vel contingas actu existentes.
- b) imaginarium = quod constituitur per dimensiones imaginatas, et ideo nihil omnino est extra phantasiam imaginantis.

Locus = pars spatii quam mole sua corpus aliquod replere natum est. Potest considerari:

- a) vel ex parte corporis contenti: ubicatio intrins.
- b) vel ex parte corporis continentis ubicatio s.d.

Proprie tamen accipitur ex parte corporis con-

tinentis, et sic definitur ab Aristotile: "Superficies corporis continentis, immobilis, prima", i.e. corpus est in loco per contactum propriarum dimensionum ad superficiem primam corporis continentis immobilem. Unde fit, ut ab Aristotele et S.Thoma, locus semper accipiatur tanquam realitas aliqua extrinseca, et determinatio localis, tanquam relativa quaedam attributio. Proinde ubicatio non est modus intrinsecus; aliquid enim dicitur esse, hic et illuc, ex coaptatione quadam sua ad hunc vel illum locum, ubi est dicitur; "sicut esse vestitum, ex adaptione vestitum ad corpus. Quemadmodum igitur avidenter fabulosus est intrinsecus modus vestitionis; quo quis formaliter vestitus evaderet, ita et modus ubicationis." cf. de la Taille, Myst. Fidei, p.629, 630.

PRAESENTIA: actus praesentialitatis. RSR
1933.58-81.

Statice est ubicatio stricte dicta sed dynamice impoicat actionem aliquam.

TRAESENTIALITAS: aptitudo ut aliquid sit hic vel illuc. Aliquid potest esse in loco;

a) circumscriptive quando aliquid ita applicatur loco ut totum locatum respondeat toti loco et partes locati, partibus loci; hoc importat ut res habeat dimensiones et applicetur loco mediantibus propriis dimensionibus;

b) definitive: totum est in toto loco et totum in singulis partibus loci; ita nempe res conjungitur uni loco ut non possit in alio consistere; ejus quippe virtus ita definitur et limitatur in uno loco ut non possit alibi applicari.

INHABITARE; esr movus et quidem praestantior praesentiae divinae in justis. Cav. 546. Qui enim alicubi inhabitat, ibi thesaurum habet, requiem sumit, ---etc (La maison, chez-nous, foyer, home, hearth, fireside; non autem apartment, hôtel, refuge, gare, emigratio vel immagration hall). (Terrien l. 217).

Licet supponat immensitatem Dei, non est mera praesentia immensisatis, sed gradum intensiorēm, sed est praesentia speci omnino novae.

Dicit plus quam inesse non tt. quantitativa sed qualitative.

MENSURA: id quo cognoscitur quantum.

Immensus:

Nominaliter: non mensuratus;

Lato sensu: infinitus;

Stricto sensu: ille cuius praesentia litas in loco nulli subjacet mensurae.

IMMENSITAS stricte dicta potest esse:

a) vel privativa seu imperfectionis, p.e.g. punctum mathematicum;

b) vel positiva seu perfectionis, perfectio qua Deus absque sui mutatione potest esse praesens in omnibus rebus, etiam infinitis si dari possent.=rei infinitae existentiac tota simul ~~ess~~ sentialiter, sine limite locali sive circumscrip~~tivo~~ sive definitivo.

Inter immensitatem et ubiquitatem seu omnipraesentiam, haec intercedit differentia:

IMMENSITAS: virtus essendi ubique ac proinde semper datur etiamsi nulla existat creatura; est attributum absolutum Dei.

Ubiquitas seu omnipraesentia: actuale exercitium virtutis essendi ubique et idcirco connotat

creaturam existentem; est attributum Dei relativum.

UBIQUE igitur est, quod nec circumscriptive, nec definitive, sed ita est in uno ut possit in omnibus simul locis et locatis esse, ut continens et excedens omnia.

Sicuti veteri hymno Breviarii:

Intra cuncta, nec inclusus; Extra cuncta, nec exclusus.

Deus scilicet est in rebus replete: i.e. replet omnia. loca non quidem materialiter, sed efficienter, dando esse omnibus corporibus locatis quae sunt mensura loci et circumscribuntur loco.

Unde Deus non est in rebus sicut pars in toto, neque sicut forma in materia, neque sicut accidens in substantia, neque tanquam in continente, neque ibi rebus est ut aliquid rerum, sed sicut agens adest ei in quod agit. S.Th. 1,8,1.---- certo certius. Deus est per suam substantiam in qualibet re intime praesens. Apc. 17, 28; ratio tamen praesentiae non est ipsa substantia. Quaestio reducitur ad verum coactus immensitatis. Formalis ratio praesentiae Dei in rebus non est illimitatum esse divinum seu infinitas divinae substantiae diffusio, seu infinita extensio divinae substantiae, (cf. S.Aug., Confess., l.7, c.5; Billot, 5a ed. p.115); sed formalis ratio praesentiae Dei in rebus est applicatio virtutis, seu actio virtualiter transiens ita ut Deus ibi tantum sit ubi operatur; ac subinde immensitas est virtus qua valet se exhibere ubique praesentem. Billot, p. 112sqq. Quae applicatio non fit per virtutem a Deo emissam, sed per virtutem infinitam a Deo indistinctam.

Unde Cave Imaginationem. Deus non est

quasi substantia diffusa per spatium, sed est exemplus a spatio magnitudine sicut principia metaphysica. Sicut enim aeternitas excludit relationem realem Dei ad Tempus, ita immensitas excludit relationem realem Dei ad spatium. Distinctio fundamentalis inter Dei inesse (omnipresentia) et inhabitare in hoc est:

Inesse Dei reducitur ad meram causam efficientem (Deus dat, communicat, largitur de suis bonis)

INHABITALE supponit inesse Dei et aliquid plus quod reducitur ad causalitatem quasi-formalem.

(Deus SESE dat, communicat, largitur).

In rigore verborum est actuatio creata per Actum incarnatum.

Dicere hominem esse templum Sp. Sti. est idem accidere quod Sp. Sanctus inhabitare in homine.

TEMPLUM SPIRITUS SANCTI: Quod dicitur per appropriationem. Appropriatio est modus loquendi quo attributa essentialia, aut operationes ad extra, uni personae divinae praे aliis tribuuntur, propria quod habetur similitudo quaedam inter attributum aut operationem appropriatam et proprietatem illius personae cui appropriatur. S. Th. I, 39, 7, 8; De Verit. 7.3.

Unde inhabitatio, quae communis est tribus personis divinis, specialiter tribuitur Spiritui Sancto, quia est sanctitas et amor personalis.

TOTIUSQUE TRINITATIS: in divinis "omnia sunt unum" uni non obviat relationis oppositio". Dz 703.

NOTA: Quod in justis, praeter gratiam habeatur gratia increata, seu inhabitatio divinitatis: De Fide, supposita a Conc. Trid. Dz. 898: "non adhuc quidem inhabitantis sed tantum moventis".

Quod gratia sanctificans formaliter constitutat hominem templum Dei, seu quod sit fundamentum novae relationis inter Deum et hominem: iterum

CERTA.

Quod haec inhabitatio per appropriationem

nem tt. tribuenda sit Spiritui Sancto: PROBABILISSIMA, immo theologice certa et sententia communis.

Mazella 1033; Polhe 375.

ADVERSARII contra hanc ultimam assertiōnem: Petavius, Thomassin, Ramière, de Régnon, Schrader, Verani, Scheeben, Waffelaert, Hurter, qui videntur docere aliquid esse omnino proprium Spiritui Sancto ad exclusionem aliarum personarum. Polhe 375.

PROBATUS

A) JUSTUS FIT TEMPLUM SPIRITUS SANCTI.

1) Ex S. S. Rom. 5,5; 8,9,11; 1 Cor. 3,16sq.; 6,19; 2Cor.1,22; 2 Tim.1,14; Gal. 4,6; Jo.14,16sq.; 15,26.

2) Ex PP.: v.g.: R 36,89,158s,219,251,(389), 449,607,(611),683,770,780,813, (850), 872,(907,915), 944,(960), 1071, 1186, 1216,(1282,2080,2089). 2107,2114,(2352).

B) TEMPLUM TOTIUS TRINITATIS:

1) EX SS:

a) Templum Dei : 1 Cor 3.16s; 6.20; 2 Cor 6.15ss; (si non de tribus, certe de Paratre).

b) Tres personae: Jo 4.15,16,17,20,23; 1 Jo 4.12,16;

c) Christus:Rom 8.9-11; Eph3.17; Apc3.20; Phil 2.1;

d) Ip.S: 1 Cor 6.19s; 12.4-11; Eph4.11s; 1 Cor 1.9 plus 2 Cor 13.13.

e) Charitas:Pater:Rom 5.5; 1 Jo 4.9; 2 Cor 13.13

2) EX DOC ECCL.: Leo XIII. Divinum illud. Cav.546

3) EX LITURGIA: Dedicatio Ecclae. in Brev. et Missali.

4) EX FIDE FIDELIUM.

- a) Deiferi, Theophori, Christiféri, Christofo-
ri, Spiritiferi, templiferi, naophori, agio-
phori;
 - b) Theodotus, Theoticus, Theodosius,
Theoctitus, Theophanus (Ostensoir)
- 5) Ex PP a) v.g. R 36, 40, 251, 607, 683, 770, 872, 1071,
1186, 1286, 2107, 2114.
- b) Animam vocant templum, domum, taberna-
culum Dei;
S. Aug: Coelum sumus;
: Sufficis Deo et D. non suf-
ficit tibi.
Orig: Coelum es
Leonidas: "Adoro Deum praesentem in
corde parvuli istius baptiza-
ti.
- 6) RATIONE THEOLOGICA.

- a) Ex circuminsessione persona rum divinarum
- b) Ex communi operatione personarum ad extra.
- c) (COROLL EX B) INHABITATIO APPROPRIATUR SP.
SO.

Maz. 1056

1) Ex SS. Act 8.20; Rom 5.5; 8.15.

3) Ex PP v.g. R 389, 611, 850, 907, 915, 960,
1282, 2080, 2089, 2107, 2352.

2) EX DOC ECCL: v.g., Dz 86, 424, 799.

4) RATIONE THEOLOGICA

a) Spiritus Sanctus procedit scđ. opera-
tionem voluntatis; unde est amor per-
sonalis, sanctitas personalis, donum
personale.

b) Inhabitatio est opus dilectionis.

c) INHABITATIO FORMALITER FIT PER , GRATIAM
SANCTIF.

Absolute repugnat Personam divinam donari
aut mitti per intrinsecam sui mutationem.

Ergo ut haec inhabitatio attribuatur personae divinac, necesse est ut mutetur creatura ad quam illa mittitur. Hacc autem mutatio creature, cum sit aliquid supernaturale, consistere debet in additione alicujus perfectionis, quae est gratia sanctificans.

COROLL. practicum:

SCHOL. I. Utrum Sp. Sanctus habitaverit etiam in justis V. Testamenti. Communiter affirmatur contra Petavium. Beraza 907sq. P. De Deo 690.

SCHOL 2. De modo inhabitacionis illius.

SCHOL 3. De Gratia scfte. comparata cum aqua quae salit in vitam aeternam.

DIFFICULTATES.

5. C. DE PROPRIETA TIBUS GRATIAE SANCTIFICANTIS.

RHESIS 12. (NECESSITAS).

HOMO, IN STATU NATURÆ LAPSAE, NON POTEST SINE GRATIA HABITUALI VITARE DIU OMNIA PECCATA MORTALIA.

S.Th. 1-2,109,8; De Verit.24,12; Suarez:1. I,
c.27, n.8; Billot: De gratia p.100sq.; P. 170;
C.G.3,160. Ber.262; A. du clergé 1922.283; Boyer 89.

IN STATU NATURAE LAPSAE: in statu nempe historico.

DIU: sumitur aliquo modo indeterminato; pendet
a multis condicionibus v.g. indoles, tentatio-
nes plus minusve graves, plus minusve frequen-
tes, etc. Homo scil. in statu peccati mortalis
non potest diu abstinere a novo peccato mor-
tali, nisi cito per poenitentiam redintegre-
tur in gratiac. sanctificante.

GRATIA SANCTIFICANS: nempe haec gratia determina-
te requiritur, i.e. potentiam Dei ordinatam
"quae singulis effectibus proprias et connatura-
les adaptat causas". Non intendimus tamen dicere
quod Deus non posset de potentia sua absoluta
praeservare hominem a peccato mortali per solas
gratias actuales, imo per auxilia mere naturalia,
etsi specialia. Billot De gratia p.103 sq.

Cujus doctrinae nemo est qui momentum practi-
cum non videat; urget enim peccatorem ut quam ci-
tissime e suo miserrimo statu exire conetur.

NOTA: Absque censura proponitur ut Communior et
in Scripturis Sanctis fundatissima". Billot
161. S. Th. junior eam negavit: 2 Sent. 28,1,2
sub fine Suarez ut longe probabiliorem defendit
1.1,c.27,n.18. Negat S. Bonaventura:2 Sent.28,
al,2,3 et a.2,q.2.

PROBATOR:

- 1) Ex SS.: Rom 7.14,24-8.3; Rom 8.5-8,14; Jo 15.6
- 2) Ex documentis Eccl.

Conc. Carthag. Dz 105,107

Cf. PP. illius Concilii:

Epist.175,n.2 Aug.P.L.33,760

Conc. Arausicanum Dz 186, 193, 195-198, 192;

R 1809, 1835, 1893.

De gratia Dei "Indiculus": Dz 129-142

"Absque gratia novae regenerationis=

(Dz 132, 136)

"Absque gratia baptismi" = absque gratia
justificationis.

3) Ex praxi Eccl.

V.g. impulsus ad recipiendam quotidie
Eucharistiam.

4) Ex PP.

S.Jo. Chrysost." Si vero tu lumen existin-
guas, et aurigam dejicias, gubernatoremque
expellas, tibi postea tempestatem imputa...
Videsne quot mala sint ex eo quod Spiritus
non habeatur.... P G. 60.517.

Auctor de Vocatione Gentium, loquens de
gratia sanctificante:"Scripturis doceri quod
nemo possit recte incedere, nisi Domino di-
rigente". P L 51. 679.

Greg. Magnus: Moral. 25, 9, 22 P.L.76. 334.

"Peccatum namque quod poenitentia non di-
luit ipso suo pondere mox ad aliud trahit".

S.Aug.: "De Spir. et litt. 14.25 PL 44.216;

De gratia Christi 9.10 PL44.365;

Contra Julian 4.17 PL 44.745. et R 1903

5) RATIONE THEOLOGICA

Ad vitanda diu omnia peccata mortalia,
requiritur connaturaliter habitualis subjectio
voluntatis relate ad Deum;

ATQUI talis subjectio non habetur connatu-
raliter Nisi per gratiam habitualem.

ERGO

MINOR patet

MAJOR: Nam, in voluntate non plene Deo sub-
jecta, actualis subjectio facile cessabit,
sicut in appetitu inferiori non plene rationi
subjecto facile inordinationes irrumpunt.

Cum enim homo...l-2,109,8c.

Absolute loquendo, gratia actualis posset sufficere, sed ex ordinata Iei sapientia d^opus est gratia sanctificante; causa enim connaturalis effectus constans est causa constans; sed recta operatio diu continuata est effectus constans. Ergo connaturaliter requiritur causa constans, scil. bona dispositio permanens facultatum operativum.

V.g. Miraculose fieri potest ut infirmus fieme ambulat, aut phtisi laborans continuo et diu vocem emittat sed id non fert cursus naturae et proprius ordo causarum secundarum.

6) Ex TT: De Verit 24.12; Cf Billot 2^e De Virt:
173-177.

COROLL

Apud fidels, insistere ut quam citissime gratiam sanctificantem denuo acquirant, sive per sacramentum, sive per actum contritionis perfectae, qui facilior est quam fortasse generatim docetur.

Cf. Regulae nostrae de colloquiis cum externis.

Etiam regulae **FF.** Coad..

DIFFICULTATES.

THESES 13

GRATIA SANCTIFICANS
OMNI EST SOLO PECCATO MORTALI AMITTITUR

S.Th. 2-2, 24, 11 et 12; Suarez 1.11; P. 370-
378; Beraza 800; W. 430 sq.; Polhe 392; P.T.C.
Grâce 1628.

PECCATUM MORTALE et veniale: P. 371

OMNI: cujuscumque speciei, dummodo actus ille-
habeat omnia elementa necessaria ut constitua-
tur mortaliter peccaminosus. (Voluntas, deli-
beratio, materia gravis.)

SOLI: Peccatum veniale non sufficit, nec im-
mo numerus infinitus(?) talium oecatorum.

ADVERSARII

a) Omni: Joviniamus: Gratia, vere et reali-
ter semel accepta, nequit amitti. Cf 1 Jo 3.9.;

Molinos: Dz 1275-84; Cf 1284;

Wicleff: Si quis eam habuerit et postea
amiserit, certo eam iterum ante mortem
recuperabit;

Lutherus: amittitur solo peccato infide-
litatis,

Calvinus: " sola fiduciae amis-
sione.

NOTA: De fide definita.

Omni: Dz 808, 837, (838);

Solo: Dz 804 Licet.....833.

PROBATUR

N.B. Ex tractatu de peccato supponimus

- a) esse peccata mortalia et peccata venialia;
- b) hominem utpote liberum et in amicitia divina nondum confirmatum posse mortaliter peccare.

Cf. Dz 324: Ex ipsa..; Dz 833

Ia Pars: Omni peccato mortali amittitur. P.372.

1) Ex S.S.

In multis locis S.S. monentur fideles cavere ne peccato amittant mercedem sibi debitam.

ATQUI merces justorum conceditur omnibus qui gratiam habent sanctificantem.

ERGO gratia sanctificans amittitur omni peccato mortali.

MAJOR: Ez. 18,24; I Cor. 6,9;9,27;10,12sqq.;

L Je.3,8sqq.; Jac.1,15; Rom.11,22; Apc.3,11.

MINOR: Ex tractatu de Merito et de Novissimis.

scl. Finita vita. status hois fixus est:

Dz 778.

2) Ex Doc Eccl.

Dz 805ss, 808,837,862,1275ss.; 1281s, 1284;
1393.

3) Ex FP: v.g. R 158,683,770,973,1030,1701,1828,
1944.P 373.

4) RATIONE THEOLOGICA

Gratia et peccatum mortale sunt formae contrariae;

ATQUI accidente altera forma contraria, amittitur prima;

ERGO peccato mortali omni amittitur gratia sanctificans.

MAJOR: Peccatum formale enim constituit hominem Dei inimicum; gratia autem sanctificans eum formaliter consituit Dei amicum.

2a Pars: Solo mortali amittitur gratia.

1) Ex S.S.

S.S. docet justos posse remanere justos quin tamen possint, absque speciali privilegio, vitare omne peccatum veniale.

ERGO peccato veniali non amittitur gratia sanctificans.

Antecedens: Jac. 3,2 et IJo. 3,6.

Mt. 6,12 et Mc 11,25-26.

2) Ex Cone: Dz 804, 833, 810, 107, 108.

3) Ex PP

a) Explicite docent v.g. R 981, 1382, 1529, 1794,
1828, 1846, 1894, 2201.

b) Implicite, docendo:

1) distingendo peccata gravia et levia:
v.g. R 481, 1300, 1382, 1529, 1733, 1846,
1918, 2233; A.

2) negando levia multiplicata
coalescere in gravia v.g. R 1529, 1846.

4) SATIONE

Homo committens peccata venialia non
vult ita offendere Deum ut amittat ejus ami-
citiam;

ATQUI nemo nisi volens amittit amici-
tiam divinam.

ERGO

M. et m. ex tractatu de Peccato.

SCHOL I.

Gratia sanctificans amitti potest
etiam in perpetuum. Dz 805, 825s, 833.

SCHOL 2.

Simul cum gratia sanctificante amit-
tuntur caritas, dona Spiritus Sancti et vir-
tutes morales per se infusae,

SCHOL 3. P8. 81ss.

Fides et spes, nonnisi per actus
ipsis directe oppositos amittuntur. Dz 837, 808.

SCHOL. 4.

Etiam justi tenentur ad observationem
mandatorum, quae, Deo auxiliante, omnibus sunt pos-
sibilia. Dz 829 sq. 831, 800, 804.

Difficultates. W 431.

THESIS 14

GRATIA SANCTIFICANS EST GRADUUM ET AUGMENTI
CAPAX.

S.Th 1-2.112.4; B:de justif. 3.16; S. L.9;
P 378ss; Van Noort 158sq; Ber 938ss; Polhe384.

GRADUUM CAPAX: i.e. inaequalis in variis ho-
minibus saltem adultis et praeinde intensione
major aut minor.

AUGMENTI CAPAX: scil. in eodem subjecto. Quod
augmentum dicitur gratia vel justificatio
secunda.

Van Noort 160; Polhe 386sq.

SENSUS THESEOS:

Gratia sanctificans est gradibus in-
tensionis major et minor, tum eodem tempo-
re in diversis justis, tum variis tempo-
ribus in eodem justo.

Agitur de adultis.

ADVERSARII

Jovinianus, Novatores saec. XVI.P.378

Admittunt:

- 1) Unicam numero justificationis formam;
- 2) Nullum opus positive influere in istam
justificationem imputandam.
- 3) Opera bona vel non fieri, vel si fiant
efficacitate omni carere. Mazella 1098;
v.g. Lutherus:"All we who are Christians are
equally great and holy with the mother of
God." Polhe 384.

Aliquomodo Baius:Dz 1044, 1043,1042; opera
ipsa contituunt formaliter justificationem.

NOTA: DE FIDE DEFINITA

- 1a Pars: Dz 799, 820, 821
2a Pars: Dz 803, 834, 842

Ia Pars PROBATUR (Eodem tempore, in diversis iustis.)

1) Ex S.S.

a) Juxta S.S. beatitudo proportionatur justitiae (Apc. 22, 11sq.) et est inaequalis pro diversis hominibus (Jo. 14, 2; I Cor. 15, 41 sq.)
ERGO ipsa justitia est inaequalis.

b) Idem diserte affirmatur multis aliis locis:

v.g. Job. 1,8; 1 Reg 9,2; Eph 4,7; Lc 7,47; Pro 4,18.

c) Ex tractatu de Deo, fine ultimo P3. 517ss.

2) Ex DOC ECCL. Dz 799, 820s.

3) Ex PP. a) Ad hanc doctrinam applicant Rom 12,3:

v.g. R 1446, 1653, 2277; etiam Eph 4,7 et 1 Cor 12,11; v.g. R 2277. P 378; Polhe p 387.

b) v.g. R: 696, 710, 1383, 1446, 1456, 1502, 1831, 1931, 2027, 2277, 2308, 2328.

4) RATIONE

4) Jo. 1,14: Christus=plenus gratiae et veritatis.

Lc 1,28: Maria= plena gratia.

1) Nemo dicet E.V.M. aequa sanctam ac Christum.

2) Quid significaret "plenum gratiae" si in Christo primum, et proportionaliter in Maria, gratia cum ineffabili plenitudine, a mensura caeterorum maxime distante, infusa non fuisset. Cf. Myst. Fidei De gratia Christi absolute summa.

Cf. Act. 6,8.

B) Ex secunda parte.

C) 1-2,112,4.

2a Pars PROBATUR (Varii temporibus, in eodem justo.)

1) Ex S.S.: S.S. plurimis locis simpliciter affirmat hominem magis magisque posse justificari.

2 Pet. 3,18; Apc.22,11; Pro.4,18; Eccli 18,22;
2 Cor. 9,10.

2) Ex DOC. ECCL. Crescere potest gratia:

- a) Susceptione Sacram.: Dz 695, 698, 849;
- b) Bonis operibus:Dz 803, 834, 842, 1044.

3) Ex PP. v.g. R 1446, 2027, 2328.

4) RATIONE

Ex comparationibus adhibitis in S.S.:

SEmen: Mt. 13,23; I Jo.3,9; 2 Cor.9,10.

INFANS: 1 Pet.2,2; Gal.4,19.

CORPUS HUMANUM: 1 Cor.12,12-30.

VASA diversa:2 Tim. 2,20; 1 Cor 3,12.

Etiam ex tractatu de Merito et de Sacramen-
tis.

SCHOL.1. De modo augmenti gratiae.

Van Noort 160; Billot:2 De Virt.p.23sq.;
D.T.C.Græce 1627.

SCHOL.2. Num gratia indefinite augeri
possit. P. 380; Beraza 943 sqq.

SCHOL.3. Num possit minui gratia sancti-
ficans. D.T.C.1628; Beraza 946.

SCHOL.4. An virtutes infusae (theologicae,
morales, dona) simul crescunt cum gratia
sanctificante. Dz. 803; Polhe 390; Suarez
l.9,2,13 et 9,4,15.

SCHOL.5. An pueri accipiunt eamdem gradu
gratiam?

DIFFICULTATES:

THESES 15

HOMO NON POTEST SCIRE SE HABERE GRATIAM SANCTI-FICANTEM, NEQUE CERTITUDINE FIDEI, NEQUE ALIA STRICTA CERTITUDINE.

S.Th. 1-2, 112,5; Suarez: De Gratia 1.9, cc.9-12; P.366sqq.; MAZELLA 1090-97 et 1107 sqq.; Beraza 958 sqq.; D.T.C. L6L6 sqq.; Polhe 379; Van Noort 154 sqq.; Bellarminus: T. Vustificatione 1.3, c.3; Boyer 263ss.

CERTITUDO: Assensus firmus in aliquod enuntiabile absque formidine errandi.

CERTITUDO FIDEI: quae versatur circa facta aut enunciabilia contenta in Verbo Dei scripto, vel tradito; certitudo fidei, qualis nempe est circa articulos fidei. Cujus scl. motivum est ipsa auctoritas Dei revelantis.

STRICTA CERTITUDINE: cui scl. falsum subesse nequit; sive metaphysica, sive physica, sive morali, quae omnes sunt certitudines veri nominis, seu formaliter tales, quatenus excludunt formidinem errandi et continent motivum adnectens mentem vero, etsi plus minusve perfecte. Géhy: Critica p.95sqq.

Non negatur

- 1) aliquem posse per revelationem privatam habere certitudinem stricti dictam;
- 2) existere posse cognitionem imperfectam, seu certitudinem late dictam, non quidem excludentem fortitudinem erroris, sed excludentem tamen dubium anxium et fiduciam humilem nutrientem.

ADVERSARII

Novatores: 3ia statuunt

- 1) Resolutam securitatem et certitudinem de sua iustitia hominem habere posse. Imo non tt. posse, sed
- 2) Omnes justos debere de se hoc sentire, secus non

sunt fideles.

- 3) Talem certitudinem esse conditionem absolute necessariam ad justificationem; hac scil. ipsa fide et sola hac fide hoes. justificari. Juxta enim Lutherum fides non est nisi firma opinio constansque conscientia justitiae et salutis. Opera t 8. p322.

Harnack: The purpose of this dogma is not as Harnack thinks, "partly to assuage and partly to excite the restlessness that still remains, by means of the sacraments, indulgences, liturgical worship and ecclesiastical encouragement of mystical and monkish practices", but to prevent undue security and careless assurance. Polhe p 381.

CATHOLICI aliqui v.g. Catharinus: Admittit posse hominem cognoscere justificationem suam fide divina, non catholica, sed privata quae venit ex revelatione communii, nempe certitudinem conclusionis theologicae. Cf. Van Noort p.152 nota; Bellarminus: De justif. 1.3, c.11; Suarez 1.9, cc. 9 et 10; etiam Gaucher: "Le signe infallible de l'état de grâce" 1907. Sed hunc actus caritatis esset signum infallibile justificationis. Cf. Dz 802; P. 369.

NOTA

Quod homo debeat habere certitudinem fidei: DE FIDE DEFINITA: Dz 923, 824, 825.

Quod homo non valeat habere certitudinem fidei: DE FIDE CATHOLICA. Dz 802.

Quod homo non possit habere certitudinem stricte dictam sed tt. certitudinem moralē late dictam: Sententia Communis et Certa.

Absque ulla dubitatione, in Dz 802, ex-

cluditur.

Certitudo theologica.

PROBATUS

1) Ex SS: Illud enim affirmatur:

1 Cor 4.2-6. Sic interpretantur: Prat 1.p 114 et
nota 1. Cf 1 Cor 9.27; 2 Cor 10.17s; Phil 2.12s;
etc; Cornely in h.L. pp.103ss; B. 6.257ss qui
allezat Amb. Joan. Chrys., Hier., Aug., Bernard.,
Anselm., Theophyl et alios; C. Appendix Catechsmi.
c 13; Corn.a Lap. 18.278; Crampon p.192s; Lemon-
nyer: S-Paul p.56; Westminter Version p 9 et
note 4; Sic etiam Boyer, Van Noort, Schiffini,
Van der Meesch, Durocher etc;

Prov 20.9: Crampon p. 829; B 5.p 253; Corn.
a Lap. t6. p 56 tertio: C. L. c.;

Eccli 5.5: Crampon p 909 et nota (Valeret ex
Traditione) C.L. c;

Ps 18.13: Crampon 682; B. 6.256 (Valet etiam de
gravibus). C.L.c;
Job 9.21; 9.11,28; 31.14; Crampon 629; c. L.c.
Eccl 9.1; (Cf Jo 9.1-3) B.6.253.; Corn.a Lap
7.306

Vide: Lc 18.12; Rom 11,20,33; I Cor 10.12; Apc
3.11; 2 Jo 8; I Tim 4.1; 6.10; Rom 9.18; Ps 2.11s;
Lc 8. Parabola Seminantis; Lc 18. Phariseus;
Jo 21.15-18. Non nititur Petrus testimonio
conscientiae sed scientiae Jesu; si Petrus ipse
dubitat, quid de aliis.

2) Ex DOC ECCL.: Dz 802,806,809s.

3) Ex PP.v.g. a) B.6.256s; 259s; 262s;
b) R 1374, #800, 2295s.

c) Canisius: L.c.

d) S. Frs Salesius: "Nous ne som-
mes pas plus assurés d'avoir l'amour en le
sentant qu'en ne le sentant pas."

4) TT: Moraliter omnes, uno alteriore dubitante.

5) RATIONE

A) Quoad certitudinem fidei:

Certitudo fidei de solis veritatibus formaliter revelatis haberi potest (Dz 1171);

ATQUI factum justificationis singulorum non continetur in revelatione christiana. Haec quidem docet Deum justificare omnes qui dispositiones requisitas impleverunt, sed utrum quis has dispositiones satis impleverit necne, ex deposito fidei non constat.

ERGO....

Quodsi quis opinaretur etiam conclusiones theologicas fide divina credi posse, haec sententia saltem restringitur ad conclusiones certas et indubitatas, ad eas scil. Quae oportemissae naturalis vere evidenter ex revelatione deducuntur. ATQUI, in casu, praemissa naturalis, factum scil. propriae dispositio- nis sufficientis, non est evidens, ut statim dicatur. Van Noort n.157.

Vide etiam thesim 2 am. pagell: Ultima pars.

B) Quoad certitudinem stricte dictam

I) Certitudo stricte dicta de propria gratia sanctificante, seclusa speciali revelatio- ne, preveniret vel 1) ex evidenter experimen- tali,

Vel 2) ex ratiocinio a priori,
vel 3) ex ratiocinio theologico,
circa positivas promissiones Dei generales
in S.S. contentas.

ATQUI ex nullo ex his capitibus oriri potest certitudo proprie dicta de propria gratia sanctificante.

ERGO

MAJOR: completa enumeratio.

MINOR:

1) Ex evidenter experimentali:

Haec certitudo acquiretur per conscienciam quae clare experiretur:

- a) aut ipsam gratiam
- b) aut aliquem effectum qui sine gratia esse non potest
- c) aut denique impletionem totius dispositionis requisitae.

ATQUI:

- a) gratia scd. se, utpote supernaturalis, superat conscientiam.
- b) effectus gratiae, scl. opera meritoria, in quantum percipiuntur, etiam sine gratia existere possunt, saltem quoad genus logicum; in quantum sunt meritoria, scl. in quantum sine gratia existere absolute nequeunt, percipi nequeunt.
- c) dispositiones sub conscientia cadunt, sed earum sufficientia ita difficulter aestimatur ut nemo prudens ultra judicium opinativum aut certitudinem conjecturalem procedere auserit.

Van Noort n.157.

Hoc patet etiam experientia ipsa peccatorum qui adulti baptizantur vel ad poenitentiam accedunt, qui tamen facile advertere possent transitum ab uno statu ad alterum, si bona recepta essent objectum conscientiae.

2) A priori:

Principium gratiac et objectum ejus propter sui excellentiam est nobis ignotum. 1-2, 112, 5.
"Nous n'atteignons directement ni la substance de notre ame, ni la presence de ce Dieu qui suivant le mot de S.Aug. nous est plus intérieur que nous-mêmes. Il faut juger des moteurs invisibles ème et Dieu par les effets et les effets sont complexes, fleunts, subtils" Huby, la Conversion p.36.

3) Ut uhusmodi ratiocinium conclusionem absolute certam praebere posset, deberet utraque praemissa esse absolute certa:

ATQUI minor uhusmodi ratiocinii, i.e. "Ego posui revera condicionem sub qua promittitur a Deo gratia sanctificans", non est ab-

certa.

ERGO

MINOR: Dato enim quod verax sit testimonium conscientiac in testando alicujus dispositionis existentiam, infallibile tamen non est indiudicanda ejusdem qualitate, utrum nempe fuerit supernaturalis et sufficiens.

Cf. Pègues in 1-2. 112.5; De verit 10.10;
1 Sent 17.~~1~~.4

SCHOL. I. Attamen gratia nostra conjecturaliter per aliqua signa, et quandoque cum certitudine late dicta, quae anxietatem dissipet sed timorem finialem et fiducialem relinquat, cognosci potest.

Beraza n. 968.

" Interrogée si elle croit être dans la grâce de D.; elle a répondu: Si je n'y suis pas que D. m'y mette; et si j'y suis que D. m'y conserve. Je serais la plus malheureuse personne du monde si je savais que je ne suis pas dans la grâce de D." (Qui cherat: Procès de Jeanne d'Arc; t 1. p 65).

SCHOL 2. An possim scire certitudine fidei divinae, hunc parvulum, quem ego ipse-
met hic et nunc baptizavi, esse justificatum.

Beraza n. 964.

Difficultates: W 433; Polhe 277; Ber 653ss.

THEISIS 16

GRATIA SANCTIFICANS OMNE ENS NATURALE CREATUM
VEL CREABILE PERFECTIONE SIMPLICITER SUPERAT (1a),
OMNIBUS ALIIS HABITIBUS PER SE INFUSIS (2a), ETIAM
VISIONE BEATIFICA EST SIMPLICITER PERFECTIOR (3a).

Suarez: De grat. 1.6, c. 13, 8-20; Salmaticenses:
Tract. 14, disp. 4, dub. 6 et 7; Terrien II 350 sqq.;
Beraza p. 790; Scheeben: La dogmatique 3è P. ch. 2;
Ramière: la divinisation du chrétien; Nieremberg:
prix de la grâce; The marvels of divine grace,
translated by Alice Lovat.

GRATIA SANCTIFICANS: Habitus entitativus, in es-
sentia animae a Deo per se infusus, quo anima redi-
ditur formaliter naturae divinae particeps.

ENS NATURALE: Ens nil habens quod, ex intrinseca
sua perfectione, pertineat ad unionem cum Deo
quidditative sumpto.

OMNE: sive substantia aut accidens, materiale aut
intellectuale.

CREATUM AUT CREABILE: sumuntur sensu latu et pro-
inde de creatione stricte au late dicta, tum de
facto, tum de jure.

HABITUS: Qualitas difficile mobilis a subjecto.

HABITUS PER SE INFUSUS: Habitus entitative super-
naturalis a Deo immediate productus. Agitur
de virtutibus theologicis et moralibus atque
de donis Spiritus Sancti.

VISIO BEATIFICA: Clara et immediata intel-
lectio essentiae Dei.

SIMPLICITER PERFECTIOR: habens nempe nobilitatem essentiam physicam, licet secundum, quid possit esse minus perfectum; v.g. Cognitione humana simpliciter perfectior est quoad essentiam statua aurea, licet haec sit secundum, quid perfectior, utpote substantia non autem cognitione humana.

NOTA: Proponitur sine censura.

N.B. Ex jam dictis, apparet praestantia gratiae sanctificantis. Haec thesis additur ut ex comparatione cum aliis donis Dei, magis elucescat illa praestantia.

Ia Pars PROBATUR

1) Ex S.S.

- a) Jo. 4,10-16; Mt. 13,44-47; 2 Pet. 1, 4 (Maxima dona); Apc. 3,18; Phil. 3,8; Mt. 16,26; 18,6; 10,28; Mt. 6,33; Ic 12,31; Hebr. 3, 14; Eph. 5,8; 1 Cor. 15,47-51; Prov. 8,11, 19; Sap. 7,8,14; Job 28,12-13.
- b) Absque gratia sanctificante nil sumus:
Ps. 14,4; Sap. 9,6; Esth. 14,11 (Impie-
ii qui non sunt); Abdias 16; Mt. 25,12;
Jerem. 4,22-27; I Cor. 13,1,2 (Quid Paulus
ante justificationem)
- c) Ex Tractatu de Incarnatione et de Re-
demptione.
- d) Ex Tractatu de Trinitate (Missio di-
vina)
- a) Ex Tractatu de Eucharistia: ad nutri-
endam vitam acquisitam per gratiam
sanctificantem, requiritur cibus divi-
nus. Eucharistia est cibus connatura-
lis filiorum Dei. Jo. 6,54.
Cf. Clemens Alex. Paedag. I,6 P.G.
8,281

I,6 P.G.8,300-301

Cf. R. 408

- Cf. Mysterium Fidei: de la Taille pp. 567-617
- f) Ex Tract. de Novissimis et de Peccato mortali.
- 2) Ex tota vita Ecclesiae: quae ad hoc ordinatur ut in fidelibus gratia conservetur, augeatur, recuperetur, et detur iis qui nondum habent. De Propaganda Fide. Cf. Missam pro fidei Propagatione.
- 3) Ex aestimatione Omnis Sanctorum qui in hac mareria sunt "des connaisseurs experts".
Quid hoc ad aeternitatem; Ad majora natus sum;
Potius mori quam foedari; Quid prodest homini;
Deus meus et omnia etc.
- 4) Ex PP.: R. 253, 564, 1228, 1443, 1451sq.; 1698, 1807,
1857 fine, 1939, 1982.
Cf. Migne P.L.35. 1510ss. S. Aug. Tract.
in Jo.
- 5) RATIONE
- a) Omne donum supernaturale superat proportionem substantiae limitatae cujuscumque;
ATQUI, dempta unione hypostatica et Maternitate divina, gratia sanctificans est maximum donum supernaturale.
- b) Donum supernaturale est aliquid quod ex intrinseca sua perfectione pertinet ad unionem cum Deo quidditative sumpto;
ATQUI nullum ens naturale est tale;
ERGO
- c) 1) Nemo potest in dubium revocare quin omne donum supernaturale, etsi accidens, sit simpliciter superans omne accidens naturale, sive materiale, sive spirituale.
- 2) Pariter donum supernaturale superat omnem substantiam materialē. Hoc valet de minimo ente spirituali etiam accidentalis; a fortiori ergo de spirituali supernaturali.

3) Sola difficultas habetur si confertur cum substantia spirituali creata scl. anima humana vel angelo. Donum supernaturale, et si accidens, simpliciter superat talem substantiam.

Ex PP.: R. 1515

S. Aug.: C.2 epist. pelag. l.2.c.6, n.12 P.L.
44, 579:

"Dei gratia non solum omnia sidera et omnes coelos, verum etiam omnes angelos supergreditur."

Tract. in Jo. 72,3 P.L. 35.1823. Utrum maius sit.....;

S. Fulgence: De Fide ad Petrum 7, 14-15
P.L. 65.678ss;

S. P. Chrysologus: Hom. 67 P.L. 52.392;
" 72 P.L. 52.405ss;

Origene: h.6 in Isaiam (?) P.G. 13.238-246;

Greg. Mangus: Dialogi 3, 17 P.L. && 261ss;

Greg. Naz.; Orat. 40 P.G. 36.360 427; Cf.
R. 101lss;

Bernardus: Serm. 29 in Cantico P.L. 183.928ss

Ex S. Th:

1=2, 110, 2, 2m

1=2, 112, 1

1=2, 113, 9c et 2m

1=2, 23, 3, 3m

1=2, 50, 6

4 Sent. 49, q.1, a.2, sol. la, ad 5m.

De Verit. 27, 3

C.G. 3, 49-63; 147-153

S. Thomas non dicit quod gratia habet imperfectius esse, sed quod habet esse imperfectiori modo; nec dicit quod natura habet nobilis esse, sed quod est nobilior quantum ad modum essendi.

d) Quo creatura magis participat de Deo
seu quo propinquius similitudine accedat
ad Deum, et perfectior et nobilior sim-
pliciter erit;

ATQUI gratia sanctificans....

ERGO

e) Illa natura est simpliciter perfectior, cuius operationes sunt perfectiores (operatio enim sequitur esse)

ATQUI operationes quae consequuntur gratiam sanctificantem longe superant perfectione et excellentia operationes cuiusvis substantiae spiritualis naturalis creatae vel creabilis, quia sunt ordinis divini.

ERGO

2a Pars PROBATUR

N.B.1) Supponimus caritatem esse realiter a gratia sanctificante distinctam. 1 Cor 12.31-13.13

2) Ex 1 Cor. 13.13. caritas est perfectior non tt. gratiis datis (charismata), sed omnibus aliis habitibus infusis.

Quod etiam probari posset ex PP. Cf. Reuet: Ind^x Theologicus n.274. scl.242, 1025, 1216, 1251, 1679, 1799, 1933, 2176.

Unde sufficit probare gratiam sanctificantem esse simpliciter perfectionem caritate.

a) Charitas comparata ad gratiam, se habet sicuti proprietas ad essentiam;

Atqui essentia simpliciter perfectior est proprietate.

Ergo gratia simpliciter perfectior est charitate.

b) Gratia sanctificans est participatio formalis naturae divinae in quantum talis. Charitas est participatio formalis alicujus perfectionis divinae, quae in divina natura radicatur. Unde sicut natura divina concipitur perfectior qualibet perfectione divina seorsim considerata, ita gratia, quae participat naturam divinam, perfectior est charitate, quae ratio nem amoris divini tt. participat. Cf. Suarez loco citato.

c) Gratia sanctificans est principium et radix omnium virtutum. De Verit 27.2.4m.

1-2,110,3,3m

1-2,110,4 1m

De Verit.14.5,6m=Gratia est sic ut perfectio prima virtutum sed caritas sicut perfectio proxima.

d) Charitas sanctificat tt. dispositive; gratia formaliter: haec ut natura, illa ut proprietas.

3a Pars PROBATUR: Perfectior visione beatifica (lumine gloriae)

a) Valunt argumenta secundae partis, quia lumen gloriae non secus ac charitas comparatur ad gratiam ut potentia et operatio ad essentiam (naturam).

b) Licet finis qui, sive objectivus, sit simpliciter perfectior eo, quod est ad finem; non tamen finis quo, seu assecutio formalis finis qui; nam haec assecutio finis ordinatur per se ad perfectionem finis cui, et est propter ipsum; ac sic est, quod visio non est finis qui gratiae sanctificantis, sed solum finis quo, sive assecutio finis objectivi, nimirum Dei in seipso; ipsa vero gratia, vel suppositum gratum se habet ut finis cui; ergo visio non est simpliciter perfectior quam gratia, sed e converso.

Salmaticenses l.c.n.114 sub fine.t 9.583.

COROLL. Gratia sanctificans est simpliciter perfectior gratiae contemplationis mysticæ, quia hæc gratiae sunt minus perfectæ lumine gloriae et charitate.

SCHOL. I. Nec de potentia Dei absoluta dari potest gratia sanctificans specifice perfectior ea quae in praesenti providentia datur.

Gratia est summae perfectionis et excellentiae quae in qualitate creata cogitari potest, quia nulla species beatitudinis excellentior cogitari potest quam illa quae in visione intuitiva Dei consistit; ergo nec potest cogitari esse divinum participatum excellentius illo cui beatitudo illa est connaturalis. Ergo nec forma, seu qualitas excellentior illa, quae tale esse divinum praetet, cogitari potest. Unde etiam animae Christi non credimus, neque intelligimus perfectionem qualitatem aut beatitudinis speciem esse communicatam; ergo signum est non esse possibilem.

Suarez l.6,c.13,n.9.Vives 9.79;

Salmaticenses l.c.dub.8,praesertim n.147.t9.

602

SCHOL. 2 Divina maternitas praestantior est gratia sanctificante. (Dz 1641)
Contra Salmaticenses et plures praesertim veteres: S.Th.3,27,2.

Beraza n.937; Nieremberg;

De Smedt:Notre vie surnaturelle I p.47.

Citant:Mt.12,48-50; Lc 11,27-28 et S.Augustinum.

a) Textus **S. Augustini** aliter intelligi potest;

b) Praesertim cum contrarium alibi docet.

a) P.L. 40,397 sq. R.1643,1644.

b) P.L. 40,267 R.1794

"Quae (rationes) saltem evincunt maternitatem illam, si non immediate sanctificet et formaliter, radicaliter tamen et remote, ac, si dicere fas est, exigitive, Mariam sanctificare." Contenson:Theologia Mentis et Cordinis.3.283-7;

"Non omnibus.....hyperdulia debetur....."

Soli Beatae Virgini, quae sola ad fines Deitatis propria operatione naturali attigit, cum Deum concepit, peperit, genuit et lacte proprio pavit".

Cajetan in 2-2,103,4,IV.

Cf. Campana: Marie dans le dogme catholique

t, l, 120-128 et sqq.

"Beata Virgo recte vocatur complementum totius Trinitatis, non quidem essentialis et intrinsecus sed accidentale et ad extra". Ibid. p. 138. Cf. Contenson 3.287.

Hugon: La mère de grâce pp. 70-107

Ripalda: De ente supernaturali disp. 79.

Terrien: Marie, Mère de D. et Mère des hoes.

SCHOL. 3. Solus Optimus et Maximus, Unus et Trinus, et gratia unionis Christi, in quo benignitas et humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei (3, 2, 10, 1m; 3, 7, 13, 3m; 3, 2, 9 ~~m.~~; 3, 23, 4) et Maternitas divina (Mater diuinæ gratiae) perfectione superant gratiam sanctificantem.

SCHOL. 4. Alia proprietas gratiae sanctificantis est nos reddere capaces de condigno merendi, de qua in tractatu de merito; est scl. "semen gloriae".

5.E. DE EFFECTIBUS GRATIAM SANCTIFICANTEM CONCOMITANTIBUS.

THESES 17

GRATIAM SANCTIFICANTEM CONCOMITANTUR OMNES
VIRTUTES PER SE INFUSAE, TAM THEOLOGICAE, (la P.)
QUAE EXISTUNT TRES SCL. FIDES, SPES ET CHARITAS,
(2a P.) QUAM MORALES QUATTUOR, (3a P.) QUAE INTER SE
ITA SUNT CONNEXAE, UT NULLA EARUM SEPARATA A COETERIS
UNQUAM INFUNDATUR, (4a P.) TUM ETIAM DONA SPIRITUS SANCTI, (5a P.) QUALE OMNIA EX IPSA GRATIA
PHYSICE DIMANARE VIDENTUR. (6a P.)

"Le train des vertus". (S.Frs. Salesius).

S.Th.1-2, 49, 55, 62, 68; 1-2, 110, 4, 1m; Suarez:
De gratia 1.6, cc. 4, 8, 9, 10; P.VIII, 1-58; Billot 2
De Virt. 98-146, 170sqq.; Mazella: De Virt. 1-119;
Beraza pp. 686sqq.; 777sq.; Froget; Terrien; Polhe p.362 sqq.; D.T.C.: Cardinals (vertus); Dons (du S.-E.); Fruits (du S.-E.). W.8.31-48.

GRATIA SANCTIFICANS:

CONCOMITANTUR: Quando existit in anima gratia
sanctificans, existunt quoque virtutes et dona.

VIRTUS: Habitus operativus bonus. Cf.R. 641, 1904.

Habitus: qualitas difficile mobilis qua homo
bene aut male se habet, vel ratione naturae (en-
titativus) vel ratiojo operationis (operativus).
operativus: qui magis ad agere quam ad esse ordinem
importat.

bonus: qui scd. se convenit naturae subjecti et
ordinat illud ad opus illius naturae convenientis.

VIRTUS ACQUISITAS: virtus quae generatur per repe-
titicnem actuum

VIRTUS INFUSA: ea quae immediate a Deo in nobis sine

nobis producitur.

VIRTUS PER ACCIDENS INFUSA: quae acquiri potest repetitione actuum, sine ea tamē repetitio- ne hic et nunc a Deo infunditur. Est superna- turalis quoad modum.

VIRTUS PER SE INFUSA: Est bona qualitas mentis, qua fecte vivitur, qua nullus male utitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur.
1-2.55.4.Ea, scil., quae nullis naturae viribus nec ulla repetitione actuum acquiri potest. Est supernaturalis quoad substantiam.

Omnes virtutes per se infusae sunt super- na turales quoad essentiam et dant simpli- citer posse et elevant potentias ad conna- turaliter celiendos actus supernaturales.
1-2.51.4.

VIRTUS THEOLOGICA est virtus supernaturalis immediate attingens Deum tantum objectam suum formale; quae habet Deum ut objectum mate- riale et formale et finem. Dz 530; 1-2.62.1.

FIDES: est virtus supernaturalis qua, Dei as- pirante et adjuvante gratia, ab eo revelata vera esse credimus, non propter intrinsecam rerum veritatem natutali rationis lumino pers pectam, sed propter auctoritatem ipsius Dei revealantis. Dz 1789.

SPES: est virtus supernaturalis qua, Dei aspirante et adjuvante gratia, ab eo promis- sam vitam aeternam exspectamus, non propter auxilium creatum, vel nostrum vel alterius, sed propter sumnam bonitatem ipsius Dei rela- tivam et virtutem ejus auxiliatricem fide- litate in promissis obligatamé
Dz 804 fine, 836, 841, 1303, 1327s; 1337, 1407.

CHARITAS: est virtud supernaturalis qua, Dei aspirante et adjuvante gratia, Deum omnemque creaturam rationalem beatitudinis capacem diligimus, propriebus suis operibus naturam eius ipso, in quantum est finis Dz 1034; Non excludit timorem et spem Dz 1327s.
1-2.62.3.

VIRTUS MORALIS: virtus perfectiva appetitivae partis ad bonum hominis actum, vel sed se materiam eatenus scl. appetitivam perficiens quatenus non nisi actus bonos appetitivae regit, ut prudentia.

Illae virtutes morales, acquisitae aut per se infusae, versantue circa ordinem rationis ponendum in operationibus et passionibus. Sed acquisitae perficiunt hominem secundum ordinem naturalem, per se infusae autem secundum ordinem divinum scl. eo modo quo Deus ipse vitam suam regulat, si ita loquias est. Hae semper supponunt charitatem. Revue Thoniste 1918, p.69.

INTER SE TIA SUNT CONNEXAE, UT NULLA EARUM SEPARATA A COETERIS UNQUAM INFUNDATUR: Omnes simul a Deo sine nobis producuntur cum grat, scfite.

DONA SPIRITUS SANCTI: habitus perfectivi hominis quibus disponitur ad hoc ut bene sequatur instinctum Spiritus Sancti. 1-2,68,3.

EX IPSA GRATIA PHYSICE DIMANARE VIDENTUR: i.e. ita ut detur nexus physicus. non tantum moralis, inter gratiam et virtutes et dona, eo fere modo quo proprietas naturalis fluit a natura.
1-2,110,4 lm. 3,62,2; 2 Sent.26,1,4 Et ideo...

la. PARS: CONNOMITANTUR VIRTUTES THEOLOGICAE.

ADV. Nemo inter catholicos.

NOTA:

- a) Quod in justis dantur fides, spes, et caritas: De fide catholica, si non de fide definita Cf.

Dz 799s, 803, 821.

- b) Quod hacc sint dona permanentia (i.e. habitus) ab actibus distincta:
Theologicc certum si non de fide (inhaerent).

PROBATUR:

1) EX. S. S. 1 Cor. 13,13.

Quando habetur caritas, habetur et fides
et spes,

ERGO gratia sanctificantem comitantur vir-
tutes the.

théologicæ.

2) Ex DOCUMENTIS ECCL.

Dz 800, 803 sub fine, 798, 801, 808, 821, 836,
837, 838, 410, 483.

Catechismus Conc. Trid. Pars 2 De Baptismo
n.51 Huic (Baptismo) additur nobilissimus
omnium virtutum comitatus, quae in animam cum
gratia divinitus infunduntur.

3) Ex PP.: R. 607 (secundam nativitatem),
1057, 1799, 1469, 1679, 1425, 1216, 2009, 2324,
2328, 955, 72.

4) Ex TT. 1-2.110, 4, lm; 1-2, 62, 1; De Virt
5.2.3m.

5) RATIONE

Gratia operatur in filiis Dei adoptivis
simili modo ac natura in filiis naturalibus.

Natura autem filiis infundit cognitionem
fiduciam et amorem erga parents.

Cui correspondet in ordine supernaturali
relate ad Deum triplex virtus: fides, spes,
charitas.

Cf. Beraza p.689.

2a Pars: EXISTUNT TRES VIRTUTES THEOLOGICAE
PER SE INFUSAE.

ADV: Nemo inter catholicos. Quidam tamen
pauci non distinguunt charitatem a gratia sane

tificante. Cf Dz 483.

NOTA.

- a) Quod sint virtutes proprio sensu.
Theologicce certissimum, imo ut videtur,
Proxima fidei.
- b) Quod sint virtutes per se infusae:
Videtur pertinere ad fidem Dz 483, 799s;
Certe est saltem Fidei proxima:

PROBATUS

1) Ex S.S. Probatur argumento d'iplici gradu:

A) Existunt virtutes supernaturales per se infusae. W.45. Billot 100sq.

2 Pet. 1, sqq. Quo loco dicuntur justi accepisse maxima et pretiosa dona, quae ad vitam et pietatem inserviunt, quibus efficiuntur consortes divinac naturae et apti ad opera virtutum producenda.

ATQUI haec dona sunt virtutes supernaturales per se infusae.

ERGO existunt virtutes supernaturales per se infusae.

MAJOR patet ex contextu.

MINOR declaratur:

a) Explicite affirmatur:

Hacc dona sunt virtutes, nam praeter habitum entitativum qui dicitur gratia sanctificans, indicantur alia dona, habitur scl. operativi, seu principia proxima operationum, dispositiones parmanentibus ad fidem, patientiam, pietatem, caritatem.

b) Implicite affirmatur:

Idem oritur ex eo quod in justo sit nova natura i.e. principium remotum operationis cui responderet debet proprius ordo facultatum, propriaque agendi principia. Unde ex participatione ntrae.

divinae, fluunt correlativae potentiae seu habitus seu virtutes correlativae.

Hae virtutes sunt supernaturales, ut patet ex contextu sunt maxima et pretiosa dona ad consortium divinae naturae pertinentia, ducentia ad opera quae novae in Christo naturae convenientia.

a) Sunt per se infusae, utpote supernaturales. Vide R 72, 1216, 1424s, 1469, 2324.

b) Existunt tres tantum virtutes theologicae.

1 Cor. 13,1-8,8-13: Hoc loco loquitur Apostolus de tribus donis permanentibus, fide scl., spe et caritate, quae in hac vita donantur justis, non ad utilitatem aliorum, sed ad utilitatem cuiusque et ad opera producenda, quae in vita supernaturali requiruntur: (Cf 2 Cor 5,7ss; Rom 5,5; 2 Pet 1,4)

ATQUI haec dona sunt virtutes theologicae per se infusae et tres tantum sunt.

ERGO tres sunt virtutes theologicae per se infusae, **fides spes, charitas**, et haec sunt tres tantum.

MAJOR:

a) Tria illa dona sunt permanentia in hac vita (vv.8,10 et 13), ideoque habitus, ut appareat in contextu et suadetur ratioje. 1-2, 110,2.

b) Non sunt ad utilitatem aliorum, quibus opponitur charitas (v.8), sed sunt ad actus producendos qui saepe commendantur tum in Evang. tum in Epist.

MINOR: (Heb 11,6: F; Rom 8,23s: G; 1 Jo 4,16: C;)

a) Sunt virtutes theologicae, nam fides, spes et charitas immediate attingunt Deum ut objectum formale. W.32.scl.ex definitione Virt.Teholog.

b) Per se infusae sunt, nam sunt principia operum supernaturalium, ut apparet ex contextu.

C) Tres sunt, ut explicite dicitur (v.13), itaque tres distinctae (W.38), et tres tantum, quia genus quoddam omnino speciale constituant juxta Apostolum, hoc habentes commune quod sint theologicae, quarum nempe objectum proprium sit Deus. Quod etiam continetur in Trid., in scriptis PP. et TT. qui persuasum habuerunt has tres virtutes esse distinctas ab invicem, nec plures esse quae theologicae dicantur. Billot p. 110sq. P. VIII, 34sqq.

Paulus "aime à leu classer à part". Prat 1 Thessé 5,8; 1,3; Gal.5,5-6 (Agitur de objecto spei, quod supponit fidem subjectivam); Rom.5,1, 2,5; Col.1,4-5; Eph.1,15-18; 3,17 et Col.1,23; Cf. 1 Cor.13,7; Heb.6,10-12; 10,22-24 loco ponitur in 2 Thess. 1,3-4; i Tim.6,11; Tit.2,2. Apropos Apostolum saepe simul ponuntur fides et caritas: 1 Thess.3,6; Philem 5; 1 Tim. 1,14; 2,15; 4,12; 2 Tim.1,13; 2,22.

Ex documentis Eccl.: Ex Trid.:

Juxta Conc. Trid., in justificatione praeter gratiam sanctificantem infunduntur dona (Dz 799): fides scl., spes et caritas quae permanent (Dz 800), quaeque sunt habitus, siquidem distinguntur ab actibus fidei, spei, caritatis, quae praepare debent justificationem (Dz 798); cf. Dz 821.

ATQUI haec dona sunt virtutes fidei, spei et caritatis.

ERGO.

Dz 410, 483, 803 fine: Conc. Moguntinum: P. VIII. 21, 28s;

Catechismus rom. P.2 c.2.n.50-51; P. id. n.21.
Dz. 798, 800, 806, 898, 1407.

3) Ex FIDE FIDELIUM? scl. ex nominibus in Bmo. impositis: Foi, Espérance, Charité; Theopiste, Elpidius, Elpizusa, Elpidephorus, Ispes, Sperantia, Spezina, Caritosa, Charitina, Chariton.

4.) Ex PP.

S.Aug. scripsit tractatum de fide, spe et carit. R.1913, 72, 1216, 1469, 2324, 1057, 1799, 1914.

5) Ex TT.: 1-2, 62, 1.

6) RATIONE

Cum visio beatifica excludatur ab hac vita, intellectus noster non potest Deum immediate attingere nisi per fidem. Voluntas autem fertur in Deum, aut ut est bonum summum quo nos possumus perfecte beari, et hic motus fit per spem; aut fertur in Deum ut est summum bonum in se, et hoc sit per cc caritatem. Itaque actibus harum trium virtutum movemur in Deum ut objectum formale; hoc autem non fit per ullum alium actum.
P.VIII, 35.

3a Pars: CONCOMITANTUR QUOQUE VIRTUTES MORALES.

ADV: negatur a scotisis cum Scoto, a Durando et paucis aliis.

NOTA: Communis sententia et videtur certa.

Probatur

N.B. Ex Tractatu de Virtutibus supponitur existentia virtutum moralium per se infusarum.

1) Ex S.S.: Sap. 8,7; 2 Tim. 1,7; Tit. 3,6 (abunde);

Col. 1,10-12; Ez. 11,19sq.; Jer. 31,33;

1 Jo. 2,27. 1 Cor. 13,4-8; Prat 2,406ss.

de virtutibus per se infusis intelligenda esse videntur.

- 2) Ex Doc.Eccel.: Dz 410 (alias virtutes); 798
Dz 485 (De eadem quaestione ac in Dz 410)
Cf. Suarez l.6,c.9,n.15.
Catechismus Trid. P.2,c.2 de Baptismo n.51
In causis beatificationis: cf.Jus Can.n.2104.
- 3) Ex PP.: R.1476,1849,2036, cf.Terrien I 162 note.
- 4) Ex TT: Thomistae, Salmaticenses, Jesuitae,S.Bonaventura; l-2.63.3s; .65.3.2m.
- 5) RATIONE

Perfectio status gratiac exigit ut homo justus non solum sit bene ordinatus circa finem supernaturalem, quod fit sed. esse pér gratiam, et sed. agere pér virtutes theologicas; sed etiam circa media ad finem supernaturalem, quod fit per virtutes morales supernaturales. Illae virtutes necessario supponunt charitatem: "Le point de vue auquel se place le gouvernement personnel mais surnaturel de nous-mêmes, c'est exclusivement le point de vue de la charité, de l'amour de Dieu par-dessus tout, c.-à-d. le point de vue de Dieu lui-même, j'entends le point de vue d'après lequel si l'on peut ainsi s'exprimer étant à la lettre des enfants de Dieu, nous devons nous gouverner en dieux". R.Th. 1918, p.69 bas.

"Je veux que tout ce que je déciderai soit conforme à cette dictée de ma charité (dicit prudens supernaturalis).....Je fabriquerai avec ma vie, de la vérité dans la charité. Veritatem facientes in caritate". Eph.4,15. Ibid.p.73 bas.
Cf.Beraza p.690.P. VIII, 38.Billot
4a Pars: SIMUL INFUNDUNTUR.

ADV.

Quoad. virtutes theologicas negant Cajetanus, Bañoz, Suarez, Vasquez.
Suarez: De gratia 1.8, c.23, n.14.
Billot 2 De Virt.pp.137,138.

Quoad virtutes morales, non negatur nisi ab iis qui nolunt admittere illas gratiam sancti-

ficantem concomitari.

NOTA: Quoad virtutes theologicas: Probabilior
Quoad virtutes morales : Communis.

NB: Oes. conveniunt caritatem simul infundi
cum gratia,

PROBATUR

A) Quoad virtutes theologicas

1) Ex auctoritate Tridentini: Dz 800.

1) Juxta Conc. Trid. haec omnia sim-
mul infusa accipit homo per Jesum Christum
cui inseritur: fidem, spem, et caritatem.

2) Juxta adversarios, fides et
spes infunderentur adultis ante receptionem
sacramenti.

ATQUI juxta Trid. codem loco, "Hanc
fidem ante Baptismi sacramentum, Catechu-
meni ab Ecclesia petunt".

ERGO eam non habent.

2) RATIONE THEOLOGICA

Baptismus est causa instrumentalis
infusionis fiduci et spei;

ATQUI in sententia adversariorum
non prudenter hunc effectum in adultis;

ERGO

MAJOR: Ex Dz 483, 799 sq.

MINOR: Patet, nam ante receptionem
sacramenti requiruntur actus fidei et spei
Dz 798

ATQUI juxta adversarios, habitus fi-
dei et spei infunderentur quando pro-
ducuntur actus.

/ Sent. 23, 2, 5; 1-2, 62, 4; 3, 85, 6.

B) Quoad virtutes morales suadetur:

1) Ex SS: I Cor 13, 5-8.

2) Ex DOC. ECCL. DZ 410, 483.

3) Ex PP:R 1476,1849; S. Frs.Sales: le train des vertus.

4) Ex TT: I-2.65.2s; 63.3; P 8.8et39; Billot p 116ss

5a Pars: CONCOMITANTUR DONA SP.SI.

ADV.Scotus,Gabriel,Alex.Halensis:Cf SI.6.c.8.

NOTA: Communis sententia.

PROBATUR

N.B. Supponitur, ex tractatu de Virtutibus, existentia donorum corumque distinctio a virtutibus moralibus percise infusis.

1) Ex S.S. .

Suadetur I Thess. 5,19; Eph.4,30; Lc 4,1; 2,25 et ex textibus infra citandis in probatione ex ratione theologica.

2) Ex documentis Eccl.

Leo XIII:Divinum illud munus:Cavallera,
Thesaurus n.547.Dz 799sq.,813,832.

In "Veni Creator":Tu septiformis munere...

In "Veni Sancte Spiritus": Dator munorum,
Sacrum septenarium.

3) Ex PP: v.g. R 1208,1332,1337.

4) Ex TT: I-2.68.5 etl.

5) RATIONE THEOLOGICA

a) Cum Christus sit causa exemplaris nostrae justificationis (Rom.8,29), necesse est ut omnes justi habeant spiritum Christi.Rom.8,9.

Illi vero spiritum Christi habere dicuntur in quibus requiescit spiritus qui in Christo requievit;

ATQUI in Christo requievit comitatus spirituum (Is.11,2sq.)Dz 83
ERGO...

b) Expedit ut filii Dei, qui spiritu Dei a-guntur (Rom.8,14), sint facile mobiles a Spiritu Sancto in iis quae ad salutem animae vel necessaria vel convenientia sunt;

ATQUI habitus quibus filii Dei sunt facile mobiles a Spiritu Sancto sunt dona Spiritus Sancti.

ERGO haec dona simul cum gratia sanctificante omnibus iustis infundantur oportet.

c) Omnia dona Spiritus Sancti connectuntur cum caritate.

Cf. l-2, 68,5,1 et3.

S.Greg. Magnus: Moral. I, 32, 45. P.L. 75, 547. Beraza p.788.

6a Pars: EX GRATIA PHYSICE DIMANANT.

ADV: Suarez: L. 6e I³ n° 20s.: Admittit nexum moralem non physicum.

NITA: PROBABILIOR.

PROBATOR:

1) RATIONE THEOLOGICA. P. 8. 57-59.

Gratia sanctificans se habet ad modum naturae, et virtutes infusae et dona ad modum proprietatum gratiae.

ERGO, ubi nullum est inconveniens, gratiae sanctificanti tribui debet id quod omnibus aliis naturis ex propria natura conditione competere cernitur.

ATQUI videmus omnibus naturis competere vim physicam radicandi physicæ proprietates suas.

ERGO hoc ipsum etiam gratiae sanctificanti attribui debet, non obstantibus fide et spe quae, ex speciali Dei providentia conservantur in peccatorc; Deus enim vult relinquere peccatoribus viam expeditam, qua ad Christum facile redire valcant.

2) Ex TT.: l-2,110,4,1m; 3,62,2; 2 Sent.26,1,4.

SCHOL. I. Gratiam sanctificantem concomitantur etiam beatitudines et fructus Spiritus Sancti. l-2,69 ct 70; Frogot, Terrien etc. P8.118-120; S. De grat 2.22.

SCHOL. 2. Facile apparet quomodo gratia imitatur naturam."Nam licet una sit gratia sanctificans, ramificari tamen necessario habet in varios habitus propter varias operationes". S. Bonaventura, Breviloq. p.5, c.4.

SCHOL. 3. DE CHARISMATIBUS: P 269-76;
Prat 1:150ss; 498-502; l-2.111.4s.

DIFFICULTATES.

5.E.c. DE GRATIA ACTUALI

A. DE NECESSITATE GRATIAE.

Praenotanda de Pelagianismo et de
Semi-Pelagianismo. P pp.38-53

NECESSITAS GRATIAE:

- a) Ad opera salutaria;
- b) Ad actus honestos ordinis ntlis;
- c) Perseverantiam finalem.

DE NECESSITATE GRATIAE AD OPERA SALUTARIA.

THESES 18

AD OMNE SALUTARE INTERNA GRATIA EST
AB SOLUTE NECESSARIA.

S.Th.1-2,109; P. 92 sq.; Suarez: De Gratia, l.2
Bellarminus: De gratia et libero arbitrio, l.6,
c.4; W. 291; Hurter, th.174; Pohle, p.83 sqq;
Van der Mersch pp. 38-48.

OPUS SALUTARE est actus qui ex se aliquo modo
meretur salutem. Scl. vel de condigno me-
retur vitam aeternam, vel de congruo qua-
tenus per modum dispositionis moralis me-
retur justificationem: scl. credere, sperare
diligere, poenitere etc. sicut oportet.
Dz 798.

OMNE: in suppositione universalis absque ulla
exceptione, quodcumque sit opus, et quod-
cumque sit subjectum, scl. tum justus,
tum peccator.

GRATIA: Donum supernaturale a Deo creatu-
rae intellectuali concessum in ordine

ad salutem.

GRATIA INTERNA: gratia quae hominem intrinsecus perficit, utpote influens in intellectum et voluntatem, sive habitualiter, sive transeunter. Contradistinguitur a gratia externa, quae in se est aliquid homini extrinsecum; v.g. doctrina.

NECESSARUM: (non in quantum opponitur contingentia vel libero sed in quantum opponitur inutili vel superfluo) = id sine quo adest impotentia aliquid agendi vel concipiendi.

NECESSITAS: indigentia illius sine quo adest impotentia aliquid agendi, vel obtainendi, vel concipiendi; wide variatur necessitas cum impotentia.

IMPONENTIA PHYSICA: consistit in entitativa improportione et inepititudine facultatis ad aliquem actum. Haec dicitur potentia absoluta cui respondet necessitas absoluta.

IMPONENTIA MORALIS: est improprietate facultatis ad actum secundum communem libertatis usum in re difficulti, seu secundum difficultates exercendi in praxi potestiam physicam. Haec dicitur potentia moralis seu relativa cui respondet necessitas moralis seu relativa. Unde

ABSOLUTE NECESSARIA: nempe necessitate non tantum morali seu ad facilius posse, vindicando, nempe difficultates ratione concupiscentiae inducendas, sed physica, propter impotentiam qua natura ipsa est improprietata ad opus salutare, propter ejusdem perfectionem superiorem et proinde necessarium est stricte et proprio seu ad simpliciter posse ut creatura elevetur ad ordinem supernaturalem.

SENSUS THESEOS: In quocumque homine etiam justo,

ad quemlibet actum ejus vitae connexum cum justificatione aut beatitudine; rigore necessaria est gratia illa interna propter ontitativam improportionem facultatis finitae. Aliis verbis: Potentia naturalis solis viribus naturalibus nequit ullum actum ponere qui sit actus salutaris, seu "sicut oportet," seu "recte".

ALVERSARII: Ponitur thesis contra

Felagianos: P 73-88.

Semipelagianos: P. 88-92.

Socinianos:

Protestantes literales

Rationalistas

Modernistas. DTC. Græcc 1570.

NOTA: DE FIDE DEFINITA Dz 180.

PROBATOR 1: Ex SS. P 92.

A) Ex Jo XV, lsq.: Ad omne opus salutare, specialis Christi influxus internus est absolute necessarius.

ATQUI ille influxus internus specialis est gratia interna.

ERGO ad omne opus salutare interna est absolute necessaria.

MAJOR: In hoc loco

- 1) Christus pronuntiat: nullum hominem ne justum quidem, quidquam facere posse salutariter absque speciali suo influxu.
- 2) Agitur ibi de amicis Dei et de gratia permanente, sed a fortiori concluditur opus salutare esse peccatoribus impossibile absque eodem influxu speciali.
- 3) Agitur de speciali influxu Christi, nam sermo est de eo influxu quem exseruit Christus in palmites, quatenus est vitis, nempo Verbum caro factum, nempe ut fundamentum et radix ordinis supernaturalis.

- 4) Agitur de operibus salutaribus, nam agitur:
a) de vita quā discipuli secernuntur a mundo et
constituantur amici. Christi.
b) Praeterea auxilium speciale Christi semper spec-
tat ad salutem, ut constat ex fine Incarnationis.
c) Sermo est de iis furctibus quos agricola coeles-
tis et Christus exspectant, desiderant, intendunt
et quibus homines probantur palmites genuini tan-
tag tantac vitis.
- 5) De omnibus operibus salutaribus. Licet enim aga-
tur de solis justis, mediate tamen ēt a fortio-
ri de peccatoribus; nam comparatio a Christo ad-
hibita est universalis. Cf: Corluy: Spicilegium
II, 301 sgg.; Eph 2,1; 5,8; 1 Cor 2,14. Vid R 1837;
Dz 197.

MINOR: Inflatus Christi est internus siquidem
assimilatur influxui vitis in palmites.

NOTA: Illud argumentum admotum roboretur doctrina
Pauli de corpore Christi mystico: Prat: I.343ss;
2.359-70.

B) Omnis actus salutaris revocari potest ad cogi-
tare, velle et perficere sicut oportet.

ATQUI nemo potest quidquam cogitare, velle aut
perficere sicut oportet absquo gratia interna.

ERGO... P 93.

MINOR: Cogitare: v.g. 2 Cor 3,5; Rom 9.15ss.

Velle et perficere: Phil 2,13; 1,6; 1 Cor
12.3.

Gratia interna: 1 Cor 3,4ss.

Alia loca: Cf. p.94; Hurter th. 174; DTC Grā-
ce 1573;

Corluy: Spicileg. 2.284; Prat: 2.266ss; 1.252-82.

C) 1) Ex necessitate orationis: v.g. Mt 7,7.

2) Ex necessitate regenerationis: Jo 3,5ss.

Jo 6.66

3) Ex inhabitacione Spiritus Sancti:

Jo 14,23= caritas supponit gratiam.

4) Ex S.Paulo, Doctorc gratiae, passim: Rom

3.20ss; Quia Rom 5.15; Gal 3.22; Eph 2.5ss; 13.

2) EX DOC. ECCL. Dz 103ss; 126s; 130-135;
176-182; 191, 193, 195, 200, 317, 793ss,
797, 811-3, 898, 1521, 2103.

3) EX PRACI ECCL. Vid. Orat. fer. 6ae Hobd.
Sanctae Dz 139s; R 1994.

4) Ex

Post S. Aug. requirunt gratiam inter-
nam non att. ut SANETUR natura SED ut
ELEVETUR. P 95ss; Polhe p 89s: DTC
Grâce 1574ss. v.g. R 220, 348, 558, 1003,
1153, 1219, 1302, 1455s, 1569, 1719, 1733
1791, 1821, 1832, 1835, 1855, 1883, 1890
1899, 1902s, 1914, 1936ss, 1954, 1966,
2004, 2200, 2202, 2243, 2272, 2276, 2359.
RA 782, 887, 1041ss (graec.)

5). RATIONE: 1-2.109.5ss; 3.Cg.148s

A) Actus perducentes ad finem slem. debent esse
fini sli. proportionati;

A. finis hois in ordine praesenti superat
eius ntram;

Ergo actus ducentes ad finem ejus supe-
rant ejus vires; unde ejus vires augeri
debent auxilio speciali indebito, scl.sli.
Polhe 93.

B. Etsi S.Th. agit de actibus salutaribus de
condigno meritoriis valet, a fortiori de
actibus salutaribus de congruo meritoriis,
siquidem ratio est eadem. scl impropositio:

DIFFICULTATES. W 294; Lahousse p33ss.

THEESIS 19

ETIAM AD INIITIUM FIDEI ET DESIDERIUM SALUTIS
GRATIA INTERNA ABSOLUTE NECESSARIA EST.

S.Th. I-2. 109.6; P. 97sqq.; Bellarminus: De gratia et libero arbitrio, I-6, cc.1-4; Suarez: De gratia I.2, cc.3sqq.; Beraza p.164sqq.; Mazella n.275.

INITIUM FIDEI: hic fides inchoata; distinguitur a fidio formalis.

FIDES FORMALIS: fides qua credimus quae divinitus revelata sunt ob auctoritatem Dei revealantis.

ut actus:

ut virtus: Dz 1789

NOTIONES PRAEVIAE:

a) JUDICIUM CREDIBILITATIS: Revelatio est CREDIBILIS

b) " CREDENTITATIS SPECULATIVUM: VIDEO

Revelationem esse CREDENDAM.

c) JUDICIUM CREDENTITATIS PRACTICUM:

Revelatio est credenda.

d) PIUS CREDULITATIS AFFECTUS: Volo ut credam.

Judicium credibilitatis, per se, non absolute

requirit gratiam. Dz 1786, 1790, 1794, 1812s.

Judicium credentitatis speculativum non videtur requirere gratiam; scil. supposito judicio credibilitatis, planum et ntlc. est ut ratio pronuntiet: video esse credendum.

"Ratio declarat evangelicam doctrinam mirabilibus quibus dam sigius tanquam certis certae veritatis argumentis vel ab ipsa origine emicuisse."

"(Aeterni Patris). Ex tali judicio certo credibilitatis, ntliter sequitur judicium credentitatis speculativum. Quod confirmatur ex experientia aliquorum conversorum. R. Th 1918: oct ss.

c) Judicium credentitatis practicum absolute requirit gratiam. R 1980: cogitatio: "esse credendum" debetur gratiae; idem in
Dz 178: initium fidei;
Dz 104: cognoscere quid faciendum sit;
Dz 135: sanctae cogitatio, pium consilium;
Dz 180: cogitare ut expedit.

d) Pius credulitatis affectus absolute etiam requirit gratiam. Dz 139, 178, 180, 200.

N.B. Non negatur tamen Deum posse dare gratiam ad a) et b).

De his: P 8. 171-6.

FIDES INCHOATA comprehendit:

- 1) actum intellectus practici, quo, perpensis motivis, judicamus credendum esse; hic actus vocatur judicium credentitatis et est judicium practicum credulitatis quod precedit immediate pium credulitatis affectum. (Dz 178) Cf. c).
- 2) actum voluntatis imperantis fidem formalem actus ille vocatur pius credulitatis affectus (Volo ut credam). Duo actus illi presupponunt judicium speculativum credibilitatis (i.e. res fidei credibilis est). Ad hunc ultimum actum gratia non est absolute necessaria. Cf. Dz 1790. Maz. 284; Cf d).

DESIDERIUM SALUTIS: seu initium justitiae, in hoc consistit quod homo ad gratiam obtainendam desiderat, quaerit, orat, conatur illam obtinere.

Dz 176 (invocatio); 177 (Purgari velimus).

N.B. Agitur in thesi de dispositione positiva; postea de dispositione negativa, utrum de facto existat.

SENSUS THESEOS: Etiam ad fidem inchoatam, quae, juxta doctrinam catholicam, constat judicio practico credulitatis et actu voluntatis imperantis fidem formalem, necessaria est necessitate absoluta, gratia interna entitative supernaturalis, quam nullum unquam praecessit meritum subjecti vel dispositio positiva.

Unde in hac thesi, nec affirmatur, nec negatur hoem. lapsum, perpensis motivis credibilitatis, posse solis viribus ntlibus, ntliter" velle credere" et quodammodo petere salutem.

Sed negamus hos actus esse tales ut Deum determinent ad gratiam conferendam; ho. scl. nequit ex seipso cognoscere quod sit credendum, eo modo quo fides divina credit i.e. ex sola Dei auctoritate.

ADVERSARI: Semi-Pelagiani.

NOTA: DE FIDE DEFINITA. Dz 176-178, (812-5).

PROBATUR:

- 1) SS: S.Joannes et S.Paulus asserunt fidem et justificationem ita esse donum Dei ut nemo possit illas habere absque interno auxilio divino, neque possit gloriari quasi ex suis operibus illas mereatur.

ERGO ad initium fidei...

Antecedens:

1 Cor 4.7,11-14:Dz 179,199; R 1734,1981ss; 2022
2071,2253;

Jo 6.44s: Dz 181,2029; R 1165,1890,2034;

Jo 6.64ss; R 1906,1946;

Phil 1.29: Dz 178,199,2029,R 1979.

Eph 2.8ss; Dz 178,199; R 1204,2159,2163;

Rom 11.35; 8.15,26; 1 Cor 7.26; 12.3; 2 Cor 3.5;

Phil 2.12;

Heb 12.2; Act 13.48; 16.17.

2) EX DOC ECCL. Dz 104, 135, 176, 8:

a) Ad initium fidci: Dz 141, 199, 797s; 1376ss, 1522, 2103, 3038s.

b) Ad desiderium salutis: Dz 139, 177, 198, 798, 898, 1520.

3) Ex PP. R 114; 808, 963, 1165, 1177; 1450, 1569, 1571, 1734, 1736, 1936, 1940, 1968, 1978, 1978, 1981s, 1984, 2001, 2004-7, 2034, 2045, 2163, 2227, 2243, 2246, 2278 Dz 105, 135, 176ss. *Beraza* n. 205; P. 98; *Pohlé* 102s; *Palmieri* th 26.p 192.

4) RATIONE THEOLOGICA constat, nam initium fidei et desiderium salutis sunt actus ducentes ad salutem supernaturalem, ideoque superant vires naturae. Cf. th. praeced.; 1-2. 109.6; Dz 798

SCHOL. Quae gratia sit necessaria et quomodo. P 101ss.

DIFF.: P. comp 249; P. 99; Beraza n. 205; Maz. n 298ss.

THEISIS 20

ETIAM HOMO HABITIBUS SUPERNATURALIBUS INSTRUCTUS OMNEM ACTUM SALUTAREM INDIGET AUXILIO GRATIAE ACTUALIS.

S.Th. 1-2, 169,9; P. 109sqq.; Beilarminus: De gratia et libero arbitrio, 1.6,c.15; Suarez: 1.2,c.25; cf.L3 c 8 n 23ss; Mazella n.256 sqq.; Beraza p. 190; Pohle p.110; D.T.C. Grâce 1678; Billot. p 106ss.

HOMO... INSTRUCTUS: est homo justificatus, seu ordinatus gratia sanctificante et aliis donis supernaturalibus quae per modum habituum infunduntur in hominem simul, cum caritate.

AD OMNEM ACTUM SALUTAREM: scil. ad pónendos actus qui his habitibus respondeant, requiritur, praeter concursum Dei generalem et principia illa operativa quae sunt habitus, actualis et supernaturalis tum illuminatio intellectus tum inspiratio voluntatis, ut actus illi sint siles..

INDIGET: non quidem ut elevetur, neque semper ut sanctur ejus natura, sed ut a Deo moveatur ad agendum supernaturaliter. S. Th. 1.c.; Mazella n.256.

ADVERSARII:

Molina, alii, Bellarminus (scd. quid). Nobiscum sentiunt: S. Th., Bonav., Aegidius, Cafreolus, Suarez, Jo.a.S.Th.; Vasquez, Pazz, Pesch, Jansens, Hugon, Beraz, Billot, Pègnes etc etc.

NOTA: Probabilior et communior.

PROBATUR:

1) Ex SS:

a) In locis S.S. jam citatis, praesertim 2 Cor 3 5; Phil 2,13; 1 Cor 12, 3; 15, 10; gratia dicitur

absolute necessaria ad actus salutares;

ATQUI in his locis agitur de justis, et gratia de qua est sermo videtur esse gratia actualis, siquidem ad actus spectat.

ERGO...

B) Confirmatur:

Jo 15:5 et Dz 809: influxus sc̄l. Christi debet esse continuus; Rom 9.16; 2 Thess 2:15s; Heb 13:21.

- 2) Ex CC. Dz 809, m197, 182s, 134, 141, 191, 200, 135, (Zozimus); Palmieri p 210ss.
- 3) Ex LITURGIA: "Actiones nostras quaesumus... Cf Dz 806 nota 1 et P III; Breviar: Off. S. Patricii 17 martii. lect 6; Missale: 11 Nov (S.Martini) Pelhe 113.
- 4) Ex PP: v.g. R 1792, 1942, 1556, 1572s, 2159, 2201; PIII.
- 5) Ex RATIONE (1-2. 109.9)

Homo habitibus supernaturalibus instructus constituitur in actu primo ad supernaturaliter operandum;

ATQUI qui est in actu primo ad operandum, non tamen indiget motione ab objecto supernaturali recepta, sed et motione Dei interna ad actu operandum, et quidem motione proportionata actui;

ERGO... Terrien: Grâce et gloire 2.56

ss

DIFF.: D.T.C. 1680; Beraza n.223.

A.b) DE NECESSITATE GRATIAE AD ACTUS HONESTOS ORDINIS NATURALIS.

PRAENOTANDA de erroribus Baii, Jansenii, Jansenistarum; P 113-120.

1.- Quid homo lapsus possit per solas vires naturales. P-120-147

2.- Quid homo lapsus non possit sine auxilio gratiae: P 147-185.

I

QUID HOMO LAPSUS POSSIT PER SOLAS VIRES NATURALES.

THEISIS 21

POTEST HOMO SINE AUXILIO GRATIAE ACTUS NATURALITER HONESTOS PONERE.

S.Th. 1-2, 109,2; 2-2,10,4; P. 120sqq.; Bellarminus: De grat. et lib. arb. 1.5, c.4,9-13; Suarez: De grat. l.l, cc. 2,3,6,7; Mazella 453sq.; Beraza n.329.

N.B. In tractatu de Vera religione vidimus quid intellectus possit: Dz 1785s, 1806s. Hac quaestione transmissa, quaeritur in thesi quid possit voluntas sine gratia. Dz 1794.

POTEST: i.e. habet vires tum physicas, tum morales.

HOMO: i.e. homo historicus, abstrahendo ab hoc utrum sit in statu infidelitatis, peccati vel justitiae, i.e. homo lapsus, per Christum redemptus.

ACTUS NATURALITER HONESTOS: i.e. actus conformis legi naturali, i.e. lumini rationis sibi relictac, dictantis quid faciendum, quid omittendum sit.

Talis actus neque haberet valorem moriti

supernaturalis, neque tamen esset peccatum.

(LEX AETERNA: voluntas divina ordinem naturalem jubens et perturbari vetans.

(LEX NATURALIS: participatio legis aeternae in homine.)

Quaestio est de jure, non de facto; abstrahimus scl. a quaestione utrum in hoc ordine providentiae, sint entitativē sles., an non.

GRATIA: donum supernaturale?

SENSUS THESEOS: Utrum sine auxilio gratiae sit in homine potentia tum physica, tum moralis interdum ethice bone agendi, imo et naturaliter superandi quasdam tentationes. Respondetur: Homo lapsus potest sine gratia aliquid bonum particulare facere.

ADVERSARII: Hussius, Wiclef, Lutherus, Calvinus, Baius qui docent hominem sine gratia justificante (caritate) non posse nisi peccare; quod quidem est contra fidem definitam: Dz 642, 817; cf. 776, 1027-1031, 651, 770.

Jansenius, Quesnellus, Pistorienscs, docent saltem gratiam fidei requiri ut aliquis actus non sit peccatum. Dz 1298, 1351sqq. Quod etiam damnatum est, non tamen explicite ut haereticum. Dz 1025. D.T.C. Baius 43sq. Dz 1298. Augustinienscs. P.143; DTC: Augustinismus; Baius. col 85 fine.

NOTA:

PROBATUR

1) EX DOC ECCL.

a) Indirecte:

Dz 817, 1035, 1298. Unde sic arguitur:

Non datur actus indifferens in individuo:

ATQUI non omnis actus hominis lapsi sine gratia
cliciti est moraliter malus;

ERGO aliquis actus ejus moraliter bonys.

b) Directe: Dz 1027, 1037, 1065, 1352, 1389s, 1524.

2) Ex SS simul cum PP.

Rom 2.12-15 (Cornely in h.L.) et R. 1733. Verumtamen; 1905; Dz 1022; P. 122.

3) Ex PP:

a) Quando CC. et loquuntur de necessitate gratiae semper restringunt necessitatem illam ad actus salutares, actus scil. "sicut oportet", "sicut expedit", front convenit", "recte", ad salutem, pietatem, justitiam, sanctitatem veram.

b) Actus illis absque gratia vocantur a PP. "sterilia", praeter viam", inania ad vitam aeternam", "quis non pro sunt" inno "mala".

c) PP qui scripscrunt contra Pelagianismum ut S. Aug. Prosper, S. Fulgentius (P. 122) hanc potestatem tribuunt naturae humanae. v.g. R 1162, 1220, 1528, 1733, 1795, 1905 (Dz 1524) 2244s, 2272, P. 122; Polhc pp 58s.

4) Ex TT. 1-2.109.2. Consentient paucis exceptis.

5) ADDE quod in utroque Testamento nonnulla facta peccatorum et infidelium laudantur quin nil indicit ea cum gratia fieri: Mt 5, 46; Lc 10.33.

V.G. Nabuchodonosor, Cyrus, Romani probantur, praeclamantur: Ez 29.20.

6) RATIONE:

a) Impossibilitas ponendi actus aliquot naturaliter honestos sine auxilio gratiae proveniret vel ex impotentia physica vel ex impotentia morali;

ATQUI neutrum dici potest.

ERGO

MINOR: talis actus est ntlis; unde proportio-
natur viribus ntlibus; pecc. orig. nec
lib. arbit. perit, nec natura totaliter
ohysice mutata est et depravata. Unde:

a) Quod praecepitur lege naturali est con-
forme rationi, quum lex naturalis sit
ipsum dictamen rationis.

ATQUI praeceptum conforme rationi non
jubet impossibilia;

ERGO praeceptum legis naturalis non est ho-
mini physice impossibile.

b) Neque impotentia moralis quia quaedam sunt
ex his praeceptis quae nullam praebent dif-
ficultatem ut praeceptum amandi parentes,
vel alia hujusmodi. Dz 1030.

B0 Secus natura dicenda esset inyinsece et
totaliter corrupta, quod non est.

Cf. Tract. de Pecc. Originali.

COROLL.: Practice sequitur opera bona; praes-
ertim publica hominibus placentia, non
esse signum certum amicitiae cum Deo.

SCHOL. I. De sententiis Vasquesii et Ripal-
dae. P. 126 sq.; L.T.C. Grâce: 1581;
Polhe 68; Mazella 461sqq. Dz 1034, 1524.

SCHOL. 2. Num homo solis viribus naturali-
bus possit Deum diligere super omnia
P.128 sqq.; D.T.C. 1585 sqq.; 1-2,
109,3.

DIFF.: P.123; P.Comp.217; Beraza n. 346 sqq
W.n 307. Inst.

THESIS 22

NON OMNIA OPERA QUAE FACIT HOMO IN STATU PECCATI AUT INFIDELITATIS PECCATA SUNT.

S. Th. 1-2, 109 et 2-2, 10, 4; Suarez l.l, c. 4 sqq.; P. 132 sqq.; W. 302 sqq.; Beraza 311 sqq.; Polhe 73 sq.

STATUS INFIDELITATIS est status eorum qui nondum credunt fide supernaturali.

STATUS PECCATI est status eorum qui habitualiter sunt aversi a Deo, fine ultimo.

SENSUS THESEOS: In thesi praecendi abstraximus a quaestione num homo ita agens sit in statu gratiae aut saltem fidem habeat, quamvis argumenta valerent etiam pro homine peccatore et infideli. Haec thesis ponitur praesertim contra Baianos.

Quaestio scl. non est tt. de facto, sed de jure; utrum scl. opus, eo ipso quod est opus peccatoris aut infidelis sit peccatum; agitur, ut patet, de peccato formaliter sumpto non tt. materialiter accepto.

ADVERSARI: Wicleff, Hus, Lutherus, Calvinus, Baius, Jansenius, Augustinenses.
Cf. W. 302; Beraza 311 sqq. P 132 Dz 1394, 1395, 1398; 1035, 1040, 1027, 1294s, 1297, 1298, 1301.

NOTA: In quantum docet fieri posse opera bona ante justificationem: DE FIDE DEF. Dz 798, 817 sq.

In quantum docet etiam ab infidelibus fieri posse opera quae non sint peccata, sed moraliter honesta: thesis est theologice CERTA.

PROBATUR:

1) Ex S.S.:

A) In S.S. saepe laudantur peccatores et infideles propter opera quae fecerunt (Ex 1, 15sqq.; Heb 11,31; Is 45,26sq.); invitantur ad eleemosynas dandas, ad orandum, ad poenitentiam faciendam (Eccli 21,1; Ez 18,30; Dan 4,24; 2 Mach 1,5; Mt 5,46; 2 Par 36,22sq.). Proponuntur exempla Manassis (2 Par 33,11sqq.), publicani (Lc 18, 13sq.), Zachaei (Lc 19,2sqq. (1 Cor 2,4-6; Act 17,26-28; Sap. 13,1).

ATQUI S.S. non laudat neque commendat peccata.

ERGO...

B. Rom 2.14ss. P 139. Dz 1022

Supponit scl. Apostolus Gentilesq; aliqua praecepta legis ntlis. servare, etsi non dicat utrum sit cum gratia vel absque gratia, etsi docuit in Rom 1.21ss non potuisse integrum legem ntlem. servare, immo ne quidem principaliora praecepta.

2) Ex DOC ECCL: Dz 642, 817, 1025, 1027-31, 1035, 1037s, 1040, 1092, 1294, 1297s, 1301, 1304, 1351, 1389, 1395, 1409, 1523s.

3) Ex PP: P 136

a) S.Aug. distinguit inter caritatem divinam et humana est vel licita vel illicita R 1528, 1733, 1827, 1973.

b) Quando dicunt actus infidelium esse peccata, intelligunt opera illa non prodessere ad salutem; v.g. R 1450 (Quid boni meriti); 1463 (inanis) 1472 (sola bona opera sunt ex fide), 1528 (humana) 1729 (non salutaria) 1902s (non vera virtus) 1904s (naturaliter quae legis sunt, ut cumque fecerunt, 1943 (sine caritate nil fit bene) 2041 (falsa virtus) 2042

{steriliter}, 2244s (nil profuit ad salutem; 1809
(Dz 195); 1761 Cf 1893, 2037.

c) Admittunt actus bonos apud infideles v.g. R 415
(comprehendere veritatem), 982 (Mores), 1162 (Mores)

4) RATIONE:

(Ex falso supposito cui innititur error contrap-
rius)

Juxta adversarios ideo opera peccatorum et infide-
lium essent peccata quia procedunt ex mala cupiditate;

ATQUI haec suppositio est falsa;

ERGO...

MINOR: Falsum est hominem qui habet caritatem neces-
sario duci caritate, cum vero qui caritatem non ha-
bet necessario duci mala cupiditate. Nam

a) Nullus habitus, sive bonus, sive malus, necessario
influit in omnem actum, siquidem justus potest
peccare. Ergo a pari injustus potest honeste agere.
2-2,10,4; 2-2,23,7,1m.

b) Falsum est actum qui non prodedit ex caritate
esse peccatum. Nam ad honestatem actus sufficit
conformitas cum dictamine rationis, non vero re-
quiritur ut sit ex caritate.

P. 133; Beraza 324.

5) EX HISTORIA: Cf Month 1930; vol 155 p.20.:

THE HIPPOCRATIC OATH (460 B.c.). I swear by Apollo
Physician, by Asclepius, by Health, by Panacea and by
all the gods and goddesses, that I will use trea-
tment to help the sick according to my ability
and judgement, but never with a view to injury and
wrong-doing. Neither will I administer a poison to
anybody when asked to do so, nor will I suggest
such a course. Similarly I will not give to a woman
a pessary to cause abortion. But I will keep pure
and holy both my life and my heart. I will not use
the knife, not even, verily, on sufferers from the-
stone, but I will give place to such as are crafts-
men.

SCHOL.L. Quomodo peccatum dici possit quidquid non cst ex fide et caritate: P 34s, 123s, 137, 144-7.

SCHOL.2: Notiones ad solvendas diff.

- a) Peccator agere potest qua peccator, vel qua homo immo qua fidclis; pariter discebdum dc infideli.
- b) Dominium sive caritatis sive cupiditatis essecpotest vel habituale vel actuale.
- c) "Sine caritate" intelligi potest vel negative, vel contrarie.
- d) Caritas intelligi potest slis.; vel ntlis. et haec ultima, licita vel illicita.
- e) Actus bonus est vel ethice bonus (ntlis, stcrilis), salutaris lato sensu (de congruo meritorium) vel salutaris) stricto sensu (de condigno meritorium).

DIFF: P 134, 137; V 306ss; Bcr 317ss; 526ss.

A.b.2. QUID HOMO LAPSUS NON POSSIT SINE GRATIA.

N.B. In sequentibus thesibus agitur de grat. actuali non praeccise ut necessaria ad slitatem (Elevans) sed ut necessaria ratione infirmitatis humanae (sanans) P. Ll2 fine.

THESES 23

IN HOC STATU NON POTEST HOMO SINE AUXILIO GRATIAE DIU SERVARE TOTAM LEGEM NATURALEM, NE QUOAD SUBSTANTIAM QUIDEM.

S.Th. 1-2, 109,4; Suarez l.l, c.26sqq.; Bellarminus: Do gratia et lib. arb. l.5, c.5, c.5sqq.; P. 147; W. 308sq.; Billot q. 109, th.2.

IN HOC STATU: nempe in ordine historico seu in praesenti statu naturae lapsae et reparatae.

NON POTEST HOMO: i.e. etsi habeat potentiam physicam tamen moralem non habet. Aliis verbis, non potest, non quidem propter physicam impoportionem facultatum sed. se, sed propter statum infirmitatis cui, in ea in qua nunc versamur oeconomia, non aliter remedium adhibetur, quam per supernaturalis gratiae Christi influxum. i.e. impotentia illa oritur ex summa difficultate ad quam superrandam tanta constantia et fortitudo requiritur, quantum hoes. nunquam exhibent NTRLITER Cf. Pagell: th.18.

Potentia physica hic accipitur ex ipsa natura facultatum sed. se, i.e. ex proportione quac-
eis intrinsecce inest ad certos actus, quidquid

sit de impedimentis quae aliunde existere possunt, vel supervenire.

Potentia vero moralis eas addit conditiones quibus impedimenta tolluntur, saltem quantum necesse est ut illa adsit possibilitas, quae juxta communes operandi normas apud homines vere expedita et dicitur et est.

Cf. Billot (1) De grat. 41.

Impotentia moralis oritur ex imperfectione judicii, ex inconstancia voluntatis, ex tandem et repugnativa dimicandi. Agitur de peccatis mortalibus, quia nec cum auxilio gratiae possunt vitari oia. peccata venialia. Vid. Pagell th. 25.

SINE AUXILIO GRATIAE: relictus cum solis viribus naturalibus.

DIU: Nequit mathematicice determinari, nec ad hiram; sed diu humano modo servaret legem qui per plures menses vel etiam annos eam srevareret.

Breve potest hoc eam servare: quia hoc idem sonat ac non semper mortaliter peccare.

LEX NATURALIS: lex aeterna subdito vi naturae manifesta formaliter ut lex, scil ut obligans.

TOTA: i.e. quoad omnia sua praecepta absoluta et perfecte cognita. Billot 68 nota.

PRAECEPTA enim legis ntlis. considerari possunt

a) distributive= seorsim= singulariter=dive.

=particulare; vel

b) collective =tota.

QUOAD SUBSTANTIAM: i.e. scd. ea quae pertinent ad bonitatem mere ethicam ita

ut actus habeat ea quae sufficient ad hanc honestatem pure naturalem, scd. nempe modum et finem naturaliter debitum.

Non ergo agitur de actibus salutaribus.

Hic enim, multum valet distinctio inter substantiam actus et modum actus,

Actus, quo mandatum observatur, diciyut fieri

QUOAD SUBSTANTIAM, quando

a) opus diligere inbetur MATERIALITER fit v.g. diligere parentes; et insuper

b) opus fit scd. suam naturam MORALEM; modo scl. et fine ntrliter. debito MODUS autem actus est ipsa eius slitas. im qntum. scl. idem opus materiale v.g. diligere parents, fit, non iam pro solo fine ntrliter bono sed propter Deum auctorem ordinis slis. et beatificantem.

Illi qui non distinguunt actus sles. ex obiecto formalis, modum actus vocant tt. id quod ordinat actum ad finem slem, hoc est ipsum procedere a facultate elevata; unde etiam sub nomine modi intelligunt slitatem. actus. Boyer th. 6; Pagell. Assertum 6.

ADVERSARII: Pelagiani. P. 147. R 1413.R.1355,1412, 1411,1855,1888,1894,1902,1976,2019 fine

NOTA. Multis non videtur esse de fide definita, nec simpliciter de fide, quia tum SS. tum CC. pracsertim quae hanc propositionem asserre videntur, non omnino evidenter apparent agere de mandatis legis ntlis. quoad substantiam tt. consideratis.

Quia tamen iidem textus, cum solida ratione ad hoc pertingere ostenduntur, dicendum saltem cum Suaresio, "doctrinam hanc esse conclusionem theologicice certam, ut contraria non solun iam temeraria sit, sed etiam errori proxima"(l.26.n.12). Immo videtur tatione PP. (Boyer). Billot dicit de fide. (Dz 104,137); DTC Grâce 1584.

Certo certius est Proxima fidei.

PROBÁTUR:

1) Ex S.S.: Rom cc:1,2,7,8.

In his textibus, tum Judaei, tum Gentiles constituuntur peccatores contra legem naturalem (cc. 1,2); ipsa lex mosaica (lumen absque fortitudine), etsi sancta, quum cognoscitur est occasio peccati; ratio hujus depravationis est concupiscentia quae pugnat adversus spiritum; unicum medium vincendi concupiscentiam est gratia Christi.

ATQUI si Judaei, etiam cum lege mosaica, non possunt propter concupiscentiam servare legem naturalem, multo minus id praebere possunt Gentiles sine gratia.

ERGO homo, in statu praesenti, non potest sine auxilio gratiae diu servare legem naturalem.

P.150ss; Prat in h.l; Tobac in DA grāce 334ss.
DTC 1584 sq.

B.Rom 7,23.

Lex membrorum ita repugnat legi mentis ut ho absque gratia ho evadat captivus peccati mortalis;

Atqui lex membrorum=concupiscentia; lex mentis= lex ntlis;

Ergo ho sine gratia Christi laborat impotentia morali, orta ex concupiscentia, implendi totam legem ntlcm. Cf Philips: Le problème du moral d'après S.Aug. pp.75-93.

c) Alia loca: Tit 3.3; Gal 2.16,21;3.10s;
2 Cor 3.6; 12.7ss; 1 Cor 15.56s. P 151

2) EX DOC.ECCL.:Dz 103s,105,132,182,183,806.
Innoeentius I: P.L.33,781.

3) EX PP.: Pugnantes contra Pelagianismum docent gratiam esse omnino necessariam. non tt. ut salutariter agatur, sed etiam ne homo superetur a concupiscentia; considerant scl.gratiam non ut "elevans" sed ut "sanans". P 152ss.

v.g. R 1162, 1719, 1731, 1933, 1941.

4) Ex TT. 1-2.109.4.

5) RATIONE:

a) Experientia constat totam legem naturalem non diu servari ab infidelibus absque peccato, imo, ne a fidelibus quidem communiter vitari omnia peccata mortalia contra legem baturalem (imo et peccata contra naturam).

ATQUI hoc indicat dari in homine impotentiam moralem diu observandi totam legem naturalem.

ERGO. P. 154.

Hoc a posteriori. Nunc a priori:

b) Ut homo omnis mandata naturalia sine gratia servare diu posset, oporteret ut apud illum amor Dei invisibilis, praemii futuri, honestatis abstractae, vinceret appetitum rerum sensibilium praesentium, attrahentium et hoc etiam in gravibus temptationibus, quae diu abesse non possunt.

ATQUI in homine lapsi hoc est moraliter impossibile propter rebellionem appetitus inferioris.

ERGO...P.155.

SCHOL. I. Ex necessitate specialis auxilii ad recte vivendum juxta legem naturalem in praesenti statu, non recte concluderetur naturam hominis exigere gratiam supernaturalem ut complementum sibi debitum. P. 155.

Bellamy: La théologie catholique au 19ième s.
p.254-257. Mazella n. 396 sqq.

SCHOL. 2. Ex veritate schol.1, eruitur falsitas theorie nixaee principiis immanentiae exigitae a quibusdam apologetis, np. ex impotentia hominis assequendi illam perfectionem moralem cuius ntle. desiderium habet; hoc enim desiderium versatur indeterminate circa aliquod auxilium divinum conveniens, non autem determinate circa adiutorium divinum sic... Datur np. necessitas alicuius auxilii sive ntlis, sive

slis; hoc de jure- De facto auxilium illud
ntræ, ~~pure~~ ~~asset~~ auxilium ntræ, debitum
sel.naturale; in statu ntræ; lapsae est
auxilium sle. quod ntræ, non debetur. Dz
2103; Schiffini 93.III; Van der Meersch
n 80ss; Rivière: Le Modernisme ds.l'Eglise
Blondel.

DIFFICULTATES: W 312ss; 310; Mazella 396ss.

THEISIS 24.

OMNI HOMINI DIU HABENTI USUM RATIONIS OCCURRUNT
TENTATIONES TAM GRAVES UT SINE AUXILIO GRATIAE EAS
NON POSSIT HONESTE SUPERARE.

S.Th. 1-2,109,4,8; P.156sqq.; Suarez 1,23sq.;
Bellarm.: De Grat.et lib.arb.l.5,cc.7 et 8; W.317
sqq.; Beraza p.267.

Haec est accuratior determinatio thesis praecedentis. Praeter enim tentationes sunt aliae difficultates quae hominem impedire possunt.

OMNI HOMINI: in suppositione universalis absoluta,
sive sit homo peccator, sive justus.

DIU: saltem per plures menses, et etiam per aliquot annos.

HABENTI USUM RATIONIS: habenti facultates ita evolutas ut possit perfecte distinguere inter bonum et malum morale.

TENTATIONE: difficultas quaecumque ad fidem vel mores hominis spectans.

Tentatio probationis: Gn 22,1.= non directe ad malum inducens.

Tentatio seductionis: difficultas directe ad malum inducens, seu sollicitatio ad peccandum. Habetur quoties eo tempore quo bonum faciendum est, occurrit motivum avertens ab hoc bono, vel quoties instat aliquod incentivum ad malum faciendum. Oritur aut a natura corrupta, aut a aliis hominibus, aut ab objectis externis aut a diabolo.

GRAVES: Non praecise quae, vel quia, sollicitant

ad laeden^dum peccatum grave, sed quae gravis difficultatem gignunt et ad peccatum vehementer sollicitant, et hoc quidem sive relate ad subjectum, sive per se et simpliciter. Illa n^emp^e est quae pertinaciter; constanter et moleste suadet, (Gravis scd: quid; vel propter intensitatem (intensive), vel propter durationem (extensiva) Gravis simpliciter; intensitas et duratio quae ita durat ut intellectus obscuretur et voluntas defatigatur, praesertim ex diutinitate.)

Agitur de tentatione simpliciter gravi et quidem ad peccatum grave.

Non agitur de tentatione quae liberum usum rationis impedit.

Non dicimus hominem lapsum sine gratia nullam gravem temptationem superare posse, quis vix probari hoc posset ex fontibus revelationis; sed dicimus quod dari possunt tales tentationes quae sine gratia vinci nequeunt.

De facto, nulla occurrit tentatio gravis quin simul adsit gratia. P. 157, 163.

SINE AUXILIO GRATIAE: i.e. cum scilicet viribus naturalibus.

TAM GRAVIS...UT NON POSSIT: propter nempe impotentiam moralem, non physicam, voluntate remanente ligera.

HONESTE SUPERARE: Triplex enim potest esse victoria: vitiosa, supernaturalis, moralis tamen naturaliter. P. 158; W. 318.

Un thesi agitur de victoria ethice honesta.

ADVERSARIII: Pelagiani.

NOTA: Theologice certa. Suarez I, 26, 12.

PROBATUR: 1) Ex S.S.:

a) Ex praecepto orandi:

Christus non jubet orare, ne ob infirmatatem carnis succumbamus temptationi;

ATQUI oratio non esset semper necessaria si homo posset omnes temptationes superare vel eis diu resistere absque speciali Dei auxilio.

ERGO

MAJOR: Mt 6,13; 26,41; Lc 18,1,6s; ubi jubemur rogar, non ut non sit tentatio, sed ne ipsa superemur. P. 159; 2-2.83.9.

b) 1 Cor 10, 12sq.; Eph.6,10sqq. etc.

S.Paulus invitat fideli ad perpetuam cautelam quia conflictatio ipsius est adversus potestates superiores temptationem tamen superari posse dicit cum speciali Dei auxilio;

ATQUI haec indicant hominem sine tali auxilio non posse diu superare temptationes quae sibi occurrunt.

ERGO

c) Job 7.1; 14.1; Rom 7,23ss; 2 Cor 12.9; Gal 5.17; 2 Thess 3.3; 2 Tim 2.3,5; 1 Pet 5.8ss; Sap 8.21

2) EX DOC. ECCL.: Dz 132s, 135, 103, 182, 190, 187, 1029sq., 806. P. 161.

Intima persuasio et praxis fiducium testatur hunc esse sensum Ecclesiae P.162.

3) EX PP.: Explicita est doctrina S.Aug. et PP. qui contra Pelagianos scripsierunt. Omnes docent etiam justificatis necessarium esse speciale auxilium ad temptationes superandas. P. 161.

v.g. R. 548, 1191, 1210, 1263, 1404, 1406, 1504, 1509, 1592 1718, 2201; 485, 1153, 1956, 2227.

Vita est militia: RA 90, 120, 165, 327, 483, 498, 594, 734, 990, 1174.

Ex technica necessaria et difficili ad eas vin- cendas: RA 33, 36, 99, 148, 175, 190s, 193-6, 203, 207s, 232, 478, 484, 547, 567, 594, 772, 837, 931, 957, 968, 1029.

SCHOL. I. Ratio illius impotentiae non est quae-
renda in ipsa tentatione seorsim sumpta,
sed provenit ex diuturnitate temptationis
et ex eo quod saepe neccitur cum longa serie
difficultatum. Vehementia ipsius temptationis
gignitur ex eo quod bona sensibilia diu et
continuo intellectum et voluntatem sollici-
tant eorumque vim resistendi minuunt. Unde
accedente temptatione diaboli, homo impotens
est ad diutius resistendum, nisi a superiore
agente juvetur. Tamē remanet homini potestas
libere volendi resistere, neque uilum instans
assignari potest quo desit potestas tum phy-
sica, tum moralis resistendi, ideoque vere
peccat. Si tamen sumuntur omnia instantia
collective, unum certo erit quo non volet
adhibere vires quae sibi praesto sunt ad re-
sistendum.

P. 164ss. Cf 1-2.109.8.

SCHOL 2: Quonam auxilio homo indigeat ad su-
perandas temptationes. P. 169sqq.

SCHOL 3: Requiruntur tum illustrationes in-
tellectus, tum inspirationes voluntatis.

Dz 139,141. P.171ss.

DIFF.: W. 319; Beraza 207sq.

THESES 25.

NULLUS HOMO, NE JUSTUS QUIDEM, SINE SPECIALI PRIVILEGIO POTEST DIU VITARE OMNIA PECCATA **VENIALIA**.

S.Th. 1-2, 109,8; Suarez:1,9,cc.7 et 8; P. 173 sqq.; V. 321sqq.; Mazella n.341; Beraza p.231; Billot th.5.

N.B. Hac thesi excluditur perfecta impeccatia a Pelagianis statuta de multis hominibus justis, et statuitur etiam homines justos communiter incurrire saltem quaedam venialia peccata.

PECCATUM VENIALE est illud quod, vel propter levitatem materiae, vel propter imperfectionem actus, i.e. propter defectum cognitionis vel voluntatis.

PRIVILEGIUM est aliqua exceptio a lege generali et odiosa.

SPECIALE: i.e. quod honini rarissime conceditur. Est igitur, in hac thesi, donum distinctum a gratia sanctificante et a gratiis actualibus quae ordinarie hominibus conceduntur juxta supernaturalem Dei providentiam.

DIU: i.e. saltem per aliquot dies. Si quis diceret omnia peccata venialia posse vitari per unum diem, non diceret aliquid improbabile.

"Existimo tamen hoc tempus non posse omnino definiri, quia pendet a variis circumstantiis ut ex complexione et dispositionis hominis ex consuetudine, ex vitae statu, et similibus. Solum dicere possumus majori tempore vitari peccata del berata, quam quae fiunt ex surreptione". S.9.29; Maz 348; Ber 251.

Unde "diu" de qua in hac thesi, brevius est quam in thesibus praecedentibus.

IMPOSSIBILITAS illa non est physica sed moralis, antecedenter quidem ex maxima difficultate, consequenter ex defectu fortitudinis et constantiae. P. 175; Mazella 253sqq.

Impotentia i la scl. est

- a) Terminative vaga et indeterminata; v.g.
- b) Respectu venialium pecc. collective non separativim seu divisim sumptorum.
- c) Antecedens non consequens usum libertatis
- d) Antecedens moralis; et quidem,
- e) simpliciter talis (strictè dicta) non tt. scd. quid (late dicta);
- f) auferibilis ex speciali privilegio v.g.
B.V.M.

ADV: Pelagiani R 1355, 1888, 1894, 1976, 2019;
Novatores 16i. saec.

~~EX~~ SUS. THESEOS:

Cum ordinaria gratia non datur potentia moralis et expedita vitandi peccata venialia semi delibera omnia collective sumpta; etsi negari nequeat hominem ita a Deo adjuvari, ut possit in nullum peccatum veniale cadere.

NOTA: De Fide definita:Dz 106-8; 804, 810, 833.

PROBATUR:

1) Ex SS (Sed. interpretationem cc et PP).

A) Jac 3.2 (Dz 107); Mt 6.12 (Dz 107; R 1536, 1781, 1976); Mc 11.25ss; 1 Jo 1.8 (Dz 106; 1794, 1918).

In his locis,

- a) omnes homines dicuntur frequenter peccare;
- b) omnes, etiam justi, a Christo jubentur rogare veniam delictorum;
- c) hanc veniam rogare jubentur quoties orare incipiunt.

ATQUI si omnes homines, etiam justi, tam frequenter
alittunt peccata, dicere cogimur hominem, sine speciali
privilegio, non posse diu vitare omnia peccata saltem
venialia semideliberata.

ERGO

P.176,178; Van Noort 48.

MINOR: Ibi enim habetur impossibilitas moralis saltem
consequens, ubi fere nemo facit quod est faciendum.

B) :Prov.24.16; Eccl 7.21; 1 Jo 3.4,6,8,9; 2 Par
6.36; Job 37.7; Ps 142.2; Dan 9.15,20; 1 Jo 3.6.

2) Ex DOC ECCL: Vide supra.

3) Ex PP: P.179; R 527,981. (1382), 1509,1536,1722,
1733,1737,1801,1846,1888,1894,1918,1921,1976,2091,
2201; Non negant hoes absolute per Dei gratiam posse
esse sine peccato in hac vita, sed FACTUM NEGANT:R 1720,
1794.

4) TT: 1-2.109.8; 74.3.2m; 3.79.4.2m.

5) RATIOJE et EXPERIENTIA

Non probatur sed suadetur. Van Noort 50. Nam etiam
justis remanet prava concupiscentia.

ATQUI ii in quibus remanet prava concupiscentia
non possunt diu vitare omnia peccata venialia semi-
deliberata.

ERGO

MAJOR: Ex Dz 792, ex experientia et ex consensu theo-
logorum.

MINOR: 1) Ex experientia;
2) Ex ratione, nam.

Ut vitentur omnia peccata, etiam venialia, omnes
et tam varii motus insurgentes in anima perfectissime
subjici debent imperio voluntatis;

ATQUI in iis in quibus manet prava concupiscentia
non omnes motus insurgentes in anima ita perfecte
subjiciuntur dominio voluntatis.

ERGO P.182; 1-2,109,8.

SCHOL.1. DE POSSIBILITATE VITANDI OMNIA PEC-
CATA VENIALIA PLENE DELIBERATA.

Durandus quidem tenet justum posse ea omnia vitare. At alii communius docent cum sola ordinaria gratia omnia peccata venialia deliberata non vitari posse per totam vitam. Ratio sumitur etiam ex imperfecta subjectione appetitus inferioris. Sed conceditur sanctos per diminutionem fomitis et per abundantiam gratarum, diu et praesertim in fine vitae, a talibus peccatis abstinere. Conclades non cuiuscumque suadendum esse votum vitandi omnia peccata veniafia deliberata: Boyer 99; P 174.

Beatus Claude de la Colombière: Projet d'un voeu.

SCHOL.2. Quid de modo apud Sanctos, sese accusandi. RAM 1924.217-33: Humilité et Vérité (J.de Guibert).

SCHOL 3. DE NATURA PRIVILEGII PRAEDICTU

Quum necessitas aliquando venialiter peccandi, sed. praedicta, oriatur ex prava concupiscentia, privilegium speciale a Trid. memoratum, consistet in immunitate a motibus concupiscentiae, sive illa immunitas conferatur per restitutionem doni habitualis integratatis, sive per continuam seriem auxiliorum actualium efficacium. Hinc patet, que jure multi TT. cum Suarez dicant, donum gratiae quo habeatur potentia moralis omne omnino (pecc. vitandi esse) privilegium in sensu strictissimo, "privilegium contra legem"; universalis enim lex est, ut ho in statu ntrae. lapsae concupiscentia laboret. Et inferes praevileg. praedictum intimr connecti cum immunitate a peccor. Quo posito, omnino cohaerent doctrina Eccl.ae, tcnentis hoc privileg. B.Vi. Mariae concessum esse, et sententia communis TT juxta quam, nulli alteri unquam collatum fuit. DIFF. W. 322; Mazz 359s; Ber 263.

THESIS 26

PERSEVERANTIA FINALIS EST MAGNUM DEI DONUM ET SINGULARE BENEFICIUM.

S.Th. 1-2. 109.10; 2-2.137; B. De grat. et lib. arb.2.9-15; S.10.4ss; P 185ss; Maz 306ss; Van Noort 40ss; Ber p.214ss.

PERSEVERANTIA tripliciter intelligi potest. S.Th. l.c
a) habitus mentis per quem homo firmiter stat, ne removeatur ab eo quod est sed. virtutum, per tristitias irruentes. (Fortitudo)

b) habitus sed. quem homo habet propositum perseverandi in bono usque ad finem.

Illi duo habitus simul cum gratia sanctificante infunduntur.

c) Continuatio quaedam boni usque ad finem vitae.

In thesi, agitur de hac ultima, seu de perseverantia quae est actus, scl. ipsum perseverare in bonum usque ad finem.

S.Aug:R 1992s, 2028.

PERSEVERANTIA IMPERFECTA: ea quae durat ad centum vitae tempus, non autem ad finem vitae inclusive

Talem dari perseverantiam est De Fide Definita.

Dz 827. Cf R 1992s..

PERSEVERANTIA PERFECTA: stabilis permansio in statu (sive primo sive repetito) gratiae scftix, conjuncta cum morte in statu gratiae. Includit perseverantiam tum activam, tum passivam. Mt 10. 22;25.21; 2 Tim 2.5; 4.7ss;

ACTIVA (elementum internum, materiale): est exercitium perdurans actuum liberorum qui ad statum gratiae conservandum pertinent. Dz 132, 806m.807; R 1947, 1999.

PASSIVA (elementum externum, formale): est terminatio vitae in statu gratiae, seu immissio opportu-

na mortis. Sap 4.11,14; R 1949,2002.

MERE PASSIVA: illa quae unice pendet a Dei providentia, non ab homine, ut perseverantia amentium, vel infantium baptizatorum morientium ante usum rationis, vel adultorum morientium immediate post acceptam justificationem Mt 2.16.

Haec fortasse non est perseverantia grammaticaliter accepta, sed utique theologica, et ut patet magnum Dei donum.

MAGNUM DEI DONUM: nempe mors in statu gratiae nulli justo debetur, nec est adscribenda nostris meritis, neque nostris viribus etiam supernaturalibus, sed provenit ex actu benevolentiae divinae distincto ab aliis. Magnum quia conjunctam habet vitam aeternam, et quia necessarium ut quis simpliciter perseveret. Est omnino gratuitum et ex beneplacito divino prode- dens. R 1993,1999s, 2002.

SINGULARE BENEFICIUM: seu speciale auxilium, distinctum scil. tum a generali Dei concursu, tum a gratia habituali, et habitibus per se infusis, tum a dono "ton posse perseverare", tum gratiis actualibus quae connaturaliter justis conceduntur. Non consistit in habitu aliquo, sed in speciali protectione et providentia divina, qua fit ut electi peccatum vincant, bonum agant et morte tollantur dum in statu gratiae permanent. R 1958.

Constat igitur et internis et externis donis.

Beneficium illud, ideo singulare, quia dicit a) Collationem gratiarum efficacium prae mere sufficientibus: R 1958,1995 fine;

b) Auxilia externa quibus justus avertitur a peccato gravi R 1504.

c) Praevisam et intentam a Deo concidentiam mortis cum statu gratiae: Mt 24.42,46.

S Aug: " finis vitae huius non in his. sed in Dei sit potestate,"

d) Consecutionem salutis aeternae. R 1957.

§) Quaedam non cades ullo modo, sub merito:

scl. 1) inchoatio = prima gratia efficax.

2) progressus = series " rum eff.

3) consummatio scl.

ultima grat. eff.;

Mors in statu gratiae.

ADDENDUM videtur tale donum immediate connecti cum ipsa praedestinatione. Quodcumque enim sit sistema quod inter probata systemata quis elegerit, denique tandem, series illa gratiarum efficacium usque in finem importat, ex parte Dei, liberrimam electionem illius ordinis rerum, in quo praevidit talem hominem (S. Paulum) talibus determinatis auxiliis finaliter consursum. P. 189sq.; Mazella 314-317.

ADVERSARIUS: Semipelagiani et Novatores XVII s.

NOTA: Requiritur speciale auxilium ad diu permanendum in statu gratiae. De Fide Def. Dz 832.

Quod perseverantia finalis sit magnum Dei donum et singulare beneficium: Est theologice certum quantum ad perseverantium activam totidem verbis docetur a Conc. Trid. Dz 826 (806), 183; 132.

Quod factum moriendi in statu gratiae sit donum distinctum ab aliis: Certum

PROBATUR Argumento duplicis gradus:

A) PRETER GRATIAM SANCTIFICANTEM REQUIRITUR SPECIALE AUXILIUM AD PERSISTENDUM IN STATU GRATIAE.
Van Noort 41.

1) FEX S.S.:

A. Juxta S.S. justi servant justitiam suam inter multas difficultates et certamina (1 Cor. 9, 24-27; Eph 6, 11sq.; 1 Pet 5, 8 sq.; Jo 15, 4, 9, -cum timore et tremore salutem suam operari debent (Psal 2, 12).

- orare debent ne succombant tentationi (M¹ 6, 13), - gratiae tribuenda est victoria (1 Cor 10, 12sq.)

ATQUI haec omnia clare ostendunt perseverantiam

in justitia esse donum Dei speciale, distinctum a gratia sanctificante et

ERGO

B.Ps 118; Mt 26.41; Lc 18.1; 1 Tim 6.12; Heb 10
32; 12.1.

2) Ex LITURGIA: Ex precibus v.g. in Missa,
litanis.

3) Ex DOC ECCL: Dz 132, 183, 192, 806, 822.

B. Persverantia finalis est singulare beneficium.

PROBATUS

1) Ex SS: (Textus a S.Aug., CC et PP allati)
Lc 22.31s; Rom 14.4; 1 Cor 1.7s; 1Thess
5.23; 1 Pet 5.10; (Ps 93.16ss; 118.33ss;
126.1s; Sap 4.7-15; Jo 18.9) -Unde sic:

SS.tribuit perseverantiam finalem beneficio
Dei quod precibus obtinetur; ERGO.

2) EX TRADITIONE: S.Augustinus integrum librum
scripsit 1049). in quo hanc tenet doctrinam
P.186; P. Comp.256; Van Noort 44.

Quae doctrina recepta est a Summis Pon-
tificibus et Conc.: Dz 132, 183, 183, 806, 826, 825
827, 833.

3) Ex PP: R 1958 1960, 1992s, 1995, 1999, 2002,
2005, 2028; Quid sit perseverantia finalis
R 1947, 1949, 1992s, 1999, 2002, 2028;

Quid sit "posse perseverare": R 1177, 1945;

1955s; R A.362, 432, 956; Ex eorum doctrina de
necessitate, frequentia et perseverantia ora-
tionis. Vide RA: Judex Alphabeticus: Oratio

4) RATIONE P. Comp.257.
Ad finaliter perseverandum pro adultis, duo

requiruntur: perseverantia passiva et perseverantia activa;

ATQUI neutra est in potestate hominis.

ERGO perseverantia finalis est singulare Dei beneficium.

MINOR: Perseverantia passiva in eo consistit quod homo moritur quando est in statu gratiae;

ATQUI mors in statu gratiae non pendet a libero arbitrio sed ex Dei beneplacito;

ERGO est singulare Dei beneficium.

ULTIMA minor maxime elucet in infantibus baptizatis morientibus ante usum rationis.

Etiam in adultis dantur casus omnino singulares. De perseverantia activa, minor stat ex A), scl. versatilitas hois, non totaliter gratia scitie- et gratia malib[us] co[n]naturaliter debit[us].

5) CONFIRMATIONE: 1-2.109.10; 2-2.137.4;

De Verit 24.9 et 13.

SCHOL.1. De "posse perseverare". P. 183s;

Dz 200, 804, 806, 828, 832, 835, 1092; R 1177, 1945, 1955s; 485, 1153, 1956, 2227.

SCHOL.2.- Quomodo differat perseverantia finalis a dono confirmationis in gratia. P. 191sq; 1.23.ls; 1-2.109.10.

SCHOL.3.- Quomodo differat donum perseverantiae a praedestinatione. P. II, p. 230.

SCHOL.4. Quomodo necessitas auxilii specialis ad continuationem justitiae cohaereat cum necessitate gratiae actualis ad singula opera salutaria. Van Noort 42.

SCHOL.5.- De incertitudine doni perseverantiae.

Dz 805s, 826, 832; P 192; Van Noort 46. Potest tamen suppliciter emereri ut postea videbimus

DIFF: P Comp 258ss; Ber 237ss; 245; Maz 318.326ss.

B. DE GRATUITATE GRATIAE.

THESES 27

GRATIA NON DEBETUR ULLI EXIGENTIAE NATURALI
(1a), NEQUE MERITO HOMINIS (2a), NEQUE EJUS
PRECIBUS NATURALIBUS (3a), AUT DISPOSITIONI
NATURALI POSITIVAE (4a).

S.Th. 1-2.112.3; De verit.6.2; 1+2m;

Suarez: Proleg.4.c.1; 1.12.c.34; Bellarmia
nus: De grat. et lib. arb. 1.6.cc.5-8;
P. 193sqq.; W.284sqq.; Mazella 756sq.; Van
Noort 77sq.; Billot th.13.

GRATIA: Donum supernaturale; agitur de prima
gratia actuali, non autem de gratia ex
praecedenti gratia.

EXIGENTIA: (in genero) id quod requiritur vi
necessitatis alicuius vel juris.

EXIGENTIA NATRIS.: id quod requiritur ut
natura aliqua non sit frustra.

DUPLEX: (1-2.111.1.2m)

a) Respectu ipsius nfrac. humanae quae qua-
talis non posset relinquere a Dco sine gra-
tia; (la pars).

b) Respectu operum ntrlium.hois.;
quibus mereretur gratiam (aliae partes)
scl.meritum, preces seu impetratio, dispo-
sitio.

NON DEBETUR ULLI EXIGENTIAE NATURALI: nulla
nempe esset in Deo injustitia si homini-
bus omnem gratiam denegaret. P. 193;
Mazella 786.

MERITUM (abstracte): Ipsius ius ad praemium, sive ex justitia, sive ex benevolentia, aequitate aut decentia.

MERITUM (concrete): Est actus qui in obsequium alterius ita praestatur ut praemio dignus sit.
- in actu primo = valor operis.
- in actu secundo = acceptatio operis a praemiante.

DUPLES MERITUM:

DE CONDIGNO: quando valor operis est moraliter proportionatus ad praemium; huic merito respondet titulus justitiae et merces debita.

DE CONGRUO: quando valor operis non est moraliter proportionatus ad praemium, sed solum allicit benevolentiam alterius ad praemium dandum; huic merito respondet titulus aequitatis cujusdam et praemium ex decentia conveniens.

MERITUM HOMINIS: hic intelligitur actus naturaliter honestus qui exigeret gratiam ut praemium; tali actui denegatur meritum tum de condigno, tum de congruo.

ORATIO: Explicatio desiderii coram Deo ut aliquid ab eo impetremus. 2-2.83.1.m.

PRECES: sunt petitiones quibus homines Deo propounderunt necessitates et desideria sua, et provocant ad Dei omnipotentiam et benignitatem ut sibi desideria concedat. Thesis negat Deum dare dona supernaturalia propter preces solis naturae viribus elicitas. P Comp. 263.

Preces hic considerantur qua "impetratoriae" non qua "meritoriae", si quod forte meritum haberent in ordine nulli.

DISPOSITIO: Cf., Pagell. p33s. P Comp 264.

SE DISPONERE POSITIVE ad gratiam recipiendam est

ponere actum quo anima acciperet idoneitatem ad gratiam recipiendam, ultra id quod ex natura habet; adderet nempe aliquid ad potentiam obedientialem.

SE DISPONERE NEGATIVE: est vel omittere actum peccaminosum, quo gratiae impedimentum ponetur (removere prohibens) vel ponere actus naturales quibus exercitium operum salutarium facilitaretur, nempe debilitando habitus viciosos, aut acquirendo habitus honestos; sic homo redderetur non quidem dignus sed minus indignus.

ADVERSARII:

1a Pars: Manichae Baiani, Jansenistae, Augustinenses. P.194sq.; Scheeben: Dogm. III, 621sq.

2a Pars:

Pelagianit: Homo de condigno potest gratiam mereri.

Semipelag.: " congruo : " mereri.

3a et 4a Pars: Semipelagiani.

NOTA:

1a Pars: Proxima Fidei. Dz.1011,1385.

2a Pars: De Fide Definita. Dz 191,200,797,813

Cf. Van Noort 78.

3a Pars: Saltem certa.

4a Pars: Saltem certa. Cf. Van Noort 79.

Ia PARS PROBATUR: GRATIA NON DEBETUR ULLI EXIGENTIAE NATURALI.

1).Ex S.S.:

QUOAD gratiam sanctificantem: Stat ex asserto 1o et 2o et ex tract. de gratia sanctificante. P. 196.

Quoad gratiam actualem: Describitur, sicuti totus ordo gratiac, praesertim apud Paulum, ut

aliquid quod soli infinitati caritati Dei debetur
et ut transcedens omnem creatam potentiam.

Eph.3,14sqq.; Col 1,10sqq.; Eph.1,5sqq.; Rom.
8,14sqq.; Jo 17,20sqq. Cf.P. 197.

2) Ex DOC ECCL: Dz 192,199,1011,1385;
Col.Lac.7.518a, 567,1637b, 1638a.

3) Ex PP: Docent:

a) gratiam superare oes. exigentias ntrae. v.g.
R 1456,1939,1952,1982,2106;

b) gratiam esse essentialiter gratiam v.g.

R 1443,1451s, 1456, 1458, 1473, 1496, 1791, 1807,
-1837, 1851, 1857, 1889, 1974, 1999, 2005, 2034,
2044s.

c) Essentialis distinctionem inter gratiam et dona
naturalia. v.g. R 253,529,699,813, 941,950,960,1027,
1185,1318,1433,1755,2106,2115,2265,2359.

4) RATIONE: De Verit.6,2; 1-2,111,1,2m.

2a Pars: HOMO NEQUIT MERERI NEC DE CONDIGNO, NEC DE
CONGRUO GRATIAM OPERIBUS NATURALIBUS.

1) Ex S.S.: Epist.ad Rom.;

Doctrina Pauli in hac Epist.sic compendiose enuntia-
ri potest:

la ASSERTIO: Christus non datus est ab ullorum
merita, sed ex gratia Dei benevolentia et misericordia:Sic probatur:

a) Oes., tum Judaei, tum gentiles erant (peccatores:
cc 1-3;

b) Ipse Abraham non per opera, sed per fidem justi-
ficatus est: c.4;

c) Oes. tum Judaei tum gentiles, mortui sunt in Adamo
et vivificati sunt in Christo:cc.4,5,6;

d) Lex mosaica, non habebat virtutem justificandi
sed sola gratia, qua adveniente, lex exinanita est
cc 7 et 8;

e) Etsi multi filii Abrahae sed carnem, non atten-
tis eorum operibus, alios computavit inter
filios reprobationis, alios exclusit: c9.

SECUNDA ASSERTIO: Posteritas Abrahae, cui facra est promissio de Christo, est ea quae est sed propationem spiritus non carnis, et proinde sunt filii imitantur. Sic probatur

- a) Ismael et Esau non computantur inter filios ejus, etsi sed carnem filii; e contrario Isaac et Jacob: c (;
- b) Ex testimonio Oseae et Isaiae qui docent vocandos esse non tt. Judaeos sed et gentiles c 10.
- c) Justitia non ex lege, sed ex fide quae oibus proponitur et proinde oes. possunt esse filios Abrahae.
- d) Ex variis SSae. textibus quibus probat Deum non tt. Judaeis sed et gentilibus dare gratiam.

Tertia assertio: Oibus prorsus sive Judaeis, sive gentilibus, Evangelium est praedicandum. Unde sic arguitur: Si ho operibus mere ntrlibus. gratiam mereretur sive de condigno, sive de congruo:

- 1) Haec gratia foret ex operibus;
- 2) ho sine gratia scese discerneret ab aliis in negotio salutis et posset de se gloriari;
- 3) D. non ex pura misericordia, sed ex debito, volenti et currenti gratiam largiretur;
ATQUI haec ab Apostolo damnantur;

ERGO

MINOR

- 1) Rom 5.5ss, 35; 11.6;
 - 2) Rom 4.4; 9.21; 11.33-37; (1 Cor 4.7); (Eph 2.8ss).
 - 3) Rom 9.11ss, 15s, 31s.
- 2) Ex DOC ECCL: Dz 135ss; 176ss; 191, 200, 797ss; 801, 1518, 3038ss.
- 3) Ex PP.v.g. R. 220, 1165, 1177, 1204, 808, 1791, 1807, 1851, 1857.

RATIONE: (1-2.114.5)

Ut aliqui actus praemium determinatum merentur, sive ex justitia, sive ex docentia, debet

existere aliqua proportio inter hos actus et hoc prae-
mium.

ATQUI inter actus naturales et gratiam supernatu-
ralem, nulla est proportio, ut patet ex terminis et
ex antea dictis.

ERGO

3a PARS: GRATIA NON DEBETUR PRECIBUS NATURALIBUS.

PROBATUR:

1) Ex Arausiano et PP. scribentibus adversus Pela-
gianos. Dz 179; 176 ubi non habetur definitio quia
non apparet utrum sumatur invocatio qua "petitio"
vel qua "meritum". 1518. R 1451, 2005, 2034. P. 205

2) Ex SS. suadetur v.g. ex Rom 8.15, 26ss; Jo 15.7;
Gal 4.6; ubi efficacia orationis nos trae turbuitur
Spi. So. et unioni cum Christo.

3) RATIO idem suadet, quia non habetur proportio in-
ter orationem naturalem et donum supernaturale,
nam sine gratia neque cognoscere, nec appetere
possimus objecta supernaturalia, ut oportet.

ATQUI non possumus orando impetrare quod nec
cognoscimus, nec appetimus. In oratione enim, pe-
tens movet benefactorem ad misericordiam, ei os-
tendendo indigentiam vel privationem boni quod
rogat; nemo autem potest ostendere indigentiam -
vel privationem boni quod nec cognoscit, nec ap-
petit. P 206ss.

4a PARS: HOMO NEQUIT NATURALITER SE POSITIVE DISPONE-
RE AD PRIMAM GRATIAM ACTUALEM.

PROBATUR 1) ex CONC. ARAUSTIC. Dz 179.

Concilium negat absolute gratiam nobis conferri
ob ullum ex actibus qui a nobis fiunt viribus natu-
ralibus, sed ex gratia docet haberri quod actum quem-
libet debito modo facere possimus.

ATQUI qui ob nullum prorsus actum naturalem habet
ut gratia sibi conferatur, ille nequit viribus na-
turalibus sese positive disponere ad primam gratiam
actualem. ERGO...

MINOR patet, nam haec dispositio positiva, seu
idoneitas ad gratiam recipiendam aequiritur

per aliquem actum liberi arbitrii, quo homo sibi dat aliquam habitudinem ad gratiam
Cf. Dz 1518;1813.

Dz 179 abstrahit a voce "dispositionis" sed sat excludit oes. modos quibus huius modi dispositio haberetur.

Dz 176, 177, 178: non definitur sed utique dicitur ois actus dispositionis nil facere ad obtainendam gratiam. Cf. Phil 1.6;2.13

2) Ex PP. ET TT. qui extollunt omnimodam gratuitatem gratiae et ipsum initium motus salvatoris adscribunt auxilio supernaturali

Dz 178, R. 1890.

1-2, 112, 2; 2-2.2.5.1m.

3) RATIONE:

Ubi habetur dispositio positiva subjecti, ibi habetur aliqualis exigentia ad formam recipiendam;

ATQUI naturaliter nequit existere vel aliqualis exigentia creaturae ad gratiam supernaturalem, ut patet ex ipsa notione entis supetnaturalis.

ERGO in hominē nulla potest esse naturaliter dispositio pisitiva ad gratiam supernaturalem.

ADDE quod gratia actualis non necessario supponit vel dispositionem negativam. V.g. conversio Pauli, Mariae Magdalena, Samarijanae.

SCHOL.: "Facienti quod in se est Deus non denegat gratiam". Dz 1648, 1677.

P.210sqq.; Mazella 848sqq.; Van Noort 81sq.
Capéran: Le salut des infidèles. Essai théologique pp.39sqq.; Id. Essai historique: Cf. Indicem. D.T.C. Infidèles 1788sqq.; 1853sqq.; DA: Salut des infidèles. 1172ss; DTC Mérite: 696-22 par; 693-698; Lessius: De grat.ef-ficaci c.10; S. De grat 1.4.c15; Billot: De

grat 99b; Boyer 75s; 247s; 258ss.

Col.Lac 7.553a.

DIFFICULTATES: W.288sq.; P. Comp.265sqq.;

Van Noort 80; Mazella 777sq.

c). DE NATURA GRATIAE ACTUALIS.

THEISIS 28.

AD RATIONEM GRATIAE ACTUALIS PERTINENT TUM
ILLUMINATIONES INTERNAE INTELLECTUS ET INSPIRATIONES VOLUNTATIS? TUM ETIAM ACTUS INDELIBERATI ET DELIBERATI.

-S.Th. 1-2, 110 et 111, 2 et 3; Suarez 1.3, cc. 2-8; Bellarminus: De gratia et lib. arb. 1.6, c. 15; P. 11-45; W. De grat. 252sq.; Palmeri: De grat. Th. 1-9; Hurter Th. sq.; Beraza p. 28sqq.; Poële: Grace p. 3sq.; D.T.C. Grâce 1568 sq.; 1636; Billot.

GRATIA ACTUALIS: est auxilium supernaturale transientis, gratis a Deo datum ad bonum faciendum et malum vitandum. Dicitur actuslis quia solo actu absolvitur, non autem per modum habitus ut gratia sanctificans. Agitur de gratiis internis. Dz 180.

AD RATIONE GRATIAE ACTUALIS PERTINENT: non determinando utrum illa sint formaliter gratia vel tantum ejus effectus proprii et omnia mediae. Asserimus id in quo omnes catholici conveniunt, nempe actus ipsos nostri intellectus et voluntatis, tum deliberatos, tum indeliberatos, in quantum habent Deum auctorem sub nomine gratiae actualis intelligi posse et debere.

Gratia illa potest esse externa, v.g. sermo sacer, pictura pia, exemplum sanctum; sed in thesi agitur de gratia interna.

INTELLECTUS: Facultas cognoscitiva, quae versatur circa "ENS", ut VERUM est, percipiendo.

VOLUNTAS: Facultas appetitiva quae versatur circa "ENS", ut BONUM est, amplectendum.

ILLUMINATIO INTERNA INTELLECTUS intelligitur super-naturalis, subjectiva et immediata, quae fit per infusionem interni luminis quam Deus praebet, "indebito auxilio confortans mentem ut veritatem rite apprehendat; non necessario independenter ab omni objecto praesentato, sed ita ut intellectus diverso modo se habeat circa objectum illud ac se haberet si ex solo influxu objecti moveretur. Ps 18,8-9.

Illuminatio naturalis, objectiva et mediata ea est quae vi legis psychologicae, ex ipsa objecti propositione, sponte sua in intellectu oritur.-

Illuminatio immediata, de qua loquimur, secreta et occulta operatione, immediate a Deo producitur.

INSPIRATIO VOLUNTATIS intelligitur non tantum media, sed etiam et praesertim immediata.

MEDIATA est motio quae oritur in voluntate ex illustratione intellectus sive mediata, sive immediata.

IMMEDIATA: est motio qua Deus directe et physice speciali modo influit in ipsum principium intrinsecum volendi, et independenter ab intellectu.

ACTUS INDELIBERATI sunt actus physice et vitaliter ab homine eliciti sine reflexione et sine consensu voluntatis; qui nempe omnem liberam electionem antevertunt, immo aliquando contra liberum nisum voluntatis. Rom 7.15ss.; Procedunt a facultate, quatenus est nra:(thelēsis); non " " libera:(Boulēsis).

ACTUS DELIBERATI sunt actus qui cum reflexione ab homine eliguntur; qui iterum possunt esse principium novorum actuum deliberatorum.

SENSUS THESEOS: Solius Dei est penetrare in intima intellectus et voluntatis, lumen menti infundere et amorem voluntati et proinde recte inter gratias adnumeranda sunt quae in statu theseos exemplaria sunt. Cf. S. Ignatium Regulac ad discip. spir. II,2.- Proinde non in mera externa presentatione objecti.

N.B. Gratia est entitas quae scd. suum conceptum proprium ex propriis a nobis apprehendi nequit, utpote aliquid spirituale, imjo sles.. Unde scd. conceptus analogos nobis definenda et explicanda est.

ADVERSARII.

Contra illuminationem et inspirationem
Quesnelius: Est ipsa omnipotentia divina
Dz 1369-1375; In 1361 non tam ut omnipo-
tentiam quam irresistibilem influxum gra-
tiae docere voluit.

Antoine Arnalud et quidam Jansenistae, qui
docent gratiam definiri "ipsum actum crea-
turee deliberatum"; negant nempe ad ra-
tionem gratiae pertinere etiam actus in-
deliberatos. Ez 1092-1096; 1296-

NOTA:

Quod aliqua gratia actualis consistat in
illuminatione intellectus et inspiratione vo-
luntatis:

De Fide Definita: Dz 178-180, 797, 1791.
Quod immediata sit saltem illuminatio intel-
lectus, et consequenter mediata inspiratio
voluntatis.

De Fide Definita: Dz 178, 180, 797, 1791.

Quod immediata etiam habeatur inspiratio vo-
lun tatis: Sententia communis et certa.

Quod instar gratias numerandi sunt actus tum
indeliberati, tum deliberati: Communis et cer-
ta quo ad utramque partem.

Ia PARS: AD RATIONEM GRATIAE ACTUALIS PERTI-
NENT ILLUMINATIONES INTERNAE INTELLECTUS.

PROBATUR:

1) Ex SS: 2 Cor 3,5sq.; 4,6; 1 Cor 3,6sq.;
Eph 1,17sq.; Jo 6,45; 1 Cor 12,3; Lc 24,45;

Act 26, 16sqq.; 16,14; 1 Cor 2,20 et 27; 2 Cor 4,6.

In his licis, ad actus salutares asseruntur necessariae praeter praedicationem externam, quaedam illuminationes internae quae non sunt a nobis sed a Deo, et quae superant facultates nostras;

ATQUI talia dona sunt gratiae actuales;

ERGO ad rationem gratiae actualis pertinent...

2) EX DOC ECCL.:DZ 104.193,135ss.178-180m797,1355,1521, 1791.

3) Ex PP.

a) Est aliqua motio interna; unde in intellectu vel voluntate v.g. R 833,1443,1556,1736,1764,1853, 2043.

b) Est illuminatio intellectus v.g. R 430,704, 1483, 1485,1720,1722,1724,1852s, 2034, 2043, 2276; RA 232,591,626,1040,1204.

4) Ex TT: S.th.1-2.109.1; S.L.3.c.5.

Actus intellectus sunt: 1) apprehensio et 2) judicium sive speculativum sive practicum:

ATQUI gratia actualis pertinet ad actus illos;
ERGO.....

MINOR: 1) apprehensio v.g. dolor Christi in passione
Judicium speculativum v.g. revelatio est c edibilis
practicum v.g. video esse credendum.

Vide P. n 24. la par.

2a PARS: AD RATIONEM GRATIAE ACTUALIS PERTINENT INSPIRATIONES VOLUNTATIS.

N.B. Probata prima parte, sequitur dari motionem voluntatis mediata. Nam omnis illuminatio intellectus manifestando verum, eo ipso voluntatem ad bonum allicit eamque mediate movet. Itaque in argemento de motione immediata.

PROBATUR:

1) Ex SS suadetur: Phil 2,13; Jo 6,44; 1 Cor 15,10;

2 Cor 6,1; Prov 21,1; 3 Reg 8,57sqq.; Rom 9,16;
Thren.5,21; Cant 1,3.

2) Ex DOC ECCL: Dz 104,135,178,179s,798,898.

3) Ex PP: v.g. R 53,430,548,1159,1458,1568,
1572,1576,1720,1722,1724,1736,1821s,1852s,
1955,2035,2091; RA 229,233,579,586,590s,
751,796,1204,1227,1267.

Le Bachelet:Auctarium Bell:pp 153ss.

UTRAQUE PARS PROBATUR.

1) Ex LITURGIA:

In suis precibus Ecclesia auxilium divinum implorans, postulat lucem quae illuminet intellectum; suavitatem et dilectionem, quae accendat et inflammat corda nostra.

Hoc auxilium denominatur:

Ex parte intellectus: illustratio, scientia illuminatio, cogitatio, aperitio veritatis, locutio in cognitio, suasio, revelatio, cognitio, vocatio, illustratio, tractatio, inspiratio, pulsatio.

Ex parte voluntatis: inspiratio dilectionis, delectatio coelestis, bona voluntas, inspiratio suavitatis, jucunditas, caritas, cupiditas boni, sanctum desiderium. Plurima talia testimonia:

v.g. Deus qui corda fidelium...

Dom. IV post Pent., secrata.

Sacramentario S.Leoni M. tributo.

Cf. Mazella p.94,n 127.

2) RATIONE THEOLOGICA suadetur utraque pars:

a) Considerando gratiam qua "elevantur",

vel qua "concursum connaturalem". Sic:

Homo potest mereri et de facto mere-
tur consequi finem supernaturalem.

ATQUI homo non potest mereri finem su-
pernaturalem nisi ejus intellectus et vo-
luntas juventue auxilio supernaturali;